

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

6 Νοεμβρίου 2020

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 214

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4745

Ρυθμίσεις για την επιτάχυνση της εκδίκασης εκκρεμών υποθέσεων του ν. 3869/2010, σύμφωνα με τις επιταγές της παρ. 1 του άρθρου 6 της Ε.Σ.Δ.Α., ως προς την εύλογη διάρκεια της πολιτικής δίκης, τροποποιήσεις του Κώδικα Δικηγόρων και άλλες διατάξεις.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:
ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ: ΕΠΙΤΑΧΥΝΣΗ ΤΗΣ ΕΚΔΙΚΑΣΗΣ ΕΚΚΡΕΜΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΤΟΥ Ν. 3869/2010 ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΙΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΗΣ ΠΑΡ. 1 ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 6 ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ (Ε.Σ.Δ.Α.) ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΥΛΟΓΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΔΙΚΗΣ - ΠΡΟΣΘΗΚΗ ΑΡΘΡΩΝ 4Α ΕΩΣ 4Κ ΣΤΟΝ Ν. 3869/2010

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄: ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΑΧΥΝΣΗ ΤΗΣ ΕΚΔΙΚΑΣΗΣ ΕΚΚΡΕΜΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΥΠΕΡΧΡΕΩΜΕΝΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

Άρθρο 1: Προσθήκη άρθρων 4Α ως 4Κ για την επιτάχυνση της εκδίκασης εκκρεμών υποθέσεων υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων - Τροποποίηση του ν. 3869/2010

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄: ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΚΩΔΙΚΑ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ

Άρθρο 2: Προϋποθέσεις κτήσης δικηγορικής ιδιότητας - Αυτοδίκαιη απώλεια και αποβολή της ιδιότητας του δικηγόρου - Διορισμός δικηγόρων - Τροποποιήσεις των άρθρων 6, 7 και 23 του ν. 4194/2013

Άρθρο 3: Αύξηση χρόνου άσκησης δικηγόρων στα δικαστήρια - Τροποποίηση του άρθρου 13 του ν. 4194/2013

Άρθρο 4: Ειδικές προϋποθέσεις εγγραφής στο Μητρώο ασκουμένων - Τροποποίηση του άρθρου 15 του ν. 4194/2013

Άρθρο 5: Συγκρότηση Μόνιμης Επιτροπής Δοκιμασίας Επάρκειας - Τροποποίηση του άρθρου 16 του ν. 4194/2013

Άρθρο 6: Καταβολή ποσού υπέρ της συμμετοχής στον διαγωνισμό υποψήφιων δικηγόρων - Τροποποίηση του άρθρου 18 του ν. 4194/2013

Άρθρο 7: Ευθύνη και εποπτεία διαγωνισμού υποψήφιων δικηγόρων - Τροποποίηση του άρθρου 19 του ν. 4194/2013

Άρθρο 8: Επιτροπές Εξετάσεων - Τροποποίηση του άρθρου 20 του ν. 4194/2013

Άρθρο 9: Διορισμός διακριθέντων αθλητών - Τροποποίηση του άρθρου 27 του ν. 4194/2013

Άρθρο 10: Έργο του δικηγόρου και διαμεσολάβηση - Υποστήριξη Κτηματολογίου από Δικηγόρους Τροποποίηση του άρθρου 36 του ν. 4194/2013

Άρθρο 11: Διανομή κερδών στους εταίρους των δικηγορικών εταιρειών - Τροποποίηση του άρθρου 54 του ν. 4194/2013

Άρθρο 12: Ρυθμίσεις για την έκδοση γραμματίου προέισπραξης - Τροποποίηση του άρθρου 61 του ν. 4194/2013

Άρθρο 13: Παράσταση δικηγόρου σε συμβόλαιο - Τροποποίηση του άρθρου 74 του ν. 4194/2013

Άρθρο 14: Αρμοδιότητες Γενικής Συνέλευσης - Τροποποίηση του άρθρου 92 του ν. 4194/2013

Άρθρο 15: Σύγκληση Γενικής Συνέλευσης - Τροποποίηση του άρθρου 98 του ν. 4194/2013

Άρθρο 16: Απαρτία Γενικής Συνέλευσης - Τροποποίηση του άρθρου 99 του ν. 4194/2013

Άρθρο 17: Διεξαγωγή Γενικής Συνέλευσης - Τροποποίηση του άρθρου 100 του ν. 4194/2013

Άρθρο 18: Αποφάσεις - Τροποποίηση του άρθρου 102 του ν. 4194/2013

Άρθρο 19: Ημερομηνία και τόπος διεξαγωγής εκλογών - Τροποποίηση του άρθρου 107 του ν. 4194/2013

Άρθρο 20: Παραγραφή πειθαρχικών παραπτωμάτων - Τροποποίηση του άρθρου 141 του ν. 4194/2013

Άρθρο 21: Χρηματικό πρόστιμο ως πειθαρχική ποινή - Τροποποίηση του άρθρου 142 του ν. 4194/2013

Άρθρο 22: Πρωτοβάθμια Πειθαρχικά Συμβούλια - Τροποποίηση του άρθρου 147 του ν. 4194/2013

Άρθρο 23: Διαδικασία άσκησης πειθαρχικής δίωξης - Τροποποίηση του άρθρου 152 του ν. 4194/2013

Άρθρο 24: Διαδικασία ενώπιον των πειθαρχικών συμβουλίων - Τροποποίηση του άρθρου 154 του ν. 4194/2013

Άρθρο 25: Αίτηση ακυρώσεως κατά αποφάσεων του Ανώτατου Πειθαρχικού Συμβουλίου ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας - Τροποποίηση του άρθρου 157 του ν. 4194/2013

Άρθρο 26: Πίνακας Αμοιβών Δικηγόρων για Πολιτικές Υποθέσεις - Τροποποίηση Παραρτημάτων Ι και ΙΙ του ν. 4194/2013

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ: ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΚΩΔΙΚΑ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΜΕΛΗΤΩΝ

Άρθρο 27: Έργο δικαστικών επιμελητών - Τροποποίηση του άρθρου 1 του ν. 2318/1995

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΚΩΔΙΚΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Άρθρο 28: Ευθύνη αμίσθων υποθηκοφυλάκων - Τροποποίηση του άρθρου 1344 του Αστικού Κώδικα και του άρθρου 73 του Εισαγωγικού Νόμου Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας

Άρθρο 29: Επιπρόσθετα έγγραφα που καταθέτει ο δικαστικός επιμελητής στον υπάλληλο του πλειστηριασμού μετά από την εκτέλεση - Τροποποίηση του άρθρου 995 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας

Άρθρο 30: Παράδοση στον δικαστικό επιμελητή της εκτίμησης του πιστοποιημένου εκτιμητή και σε ηλεκτρονική μορφή - Τροποποίηση του άρθρου 2 του π.δ. 59/2016

Άρθρο 31: Αναψηλάφηση - Τροποποίηση του άρθρου 544 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': ΣΧΕΣΗ ΠΟΙΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΔΙΚΗΣ, ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΠΑΡΑΓΡΑΦΗΣ ΑΔΙΚΗΜΑΤΩΝ ΕΠΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΙΣΦΟΡΩΝ

Άρθρο 32: Δικονομικές διατάξεις στις υποθέσεις λαθρεμπορίας και φοροδιαφυγής - Τροποποιήσεις του ν. 2960/2001 και του ν. 4174/2013

Άρθρο 33: Αναστολή της παραγραφής των ποινικών αδικημάτων που σχετίζονται με τη μη καταβολή ασφαλιστικών εισφορών - Τροποποίηση του άρθρου 28 του ν. 4321/2015

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ': ΝΟΜΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΗ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ

Άρθρο 34: Παροχή νομικής βοήθειας σε πολίτες χαμηλού εισοδήματος κατά τη διαμεσολάβηση - Τροποποίηση του άρθρου 31 του ν. 4640/2019

Άρθρο 35: Αρμόδια αρχή για τον διορισμό διαμεσολαβητών στη νομική βοήθεια - Τροποποίηση του άρθρου 8 του ν. 3226/2004

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε': ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

Άρθρο 36: Διασκέψεις εξ αποστάσεως

Άρθρο 37: Αύξηση θέσεων υπαλλήλων κλάδου πληροφορικής στο Συμβούλιο της Επικρατείας και δυνατότητα κάλυψης κενών θέσεων με μετάταξη ή μεταφορά υπηρετούντων ήδη υπαλλήλων στο Συμβούλιο της Επικρατείας, τη Γενική Επιτροπεία της Επικρατείας των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων και στα Τακτικά Διοικητικά Δικαστήρια

Άρθρο 38: Συμμετοχή δικαστικών λειτουργών και λοιπών προσώπων σε ομάδες εργασίας για έργα πληροφορικής της Δικαιοσύνης - Τροποποίηση των άρθρων 41 του ν. 1756/1988 και 30 του ν. 2812/2000

Άρθρο 39: Επεξεργασία διαταγμάτων με τη χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (Τ.Π.Ε.) - Τροποποίηση του π.δ. 18/1989

Άρθρο 40: Αποσπάσεις δικαστικών λειτουργών - Τροποποίηση του άρθρου 51 του ν. 1756/1988

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ': ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΟΘΗΚΟΦΥΛΑΚΩΝ

Άρθρο 41: Συμψηφισμός αχρεωστήτως καταβληθέντων στο δημόσιο αναλογικών δικαιωμάτων - Τροποποίηση του άρθρου 14 του ν. 3156/2003

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ': ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΠΟΙΝΙΚΟΥ ΜΗΤΡΩΟΥ ΣΤΗΝ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Άρθρο 42: Χορήγηση ποινικού μητρώου στην Τράπεζα της Ελλάδος - Τροποποίηση του άρθρου 4 του ν. 4261/2014

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η': ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ.

Άρθρο 43: Αντιμετώπιση αυξημένων υπηρεσιακών αναγκών του ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ.

Άρθρο 44: Καταβολή μισθωμάτων κυλικείων δικαστηρίων στο ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ. - Τροποποίηση του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ': ΜΕΤΑΤΑΞΗ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΣΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Άρθρο 45: Μετάταξη υπαλλήλων στην Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Δικαιοσύνης

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι': ΚΑΛΥΨΗ ΘΕΣΕΩΝ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

Άρθρο 46: Κάλυψη θέσεων τακτικού προσωπικού των δικαστηρίων της χώρας - Τροποποίηση της παρ. 9 του άρθρου 15 του ν. 2190/1994

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΑ': ΡΥΘΜΙΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Άρθρο 47: Αύξηση οργανικών θέσεων στο Ελεγκτικό Συνέδριο - Τροποποίηση του άρθρου 2 του ν. 4129/2013

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΒ': ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΑ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΔΟΤΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΟΥ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ

Άρθρο 48: Πειθαρχικά και δικαιοδοτικά Όργανα του ποδοσφαίρου - Τροποποίηση του άρθρου 5 του ν. 4326/2015

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΓ': ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΗΣ ΕΣΔΙΑ

Άρθρο 49: Διευθυντής Οικονομικού Προγραμματισμού και Εποπτείας Οικονομικών Υποθέσεων - ΕΣΔΙΑ - Τροποποίηση του άρθρου 2 του ν. 3689/2008

Άρθρο 50: Διευθυντές Κατάρτισης των τριών κατευθύνσεων - ΕΣΔΙΑ - Τροποποίηση του άρθρου 6 του ν. 3689/2008

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΔ': ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΣΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ

Άρθρο 51: Χρονικό όριο κατάσχεσης εις χείρας τρίτων - Αδικήματα τύπου - Τροποποίηση του άρθρου μόνου του ν. 1178/1981

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΕ': ΕΝΔΙΚΑ ΜΕΣΑ

Άρθρο 52: Ανακοπές κατά της εκτελεστικής διαδικασίας - Τροποποίηση του άρθρου 152 του ν. 3588/2007

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΣΤ': ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΠΟΙΝΙΚΗΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Άρθρο 53: Εισαγγελίες Οικονομικού Εγκλήματος ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΖ': ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Άρθρο 54: Ηλικία διοριζομένου συμβολαιογράφου - Τροποποίηση του άρθρου 21 του ν. 2830/2000

Άρθρο 55: Προστασία των ζώων - Ποινικές κυρώσεις

Άρθρο 56: Τροποποίηση του άρθρου 36 του ν. 4194/2013

Άρθρο 57: Τροποποίηση του άρθρου 140 του ν. 4194/2013 (Α' 208)

Άρθρο 58: Τροποποίηση του άρθρου 142 του ν. 4194/2013 (Α' 208)

Άρθρο 59: Τροποποίηση του άρθρου 144 του ν. 4194/2013 (Α' 208)

Άρθρο 60: Τροποποίηση του άρθρου 145 του ν. 4194/2013 (Α' 208)

Άρθρο 61: Τροποποίηση του άρθρου 152 του ν. 4194/2013

Άρθρο 62: Τροποποίηση του άρθρου 153 του ν. 4194/2013

Άρθρο 63: Διορισμός σε κενές οργανικές θέσεις δικαστηρίων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΗ': ΑΛΛΕΣ ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 64: Παράταση προθεσμίας για τη γνωμοδότηση σχετικά με το επίδομα επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας - Τροποποίηση του άρθρου 18 του ν. 4354/2015 (Α' 176)

Άρθρο 65: Παράταση ισχύος διάταξης για ρύθμιση ζητημάτων δαπανών των νοσοκομείων του Ε.Σ.Υ. και των Υ.Πε.

Άρθρο 66: Παράταση μέτρων οικονομικής ενίσχυσης εποχικά εργαζομένων με δικαίωμα υποχρεωτικής επαναπρόσληψης

Άρθρο 67: Επιδότηση αποζημίωσης αποδοχών αδειών εργαζομένων σε ξενοδοχειακές επιχειρήσεις δωδεκάμηνης λειτουργίας

Άρθρο 68: Ειδική οικονομική ενίσχυση πληττόμενων επιχειρήσεων-εργοδοτών στον κλάδο του τουρισμού

Άρθρο 69: Επιπρόσθετα μέτρα στήριξης εργαζομένων και εργοδοτών τουριστικών καταλυμάτων δωδεκάμηνης λειτουργίας

Άρθρο 70: Ενίσχυση Επιχειρήσεων του πολιτισμού με κάλυψη θέσεων θεατή/εισιτηρίου Θέατρα - Μουσικές σκηνές - Χοροθέατρα - Συναυλιακοί χώροι - Χώροι παραστάσεων - Κινηματογράφοι

Άρθρο 71: Έκτακτα μέτρα για την προστασία των εργαζομένων των οποίων η σύμβαση εργασίας έχει λυθεί με καταγγελία από επιχειρήση-εργοδότη στις πληγείσες από τον μεσογειακό κυκλώνα «Ιανός» περιοχές της Χώρας

Άρθρο 72: Τροποποίηση της κατά χρόνο άσκησης αρμοδιοτήτων από τους δήμους στο πλαίσιο υφιστάμενης διοικητικής υποστήριξης - Τροποποίηση του άρθρου 376 του ν. 4700/2020

Άρθρο 73: Τροποποίηση της κατά χρόνο άσκησης αρμοδιοτήτων των Υπηρεσιών Δόμησης - Τροποποίηση του άρθρου 97Α του ν. 3852/2010

Άρθρο 74: Διατάξεις για αντιμετώπιση του κορωνοϊού COVID-19 από τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.)

Άρθρο 75: Παράταση του χρόνου λήξης της ψηφοφορίας για την εκλογή των αιρετών εκπροσώπων στα υπηρεσιακά και πειθαρχικά συμβούλια και διαδικασία εκλογής μέσω ηλεκτρονικής ψηφοφορίας

Άρθρο 76: Οργανική σύνθεση πλοίων του άρθρου 13 του ν.δ. 2687/1953

Άρθρο 77: Παράταση προθεσμίας ως προς άδεια αλίευσης ειδών ολοθούριων

Άρθρο 78: Τροποποίηση προϋποθέσεων φοίτησης στα Τμήματα Μετεκπαίδευσης του Υπουργείου Τουρισμού

Άρθρο 79: Παράταση ισχύος συμβάσεων διοικητικού προσωπικού ΙΔΟΧ Τμημάτων Μετεκπαίδευσης εκπαιδευτικής περιόδου 2019-2020

Άρθρο 80: Μετακίνηση προσωπικού - Τροποποίηση του άρθρου δεύτερου της από 25.2.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 42)

Άρθρο 81: Στελέχωση Μ.Ε.Θ. - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 54 του ν. 4690/2020

Άρθρο 82: Υποβολή υποψηφιότητας και διαδικασία κρίσης και τοποθέτησης - Τροποποίηση της παρ. 7 του άρθρου 8 του ν. 4498/2017 (Α' 172)

Άρθρο 83: Στελέχωση θέσεων ειδικευμένων ιατρών Μονάδων Εντατικής Θεραπείας

Άρθρο 84: Παράταση δυνατότητας αναγκαστικής διάθεσης τουριστικών καταλυμάτων

Άρθρο 85: Παράταση δυνατότητας αναγκαστικής διάθεσης χώρων

Άρθρο 86: Διάθεση εγκαταστάσεων, θαλάμων, κλινών νοσηλείας, κλινών αυξημένης φροντίδας και εντατικής θεραπείας στο Δημόσιο

Άρθρο 87: Παράταση ισχύος ρυθμίσεων για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών λόγω του κορωνοϊού COVID-19

Άρθρο 88: Όροι χρήσης δοκιμασιών ταχέων ελέγχων αντιγόνων SARS-CoV-2 (rapid test) και υποχρέωση ηλεκτρονικής καταγραφής στο Εθνικό Μητρώο Ασθενών COVID-19

Άρθρο 89: Δημιουργία Κινητών Ομάδων Υγείας Ειδικού Σκοπού υπηρεσιών νοσηλευτικής φροντίδας, λήψης δειγμάτων βιολογικού υλικού και άμεσης εκτέλεσης δοκιμασιών ταχέων ελέγχων αντιγόνων SARS-CoV-2 (rapid test) για τον εντοπισμό κρουσμάτων κορωνοϊού COVID-19

Άρθρο 90: Παράταση χρόνου παραμονής στην υπηρεσία ιατρών Ε.Σ.Υ.

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 91: Αναδρομική κατάργηση της παρ. 2 του άρθρου 361 του ν. 4700/2020 περί απόσπασης Εφέτη στη Γενική Επιτροπεία των Διοικητικών Δικαστηρίων

Άρθρο 92: Κατάργηση της παρ. 3 του άρθρου 55 και της παρ. 2 του άρθρου 68 του ν. 4174/2013 περί αδικημάτων φοροδιαφυγής

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 93: Ερμηνευτική διάταξη του άρθρου 67 του ν. 4735/2020

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 94: Μεταβατική διάταξη σχετικά με υποθέσεις πειθαρχικών παραπτώματων των δικηγόρων ενώπιον των πειθαρχικών συμβουλίων και του Συμβουλίου της Επικρατείας

Άρθρο 95: Μεταβατική διάταξη για τα Πρωτοβάθμια Πειθαρχικά Συμβούλια των Δικηγόρων

Άρθρο 96: Μεταβατική διάταξη για την αναστολή των ποινικών υποθέσεων

Άρθρο 97: Μεταβατική διάταξη επί της προδικασίας του πλειστηριασμού

Άρθρο 98: Μεταβατική διάταξη για την αναψηλάφηση
Άρθρο 99: Μεταβατική διάταξη για τις ανακοπές κατά της εκτελεστικής διαδικασίας
Άρθρο 100: Μεταβατικές διατάξεις για το Τμήμα Οικονομικού Εγκλήματος
Άρθρο 101: Έναρξη ισχύος

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ
ΕΠΙΤΑΧΥΝΣΗ ΤΗΣ ΕΚΔΙΚΑΣΗΣ ΕΚΚΡΕΜΩΝ
ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΤΟΥ Ν. 3869/2010, ΣΥΜΦΩΝΑ
ΜΕ ΤΙΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΗΣ ΠΑΡ. 1 ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 6
ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΑ
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ (Ε.Σ.Δ.Α.),
ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΥΛΟΓΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΔΙΚΗΣ - ΠΡΟΣΘΗΚΗ ΑΡΘΡΩΝ 4Α
ΕΩΣ 4Κ ΣΤΟΝ Ν. 3869/2010

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΑΧΥΝΣΗ ΤΗΣ ΕΚΔΙΚΑΣΗΣ
ΕΚΚΡΕΜΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΥΠΕΡΧΡΕΩΜΕΝΩΝ
ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

Άρθρο 1
Προσθήκη άρθρων 4Α ως 4Κ
για την επιτάχυνση της εκδίκασης
εκκρεμών υποθέσεων υπερχρεωμένων
φυσικών προσώπων - Τροποποίηση
του ν. 3869/2010

Μετά το άρθρο 4 του ν. 3869/2010 (Α΄ 130) προστίθενται άρθρα 4Α ως 4Κ ως εξής:

«Άρθρο 4Α
Επαναπροσδιορισμός
εκκρεμών υποθέσεων

1. Αιτήσεις ρύθμισης οφειλών του παρόντος, που εκκρεμούν σε πρώτο βαθμό και των οποίων η συζήτηση έχει προσδιορισθεί μετά τις 15.6.2021, εισάγονται προς συζήτηση υποχρεωτικά και αποκλειστικά σύμφωνα με τα άρθρα 4Α έως 4Κ. Ως συζήτηση νοείται τόσο η αρχικώς ορισθείσα όσο και η οριζόμενη μετ' αναβολή ή μετά από ματαίωση της υπόθεσης.

2. Για την εισαγωγή προς συζήτηση των εκκρεμών αιτήσεων ρύθμισης οφειλών, απαιτείται επί ποινή απαραδέκτου η υποβολή αίτησης επαναπροσδιορισμού από τον αιτούντα. Η αίτηση επαναπροσδιορισμού επέχει θέση κλήσης προς συζήτηση. Σε περίπτωση που δεν υποβληθεί εμπροθέσμως η αίτηση επαναπροσδιορισμού, σύμφωνα με τα άρθρα 4Β έως 4Ζ, η αίτηση λογίζεται ως μηδέποτε ασκηθείσα.

Άρθρο 4Β
Υποβολή αίτησης
επαναπροσδιορισμού

1. Η αίτηση επαναπροσδιορισμού υποβάλλεται αποκλειστικά μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης, με χρήση της ηλεκτρονικής πλατφόρμας της Ειδικής Γραμματείας Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους, μέσω πληρεξουσίου δικηγόρου και περιλαμβάνει τα εξής:

α) το όνομα, το επώνυμο, το πατρώνυμο, την κατοικία, τη διεύθυνση και τον Αριθμό Φορολογικού Μητρώου (ΑΦΜ) των διαδίκων και των νόμιμων εκπροσώπων τους, των πιστωτών, έναντι των οποίων ζητείται η ρύθμιση, και των προσώπων των οποίων διατάχθηκε η κλήτευση. Εφόσον μετέχουν στη διαδικασία νομικά πρόσωπα, αναγράφονται στην αίτηση η εταιρική επωνυμία και ο εταιρικός τύπος, καθώς και η καταστατική έδρα, η διεύθυνση και ο Αριθμός Φορολογικού Μητρώου. Αν ζητείται ρύθμιση οφειλών προς το Δημόσιο, αναγράφονται υποχρεωτικά οι αρμόδιες για την επιδίωξη είσπραξης των οφειλών υπηρεσίες της φορολογικής διοίκησης,

β) διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του αιτούντος ή του πληρεξουσίου δικηγόρου του, στην οποία μπορεί να διενεργείται κάθε κοινοποίηση σχετική με τη δίκη της αίτησης ρύθμισης. Εφόσον ο αιτών ή ο πληρεξούσιος δικηγόρος του δεν διαθέτουν διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, δηλώνονται στην αίτηση επί ποινή απαραδέκτου αντίκλητος και η διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του τελευταίου, στην οποία θα διενεργείται το σύνολο των κοινοποιήσεων της δίκης για την αίτηση ρύθμισης οφειλών,

γ) τα στοιχεία της εκκρεμής αίτησης ρύθμισης οφειλών και, ειδικότερα, τον γενικό και ειδικό αριθμό κατάθεσής της, το δικαστήριο ενώπιον του οποίου εκκρεμεί η αίτηση, καθώς επίσης τον αριθμό κατάθεσης ενδιάμεσων κλήσεων, που έχουν κατατεθεί και αφορούν την αρχική αίτηση,

δ) το διαδικαστικό ιστορικό της υπόθεσης, συμπεριλαμβανομένων τυχόν αναβολών και ματαιώσεων που έχουν μεσολαβήσει, καθώς και προσωρινών διαταγών ή αποφάσεων αναστολής που έχουν χορηγηθεί,

ε) δήλωση ότι ο αιτών συναινεί στην άρση του απορρήτου των τραπεζικών και φορολογικών του πληροφοριών, σύμφωνα με το άρθρο 17 του ν. 4174/2013 (Α΄ 170). Οι πιστωτές χρησιμοποιούν την ηλεκτρονική πλατφόρμα προς τον σκοπό άσκησης των δικαιωμάτων της περ. γ΄ της παρ. 2 του άρθρου 4 και των παρ. 2 και 3 του άρθρου 10, χωρίς να απαιτείται συνδρομή της εισαγγελικής αρχής, αν εκκρεμεί κατά των πιστωτών αίτηση του άρθρου 4,

στ) δήλωση του έτους ανάληψης της πρώτης δανειακής υποχρέωσης, των δανειακών υποχρεώσεων που είναι εμπραγμάτως εξασφαλισμένες με προσημείωση υποθήκης ή υποθήκη σε βάρος της κύριας κατοικίας και, εάν δεν υπάρχει εμπράγματη εξασφάλιση, του έτους ανάληψης της υψηλότερης δανειακής υποχρέωσης.

2. Σε περίπτωση ομοδικίας, η αίτηση επαναπροσδιορισμού κατατίθεται και από έναν ή περισσότερους από τους ομοδίκους. Οι ομόδικοι που δεν συμπράττουν μνημονεύονται στην αίτηση επαναπροσδιορισμού και κλητεύονται σύμφωνα με το άρθρο 4ΣΤ.

Άρθρο 4Γ
Άρση του φορολογικού απορρήτου

Από την υποβολή της αίτησης επαναπροσδιορισμού αίρεται το φορολογικό απόρρητο έναντι των πιστωτών, ως προς τους οποίους ζητείται η ρύθμιση, σχετικά με τις οφειλές προς το Δημόσιο, για τις οποίες ζητείται η ρύθ-

μιση, και τα έγγραφα που αναφέρονται στο άρθρο 4Η, καθώς επίσης και ως προς τα στοιχεία του αιτούντος, του ή της συζύγου και των ανήλικων τέκνων από το φορολογικό μητρώο, σύμφωνα με το άρθρο 17 του ν. 4174/2013.

Άρθρο 4Δ

Χρόνος υποβολής

αίτησης επαναπροσδιορισμού

1. Επί ποινή απαραδέκτου, η αίτηση επαναπροσδιορισμού υποβάλλεται για αίτηση ρύθμισης οφειλής που κατατέθηκε:

- α) μέχρι και την 31η.12.2014, από την 1η.12.2020 ως και τις 15.1.2021,
- β) από την 1η.1.2015 ως και τις 30.6.2015, από την 1η.12.2020 ως και τις 31.1.2021,
- γ) από την 1η.7.2015 ως και την 31η.12.2015, από την 1η.12.2020 ως και τις 15.2.2021,
- δ) από την 1η.1.2016 ως και τις 30.6.2016, από την 1η.12.2020 ως και τις 28.2.2021,
- ε) από την 1η.7.2016 ως και την 31η.12.2016, από την 1η.12.2020 ως και τις 15.3.2021,
- στ) από την 1η.1.2017 ως και τις 30.6.2017, από την 1η.12.2020 ως και τις 31.3.2021,
- ζ) από την 1η.7.2017 ως και την 31η.12.2017, από την 1η.12.2020 ως και τις 15.4.2021,
- η) από την 1η.1.2018 ως και τις 30.6.2018, από την 1η.12.2020 ως και τις 30.4.2021,
- θ) από την 1η.7.2018 ως και την 31η.12.2018, από την 1η.12.2020 ως και τις 15.5.2021,
- ι) από την 1η.1.2019 και μετά, από την 1η.12.2020 ως και τις 31.5.2021.

2. Για υποθέσεις, οι οποίες, ανεξαρτήτως του χρόνου κατάθεσης του εισαγωγικού δικογράφου, αναβάλλονται, μετά από την έναρξη ισχύος του παρόντος άρθρου, σε δικάσιμο μετά από τις 15.6.2021, η αίτηση επαναπροσδιορισμού κατατίθεται από την 1η.12.2020 ως και την 30ή.6.2021. Μέσα στην προθεσμία της παρούσας κατατίθεται η αίτηση επαναπροσδιορισμού και για τις υποθέσεις, που ματαιώνονται μετά από την έναρξη ισχύος του παρόντος και επαναφέρονται με κλήση, η οποία προσδιορίζεται σε δικάσιμο μετά από τις 15.6.2021.

Άρθρο 4Ε

Διαβίβαση της αίτησης

στην οικεία γραμματεία

Η αίτηση επαναπροσδιορισμού διαβιβάζεται ηλεκτρονικά στη γραμματεία του δικαστηρίου, ενώπιον του οποίου εκκρεμεί η αίτηση ρύθμισης οφειλών, με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Ο γραμματέας του δικαστηρίου συντάσσει πράξη κατάθεσης της αίτησης, την οποία και αναρτά στην ηλεκτρονική πλατφόρμα.

Άρθρο 4ΣΤ

Επίδοση της αίτησης

1. Η αίτηση μαζί με την πράξη κατάθεσης κοινοποιούνται προς τον αιτούντα και τα υπόλοιπα πρόσωπα του άρθρου 4Β με ηλεκτρονικά μέσα, με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας.

2. Πρόσωπα εμπλεκόμενα σε δίκη ρύθμισης οφειλών του παρόντος υπό οποιαδήποτε ιδιότητα έχουν δικαίωμα να εγγραφούν στην ηλεκτρονική πλατφόρμα και να δηλώσουν τη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου των ιδίων ή των πληρεξουσίων δικηγόρων ή αντικλήτων τους, στην οποία επιθυμούν τη διενέργεια των επιδόσεων από την 1η.12.2020.

3. Οι επιδόσεις προς πιστωτές, που έχουν την ιδιότητα του τραπεζικού ιδρύματος, της εταιρείας διαχείρισης απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις, του χρηματοπιστωτικού ιδρύματος ή του χρηματοδοτικού φορέα εν γένει, της ασφαλιστικής εταιρείας, του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, του Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού, καθώς και προς τις αρμόδιες για την επιδίωξη της είσπραξης των οφειλών υπηρεσίες της Φορολογικής Διοίκησης ή την Κεντρική Υπηρεσία του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, όταν το Ελληνικό Δημόσιο καλείται ως εγγυητής των προς ρύθμιση οφειλών, ενεργούνται αποκλειστικά με την ηλεκτρονική διαβίβαση της αίτησης και των προσαρτημάτων της στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, που έχουν δηλώσει.

4. Σε κάθε περίπτωση, ο αιτών μπορεί να ενεργήσει την κοινοποίηση της αίτησης και σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 122 έως 143 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Για όσα πρόσωπα του άρθρου 4Β δεν δηλώθηκε στην αίτηση επαναπροσδιορισμού διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή Αριθμός Φορολογικού Μητρώου, η επίδοση διενεργείται υποχρεωτικά σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 122 έως 143 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Για όσες κοινοποιήσεις ενεργούνται με ηλεκτρονικά μέσα μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης, με χρήση της ηλεκτρονικής πλατφόρμας, εκδίδεται ηλεκτρονικό πιστοποιητικό, το οποίο αναρτάται στην πλατφόρμα και επέχει θέση έκθεσης επίδοσης. Το πρόσωπο στο οποίο απευθύνεται η κοινοποίηση τεκμαίρεται ότι αποκτά πρόσβαση στο περιεχόμενο της αίτησης, που κοινοποιείται ηλεκτρονικά, δέκα (10) το αργότερο εργάσιμες ημέρες από την κοινοποίησή της, εκτός εάν το πρόσωπο αυτό αποδείξει τη συνδρομή λόγων ανωτέρας βίας που δεν επέτρεψαν την πρόσβαση στο περιεχόμενο της αίτησης. Οι εκθέσεις για τη διενέργεια των επιδόσεων σύμφωνα με τα άρθρα 122 έως 143 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αναρτώνται στην ηλεκτρονική πλατφόρμα με επιμέλεια του επισπεύδοντος την επίδοση.

5. Εφόσον η αίτηση επαναπροσδιορισμού δεν έχει κοινοποιηθεί με ηλεκτρονικά μέσα ή σύμφωνα με τα άρθρα 122 έως 143 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την κατάθεσή της, λογίζεται ως μηδέποτε ασκηθείσα.

6. Εφόσον συντρέχει περίπτωση διενέργειας επίδοσης στην αλλοδαπή, ο χρόνος συντέλεσης αυτής ως προς τον επισπεύδοντα την επίδοση καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 9 του Κανονισμού (ΕΚ) 1393/2007, το άρθρο 136 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας ή τις σχετικές διεθνείς συμβάσεις.

Άρθρο 4Ζ

Παράλειψη επαναπροσδιορισμού

Αίτηση ρύθμισης οφειλών, για την οποία δεν υποβάλλεται εμπροθέσμως αίτηση επαναπροσδιορισμού, λογίζεται ως μηδέποτε ασκηθείσα. Προσωρινή διαταγή, η οποία χορηγήθηκε στο πλαίσιο αίτησης ρύθμισης οφειλών, για την οποία δεν υποβλήθηκε εμπρόθεσμα αίτηση επαναπροσδιορισμού, καταργείται αυτοδικαίως. Η γραμματεία του δικαστηρίου, στο οποίο εκκρεμούσε η αίτηση, χορηγεί σχετική βεβαίωση σε κάθε πιστωτή, που δικαιολογεί έννομο συμφέρον ως προς τη μη υποβολή εμπρόθεσμης αίτησης επαναπροσδιορισμού.

Άρθρο 4Η

Κατάθεση προτάσεων

1. Μέσα σε εξήντα (60) ημέρες από την κατάθεση της αίτησης επαναπροσδιορισμού οι διάδικοι καταθέτουν τις προτάσεις και προσκομίζουν τα αποδεικτικά μέσα και τα διαδικαστικά έγγραφα που επικαλούνται με αυτές. Στις υποθέσεις που μετέχει το Δημόσιο δια της αρμόδιας Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας (Δ.Ο.Υ.), ως πιστωτής, εφαρμόζεται το άρθρο 46 του ν. 4569/2018 (Α' 179). Μέσα στην προθεσμία της παρούσας κατατίθενται τα αποδεικτικά επίδοσης της αίτησης επαναπροσδιορισμού και της αίτησης ρύθμισης οφειλών ή τα πιστοποιητικά για τη διενέργεια των κοινοποιήσεων μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης με χρήση της ηλεκτρονικής πλατφόρμας. Σε όσα δικαστήρια έχουν ενταχθεί στο Ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης Δικαστικών Υποθέσεων για την Πολιτική και Ποινική Διαδικασία (ΟΣΔΔΥ-ΠΠ) μπορεί η κατάθεση να ενεργείται ηλεκτρονικά και ο φάκελος της δικογραφίας να τηρείται σε ηλεκτρονική μορφή. Στην περίπτωση, κατά την οποία άπαντες οι διάδικοι δεν καταθέσουν καθόλου προτάσεις ή καταθέσουν εκπροθέσμως προτάσεις, η αίτηση λογίζεται, ως μηδέποτε ασκηθείσα.

2. α) Με την επιφύλαξη της περ. γ', ο αιτών προσκομίζει τα ακόλουθα έγγραφα με τις προτάσεις του:

αα) Βεβαίωση υποβολής αίτησης επαναπροσδιορισμού, η οποία χορηγείται αυτοματοποιημένα από την ηλεκτρονική πλατφόρμα,

αβ) αντίγραφα εκκαθαριστικών σημειωμάτων ή πράξεις διοικητικού προσδιορισμού φόρου εισοδήματος, της αρμόδιας Δ.Ο.Υ., που καλύπτουν διάστημα τριών (3) ετών πριν από τη λήψη του πρώτου χρονικά δανείου, του οποίου ζητείται η ρύθμιση με την αίτηση ρύθμισης οφειλών, καθώς και ολόκληρο το διάστημα μέχρι την κατάθεση των προτάσεων,

αγ) τις εκδοθείσες πράξεις προσδιορισμού Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝ.Φ.Ι.Α.) των τελευταίων πέντε (5) ετών. Η τελευταία εκδοθείσα πράξη προσδιορισμού ΕΝ.Φ.Ι.Α. πρέπει να συνοδεύεται, κατά περίπτωση, είτε από υπεύθυνη δήλωση ότι δεν έχει υποβληθεί δήλωση στοιχείων ακινήτων (Ε9) μετά από αυτήν είτε από την υποβληθείσα, μετά από την έκδοση της πράξης προσδιορισμού ΕΝ.Φ.Ι.Α., δήλωση στοιχείων ακινήτων (Ε9).

β) Τα έγγραφα των υποπερ. αα' ως και αγ' προσκομίζονται από τον αιτούντα και για τον/την σύζυγό του ή

το πρόσωπο με το οποίο έχει συνάψει σύμφωνο συμβίωσης, καθώς επίσης και για τα ανήλικα τέκνα του που διαθέτουν περιουσία.

γ) Στον φάκελο της δικογραφίας τίθενται, με επιμέλεια της γραμματείας του δικαστηρίου ή του επιμελέστερου των διαδίκων, και όσα έγγραφα είχαν κατατεθεί από τον αιτούντα κατά την κατάθεση της αίτησης, σύμφωνα με το άρθρο 4, καθώς επίσης και όσα έγγραφα έχουν ανακτηθεί με επιμέλεια των πιστωτών ή μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας, σύμφωνα με το άρθρο 4Γ.

Άρθρο 4Θ

Κατάθεση προσθήκης

Οι διάδικοι μπορούν να καταθέσουν προσθήκη στις προτάσεις τους, με την οποία αντικρούονται οι προσκομισθείσες αποδείξεις και αντικρούονται ισχυρισμοί, οι οποίοι προβλήθηκαν το πρώτον με τις προτάσεις, μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες από τη λήξη της προθεσμίας κατάθεσης των προτάσεων. Με την προσθήκη προσκομίζονται νέα αποδεικτικά μέσα και προβάλλονται νέοι ισχυρισμοί, αποκλειστικά για την αντίκρουση ισχυρισμών που προβλήθηκαν το πρώτον με τις προτάσεις ή αφορούν σε αποδεικτικά μέσα που προβλήθηκαν το πρώτον με αυτές. Από την παρέλευση της προθεσμίας κατάθεσης της προσθήκης κλείνει ο φάκελος της δικογραφίας.

Άρθρο 4Ι

Χρόνος προβολής ισχυρισμών

Μέσα επίθεσης και άμυνας προβάλλονται αποκλειστικά με τις προτάσεις επί ποινή απαραδέκτου. Εκπρόθεσμες προτάσεις και προσθήκες δεν λαμβάνονται υπόψη. Στις υποθέσεις με διάδικο το Δημόσιο, ως πιστωτή, εφαρμόζεται το άρθρο 46 του ν. 4569/2018.

Άρθρο 4ΙΑ

Παρέμβαση - Προσεπίκληση -

Ανακοίνωση δίκης

Η κύρια και η πρόσθετη παρέμβαση ασκούνται με τις προτάσεις εντός της προθεσμίας του άρθρου 4Η. Η προσεπίκληση ή η ανακοίνωση της δίκης ασκούνται σύμφωνα με το άρθρο 215 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, μέσα σε προθεσμία σαράντα πέντε (45) ημερών από την κατάθεση της αίτησης επαναπροσδιορισμού.

Άρθρο 4ΙΒ

Δικάσιμος

1. Μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες από το κλείσιμο του φακέλου της δικογραφίας με πράξη του διευθύνοντος το αρμόδιο ειρηνοδικείο, ορίζεται ειρηνοδίκης για την εκδίκαση της υπόθεσης, σύμφωνα με τον κανονισμό του δικαστηρίου. Η ημέρα και η ώρα συζήτησης στο ακροατήριο ορίζονται εντός τριάντα (30) ημερών από την παρέλευση της δεκαπενθήμερης προθεσμίας της παρούσας. Κατ' εξαίρεση, αν ο προβλεπόμενος από τον κανονισμό του δικαστηρίου αριθμός υποθέσεων, που ανατίθεται σε κάθε δικαστή, καλυφθεί, ο ορισμός του δικαστή και του χρόνου της συζήτησης της υπόθεσης γίνεται στον απολύτως αναγκαίο χρόνο.

2. Η εγγραφή της υπόθεσης στο οικείο πινάκιο, το οποίο μπορεί να τηρείται και ηλεκτρονικά, γίνεται με πρωτοβουλία του γραμματέα και ισχύει ως κλήτευση όλων των διαδίκων. Με πρωτοβουλία επίσης του γραμματέα μπορεί να γνωστοποιείται η δικάσιμος που ορίστηκε με αποστολή ηλεκτρονικού μηνύματος στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου των διαδίκων.

3. Κατά την ορισμένη δικάσιμο δεν εξετάζονται μάρτυρες και η υπόθεση συζητείται και χωρίς την παρουσία των διαδίκων ή των πληρεξουσίων δικηγόρων τους. Αναβολή της συζήτησης κατά το άρθρο 241 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας δεν επιτρέπεται. Μετά από τη συζήτηση εκδίδεται η οριστική απόφαση, με βάση τα στοιχεία του φακέλου της δικογραφίας.

4. Αν από τη μελέτη του φακέλου της δικογραφίας ο ειρηνοδίκης κρίνει ότι η εξέταση μαρτύρων στο ακροατήριο ή η παροχή διευκρινίσεων από τους διαδίκους είναι απολύτως αναγκαία, διατάσσει με διάταξη, που κοινοποιείται στους διαδίκους με ηλεκτρονικά μέσα και επέχει θέση κλήτευσης, την επανάληψη της συζήτησης στο ακροατήριο σε χρόνο όχι συντομότερο από δεκαπέντε (15) ημέρες και όχι μεγαλύτερο από εξήντα (60) ημέρες από τη δημοσίευση της διάταξης. Με την ολοκλήρωση της διαδικασίας εξέτασης των μαρτύρων ή της παροχής διευκρινίσεων από τους διαδίκους θεωρείται συντελεσμένη και η επανάληψη της συζήτησης. Μέσα σε οκτώ (8) ημέρες από την εξέταση των μαρτύρων ή την παροχή διευκρινίσεων, οι διάδικοι δικαιούνται με προσθήκη να προβούν σε αξιολόγηση των αποδείξεων αυτών. Νέοι ισχυρισμοί και νέα αποδεικτικά μέσα δεν λαμβάνονται υπόψη και δεν κατατίθενται νέες προτάσεις.

5. Στη διαδικασία του παρόντος δεν εφαρμόζεται η παρ. 2 του άρθρου 115, καθώς και τα άρθρα 745, 749 και 751 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Κάθε έλλειψη της δικογραφίας μπορεί να συμπληρωθεί σύμφωνα με το άρθρο 227 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

Άρθρο 4ΙΓ
Επικοινωνία του δικαστηρίου
και των διαδίκων

Κάθε επικοινωνία του δικαστηρίου και των διαδίκων κοινοποιείται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στις δηλωθείσες ηλεκτρονικές διευθύνσεις των πληρεξουσίων δικηγόρων ή των αντικλητών τους και τίθεται στη δικογραφία με επιμέλεια του γραμματέα ή αναρτάται στον ηλεκτρονικό φάκελο, σε όσες περιπτώσεις η δικογραφία τηρείται ηλεκτρονικά.

Άρθρο 4ΙΔ
Έκδοση απόφασης

Η απόφαση εκδίδεται το αργότερο εντός έξι (6) μηνών από τη συζήτηση της αίτησης επαναπροσδιορισμού και μπορεί να αναρτηθεί με επιμέλεια της γραμματείας του οικείου δικαστηρίου και στην ηλεκτρονική πλατφόρμα.

Άρθρο 4ΙΕ
Διαμεσολάβηση

Σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας, κάθε διάδικος έχει τη δυνατότητα να προσκαλέσει τους υπόλοιπους

διαδίκους, τους πιστωτές ή τον αιτούντα, σε απόπειρα εξωδικαστικής επίλυσης της διαφοράς με διαμεσολάβηση. Η απόπειρα διενεργείται σύμφωνα με τα άρθρα 5, 7 και 8 του ν. 4640/2019 (Α' 190). Η πρόσκληση για διαμεσολάβηση δεν αναστέλλει τη διαδικασία ή τις προθεσμίες του παρόντος. Εφόσον ο αιτών και οι πιστωτές καταλήξουν σε συμφωνία, η κατάρτιση πρακτικού διαμεσολάβησης επάγεται αυτοδίκαιη κατάργηση της δίκης ως προς αυτούς. Το πρακτικό τίθεται στη δικογραφία με επιμέλεια του επιμελέστερου των διαδίκων.

Άρθρο 4ΙΣΤ
Τριτανακοπή

Πιστωτές που δεν προσέλαβαν την ιδιότητα του διαδίκου δικαιούνται να ασκήσουν τριτανακοπή μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από τη δημοσίευση της απόφασης ή την επικύρωση του πρακτικού. Η συζήτηση της τριτανακοπής προσδιορίζεται εντός εξήντα (60) ημερών από την κατάθεσή της. Αναβολή συζήτησης δεν επιτρέπεται.

Άρθρο 4ΙΖ
Ένδικα μέσα

Ένδικα μέσα και βοηθήματα που ασκούνται κατά των αποφάσεων, οι οποίες εκδίδονται κατ' εφαρμογή του παρόντος, δικάζονται σύμφωνα με τα άρθρα 739 επ. του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Έφεση ασκείται μέσα στην προθεσμία της παρ. 1 του άρθρου 518 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, άλλως μέσα σε προθεσμία έξι (6) μηνών από τη δημοσίευση της απόφασης.

Άρθρο 4ΙΗ
Σχέση με διατάξεις του
Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας
και του ν. 4640/2019

Τα άρθρα 4Α έως και 4ΙΣΤ κατισχύουν κάθε αντίθετης διάταξης του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και του ν. 4640/2019.

Άρθρο 4ΙΘ
Εξουσιοδοτική διάταξη

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Δικαιοσύνης και Ψηφιακής Διακυβέρνησης ρυθμίζεται κάθε ειδικότερο ζήτημα που αφορά στη δημιουργία, τη διαμόρφωση και τον καθορισμό των όρων λειτουργίας της ηλεκτρονικής πλατφόρμας, τα τεχνικά ζητήματα εφαρμογής των άρθρων 4Β, 4Δ, 4Ε, 4ΣΤ και 4Η, καθώς και κάθε άλλο ειδικό ζήτημα που αφορά στην ηλεκτρονική κατάθεση της αίτησης επαναπροσδιορισμού, τις κοινοποιήσεις της, την ηλεκτρονική τήρηση του φακέλου της δικογραφίας και τη διεκπεραίωσή της με ηλεκτρονικά μέσα.

Άρθρο 4Κ

Με την επιφύλαξη του άρθρου 4Α, υποθέσεις, οι οποίες έχουν προσδιορισθεί για συζήτηση σε δικασίμους μεταγενέστερες της 15ης.6.2021, λογίζονται αυτοδικαίως αποσυρθείσες.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΚΩΔΙΚΑ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ****Άρθρο 2****Προϋποθέσεις κτήσης δικηγορικής ιδιότητας -
Αυτοδίκαιη απώλεια και αποβολή της ιδιότητας
του δικηγόρου - Διορισμός δικηγόρων -
Τροποποιήσεις των άρθρων 6, 7 και 23
του ν. 4194/2013**

1. Στο άρθρο 6 του ν. 4194/2013 (Α΄ 208) προστίθεται νέα παρ. 3 και το άρθρο 6 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 6
Προϋποθέσεις δικηγορικής ιδιότητας -
Κωλύματα

Ο δικηγόρος πρέπει:

1. Να είναι Έλληνας πολίτης ή πολίτης κράτους-μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή άλλου κράτους, που είναι συμβαλλόμενο στη Σύμβαση Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου. Έλληνας το γένος μπορεί να διορισθεί δικηγόρος μετά από άδεια του Υπουργού Δικαιοσύνης, που εκδίδεται ύστερα από τη διατύπωση γνώμης του οικείου δικηγορικού συλλόγου.

2. Να είναι κάτοχος πτυχίου Νομικού Τμήματος ή Νομικής Σχολής Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος της ημεδαπής ή άλλου κράτους-μέλους της Ε.Ε., εφόσον έχει περατώσει με επιτυχία τη διαδικασία σύμφωνα με το άρθρο 15 του Τμήματος Β΄, ή τρίτου κράτους, εφόσον αυτό έχει αναγνωρισθεί από τον Διεπιστημονικό Οργανισμό Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης (Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.), που προβλέπεται στο άρθρο 1 του ν. 3328/2005 (Α΄ 80).

3. Κατ'εξαίρεση της παρ. 1, πολίτης τρίτης χώρας, που διαμένει νομίμως στην ημεδαπή, μπορεί να διορισθεί δικηγόρος, εφόσον είναι απόφοιτος Τμήματος Νομικής Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος στην Ελλάδα με ελάχιστο βαθμό (μέσο όρο) πτυχίου επτά κόμμα πέντε (7,5) και κατέχει Μεταπτυχιακό Τίτλο Σπουδών Τμήματος Νομικής Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος της ημεδαπής.

4. Να μην έχει καταδικασθεί αμετάκλητα:

α) για κακούρηγμα,
β) για τα εγκλήματα της κλοπής, υπεξαίρεσης, εκβίασης, πλαστογραφίας, νόθευσης, δωροδοκίας, τοκογλυφίας, ψευδορκίας, απάτης και απιστίας.

5. Να μην έχει στερηθεί αμετάκλητα των πολιτικών δικαιωμάτων του. Αποκλείεται ο διορισμός του για όσο χρόνο διαρκεί η στέρηση αυτή.

6. Να μην έχει τεθεί σε δικαστική συμπαράσταση, πλήρη ή μερική, κατά το άρθρο 1676 του Αστικού Κώδικα. Αποκλείεται ο διορισμός του για όσο χρόνο διαρκεί η συμπαράσταση αυτή.

7. Να μην φέρει την ιδιότητα του κληρικού ή μοναχού.».

2. Στην περ. β΄ της παρ. 1 του άρθρου 7 του ν. 4194/2013 προστίθεται δεύτερο εδάφιο και το άρθρο 7 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 7**Αυτοδίκαιη απώλεια και αποβολή
της ιδιότητας του δικηγόρου**

1. Αποβάλλει αυτοδίκαια την ιδιότητα του δικηγόρου και διαγράφεται από το μητρώο του συλλόγου του οποίου είναι μέλος:

α) Εκείνος που στο πρόσωπο του συντρέχει περίπτωση από αυτές που αποκλείουν τη δυνατότητα διορισμού του ως δικηγόρου κατά τις διατάξεις του Κώδικα.

β) Εκείνος που μετά τον διορισμό του στερείται για οποιονδήποτε λόγο την ιδιότητα του Έλληνα πολίτη ή του πολίτη κράτους-μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου. Το προηγούμενο εδάφιο δεν εφαρμόζεται στην περίπτωση της παρ. 3 του άρθρου 6.

γ) Εκείνος που διορίζεται ή κατέχει οποιαδήποτε έμμισθη θέση με σύμβαση εργασιακής ή υπαλληλικής σχέσης σε οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή υπηρεσία δημόσια (πολιτική ή στρατιωτική), δικαστική, δημοτική ή νομικού προσώπου δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου ή σε Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης επιφυλασσομένης της διάταξης του άρθρου 31 του Κώδικα.

δ) Εκείνος που αποκτά την εμπορική ιδιότητα με βάση τον εμπορικό νόμο ή ασκεί έργα ή καθήκοντα διευθύνοντος ή εντεταλμένου συμβούλου, διοικητή, διαχειριστή ή εκπροσώπου σε οποιαδήποτε κεφαλαιουχική ή προσωπική εμπορική επιχείρηση ή κοινοπραξία (εκτός αν στην τελευταία περίπτωση άλλος ειδικός νόμος ορίζει διαφορετικά).

ε) Εκείνος που ασκεί άλλο επάγγελμα, και ιδιαίτερα εμπόρου ή μεσίτη, καθώς και κάθε άλλη εργασία, υπηρεσία ή απασχόληση που δεν συνάδει με το δικηγορικό λειτουργήμα.

2. Δικηγόρος, που στο πρόσωπό του συντρέχει μία από τις περιπτώσεις της προηγούμενης παραγράφου, υποχρεούται να προβεί σε σχετική δήλωση, χωρίς υπαίτια καθυστέρηση, στον σύλλογο που ανήκει και να υποβάλει την παραίτησή του.

3. Ο Υπουργός Δικαιοσύνης, αυτεπάγγελα ή ύστερα από αίτηση του οικείου δικηγορικού συλλόγου, βεβαιώνει την απώλεια της ιδιότητας του δικηγόρου, αφότου επήλθε το γεγονός που την προκάλεσε. Η απόφαση αυτή, ανακοινώνεται στον οικείο δικηγορικό σύλλογο και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Το κύρος των διαδικαστικών και δικονομικών πράξεων που διενήργησε ο δικηγόρος μέχρι την έκδοση της πιο πάνω απόφασης δεν θίγεται.».

3. Στην περ. β΄ της παρ. 2 του άρθρου 23 του ν. 4194/2013 προστίθεται δεύτερο εδάφιο και το άρθρο 23 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 23**Διορισμός δικηγόρων**

1. Όποιος επιτυγχάνει στις πανελλήνιες εξετάσεις μπορεί να ζητήσει τον διορισμό του ως δικηγόρος στον Δικηγορικό Σύλλογο του Πρωτοδικείου, που εκείνος επιθυμεί, με αίτησή του προς το Υπουργείο Δικαιοσύνης. Δεν επιτρέπεται να εγγραφεί σε περισσότερους από έναν Δικηγορικούς Συλλόγους. Ο δικηγόρος υποχρεούται να

έχει έδρα και γραφείο στην περιφέρεια του Πρωτοδικείου που είναι διορισμένος.

2. Στην αίτηση διορισμού επισυνάπτονται τα ακόλουθα έγγραφα:

α) Πιστοποιητικό γέννησης από την αρμόδια δημοτική αρχή. Στην περίπτωση που ο αιτών είναι πολίτης κράτους-μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης πιστοποιητικό της αντίστοιχης δημόσιας αρχής. Στην περίπτωση που ο αιτών είναι Έλληνας το γένος και δεν έχει την ιδιότητα του Έλληνα πολίτη, οφείλει να προσκομίσει σχετική άδεια του Υπουργού Δικαιοσύνης.

β) Πτυχίο Νομικού Τμήματος Νομικής Σχολής Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος στην Ελλάδα ή πτυχίο Νομικού Τμήματος Νομικής Σχολής από αναγνωρισμένη πανεπιστημιακή σχολή κράτους-μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή άλλου συμβαλλόμενου κράτους της Συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο. Πολίτες τρίτης χώρας, οι οποίοι είναι απόφοιτοι των Τμημάτων των Νομικών Σχολών της ημεδαπής, υποβάλλουν υποχρεωτικά αντίγραφο προπτυχιακού τίτλου σπουδών με ελάχιστο βαθμό (μέσο όρο) πτυχίου επτά κόμμα πέντε (7,5), καθώς και αντίγραφο μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών τμήματος Νομικής Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος στην Ελλάδα.

γ) Αντίγραφο Ποινικού Μητρώου, από το οποίο βεβαιώνεται ότι δεν έχει καταδικαστεί αμετάκλητα για τα αδικήματα που αναφέρονται στο άρθρο 6 του Κώδικα.

δ) Διπλότυπο του αρμόδιου Ταμείου Κοινωνικής Ασφάλισης.

ε) Υπεύθυνη δήλωση της παρ. 4 του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 και της παρ. 3 του άρθρου 3 του ν. 2690/1999 ότι δεν εμπíπτεi στις περιπτώσεις των άρθρων 6 και 7 του Κώδικα.

3. Το Υπουργείο Δικαιοσύνης εκδίδει τη σχετική απόφαση διορισμού, που δημοσιεύεται σε περίληψη στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

4. Η ευθύνη κοινοποίησης της πράξης αυτής, όπου απαιτείται, ανήκει στον ενδιαφερόμενο.».

Άρθρο 3

Αύξηση χρόνου άσκησης δικηγόρων στα δικαστήρια - Τροποποίηση του άρθρου 13 του ν. 4194/2013

Το άρθρο 13 του ν. 4194/2013 (Α' 208) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 13

Διάρκεια της άσκησης και περιεχόμενο

1. Η άσκηση διαρκεί δεκαοκτώ (18) μήνες.
2. Η άσκηση γίνεται σε δικηγόρο με δικαίωμα παράστασης στον Άρειο Πάγο ή στο Εφετείο, καθώς και σε δικηγορικές εταιρείες, στις οποίες συμμετέχουν δικηγόροι με την προηγούμενη ικανότητα παράστασης. Κατ'εξαίρεση, σε Δικηγορικούς Συλλόγους που δεν εδρεύουν στην έδρα Εφετείων, η άσκηση μπορεί να γίνει και σε δικηγόρο με δικαίωμα παράστασης στο Πρωτοδικείο, ο οποίος έχει υπηρεσία τουλάχιστον πέντε (5) ετών. Κάθε δικηγόρος δεν μπορεί να απασχολεί περισσότερους από τρεις (3) ασκούμενους δικηγόρους. Στις δικηγορικές εταιρείες επιτρέπεται η απασχόληση τριών (3) ασκούμενων δικηγόρων από κάθε δικηγόρο-εταίρο.

3. α) Η άσκηση επιτρέπεται να πραγματοποιηθεί και στην Κεντρική Υπηρεσία ή σε γραφείο νομικού συμβούλου ή σε δικαστικό γραφείο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

β) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης καθορίζονται ο αριθμός και η αμοιβή των ασκούμενων δικηγόρων που πραγματοποιούν άσκηση σε υπηρεσία ή γραφείο της περ. α'.

γ) Με απόφαση του Προέδρου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους τοποθετούνται οι ασκούμενοι δικηγόροι, προκειμένου να πραγματοποιήσουν άσκηση σε υπηρεσία ή σε γραφείο της περ. α' και ανατίθενται καθήκοντα σε αυτούς.

4. α) Άσκηση επιτρέπεται να πραγματοποιηθεί και σε νομική υπηρεσία δημόσιας υπηρεσίας, ανεξάρτητης αρχής και οργανισμού, καθώς και σε νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, συμπεριλαμβανομένων των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης.

β) Η άσκηση σε υπηρεσία, αρχή, οργανισμό και νομικό πρόσωπο της περ. α' διαρκεί μέχρι δώδεκα (12) μήνες και τη βεβαίωση άσκησης χορηγεί ο προϊστάμενος της νομικής υπηρεσίας ή του νομικού γραφείου ή ο νομικός σύμβουλος.

γ) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης καθορίζονται ο αριθμός και η αμοιβή των ασκούμενων δικηγόρων που πραγματοποιούν άσκηση σε υπηρεσία, αρχή, οργανισμό και νομικά πρόσωπα της περ. α'.

5. α) Η άσκηση επιτρέπεται να γίνει, ολικά ή μερικά, στις υπηρεσίες των Δικηγορικών Συλλόγων και στην ειδική νομική υπηρεσία του Υπουργείου Δικαιοσύνης, η σχετική δε αμοιβή των ασκούμενων βαρύνει τους οικείους φορείς. Τη βεβαίωση άσκησης χορηγεί ο Πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου ή ο Υπουργός Δικαιοσύνης, αντίστοιχα.

β) Ο αριθμός των ασκούμενων, η επιλογή τους, ο χρόνος, ο τόπος, η αμοιβή, καθώς και οι λοιπές συνθήκες άσκησης των ασκούμενων δικηγόρων της περ. α' καθορίζονται, αντίστοιχα, από το Διοικητικό Συμβούλιο του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου ή με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης.

6. α) Μέρος της άσκησης, διάρκειας έως δώδεκα (12) μηνών, μπορεί να πραγματοποιηθεί στη γραμματεία του πολιτικού και διοικητικού εφετείου ή πρωτοδικείου ή της αντίστοιχης εισαγγελίας ή του ειρηνοδικείου της έδρας του Δικηγορικού Συλλόγου στον οποίο έχει εγγραφεί ο ασκούμενος.

β) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης καθορίζονται ο συνολικός αριθμός, η κατανομή των ασκούμενων δικηγόρων στα δικαστήρια και τις εισαγγελίες, η διαδικασία, ο τρόπος επιλογής, ο καθορισμός της έναρξης, ο ακριβής χρόνος άσκησης, η εξειδίκευση των καθηκόντων που επιτελούν οι ασκούμενοι, η αμοιβή και ο τρόπος καταβολής της, καθώς και κάθε ειδικότερο ζήτημα σχετικά με την πραγματοποίηση της άσκησης.

γ) Με απόφαση των οργάνων διοίκησης του πρωτοδικείου, του εφετείου, της εισαγγελίας ή του ειρηνοδικείου, έπειτα από γνώμη του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου,

καθορίζεται η ειδικότερη τοποθέτηση των ασκούμενων δικηγόρων ανά πολιτικό ή διοικητικό εφετείο, πρωτοδικείο, εισαγγελία ή ειρηνοδικείο.

7. α) Μέρος της άσκησης, διάρκειας έως δώδεκα (12) μηνών, μπορεί να πραγματοποιηθεί στο Συμβούλιο της Επικρατείας, στον Άρειο Πάγο, στο Ελεγκτικό Συνέδριο ή στη Γενική Επιτροπεία της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

β) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης καθορίζονται ο αριθμός των ασκούμενων δικηγόρων, η διαδικασία και τα κριτήρια επιλογής τους, ο καθορισμός έναρξης και λήξης της περιόδου άσκησης, η αμοιβή και ο τρόπος καταβολής της, καθώς και κάθε άλλο ειδικότερο ζήτημα σχετικά με την άσκηση στα δικαστήρια της περ. α'.

γ) Με απόφαση του Προέδρου ή του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, κατά περίπτωση, επιλέγονται και κατανέμονται οι ασκούμενοι δικηγόροι στα δικαστήρια της περ. α'.

8. Κατόπιν πράξης του Προέδρου του Συμβουλίου της Επικρατείας, του Προέδρου του Αρείου Πάγου, του Προέδρου του Ελεγκτικού Συνεδρίου ή των οργάνων διοίκησης του εφετείου, του πρωτοδικείου, της εισαγγελίας ή του ειρηνοδικείου, δύναται ασκούμενοι δικηγόροι οι οποίοι ήδη ασκούνται στα ως άνω δικαστήρια ή εισαγγελίες, αντιστοίχως, να διατίθενται σε δικαστή, κτηματολογικό δικαστή, εισαγγελέα ή ειρηνοδίκη, προκειμένου να τους επικουρούν στα καθήκοντα τους, υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις που ορίζονται στην ίδια ανωτέρω πράξη.

9. Σε περίπτωση αδυναμίας του ενδιαφερόμενου να βρει θέση για την άσκηση του, μεριμνά σχετικά ο Πρόεδρος του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου.

10. Επιτρέπεται, με αίτηση του ενδιαφερόμενου, η μετεγγραφή του ασκούμενου από το μητρώο ασκούμενων ενός Δικηγορικού Συλλόγου στο μητρώο ασκούμενων άλλου Δικηγορικού Συλλόγου.

11. Η αμοιβή των ασκούμενων δικηγόρων καθορίζεται με διάταξη τυπικού νόμου, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά με τις πιο πάνω διατάξεις.»

Άρθρο 4
Ειδικές προϋποθέσεις εγγραφής
στο Μητρώο ασκούμενων -
Τροποποίηση του άρθρου 15
του ν. 4194/2013

Το άρθρο 15 του ν. 4194/2013 (Α' 208) αντικαθίσταται ως εξής:

«ΤΜΗΜΑ Β'
ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΑΣΚΗΣΗΣ
ΤΩΝ ΚΑΤΟΧΩΝ ΤΙΤΛΩΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΩΝ
ΤΗΣ ΑΛΛΟΔΑΠΗΣ ΚΑΙ ΑΣΚΟΥΜΕΝΩΝ
ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ ΤΗΣ ΑΛΛΟΔΑΠΗΣ

Άρθρο 15
Ειδικές προϋποθέσεις

1. Πτυχιούχοι ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων της αλλοδαπής μπορούν να πραγματοποιούν άσκηση

στην Ελλάδα, εφόσον:

α) είναι πολίτες κρατών-μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή άλλου συμβαλλόμενου κράτους της Συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο,

β) είναι κάτοχοι πτυχίου Νομικής Σχολής των Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων των κρατών της περ. α', σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παρ. 2 του άρθρου 6.

1.α. Για το αίτημα εγγραφής στο Μητρώο ασκούμενων αποφαινεται Επιτροπή Αξιολόγησης, η οποία συγκροτείται με απόφαση της Ολομέλειας των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων της Χώρας. Η Επιτροπή αποτελείται από τους Προέδρους των Δικηγορικών Συλλόγων ως εξής:

α) Αθηνών, ως Πρόεδρο,

β) Θεσσαλονίκης,

γ) Πειραιώς ή τους αναπληρωτές τους και

δ) έναν Πρόεδρο άλλου δικηγορικού συλλόγου ή τον αναπληρωτή του.

1.β. Η Επιτροπή της παρ. 1α συγκροτείται στην πρώτη συνεδρίαση της Ολομέλειας των Προέδρων των δικηγορικών συλλόγων, που συγκαλείται μετά τις αρχαιρεσίες για ανάδειξη των προεδρείων των συλλόγων και η θητεία της διαρκεί μέχρι τη λήξη της θητείας των μελών της. Ως πέμπτο μέλος μετέχει στην Επιτροπή ο Πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου, στον οποίο υποβλήθηκε η αίτηση, ή το οριζόμενο από αυτόν μέλος του Συλλόγου, ως πέμπτο μέλος.

1.γ. Αν ο αιτών επιθυμεί να εγγραφεί σε σύλλογο, ο Πρόεδρος του οποίου μετέχει στην προαναφερόμενη Επιτροπή, τότε ως πέμπτο μέλος ορίζεται με απόφαση του Προέδρου του συλλόγου αυτού, μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου, με τον αναπληρωτή του. Η Επιτροπή συνεδριάζει τέσσερις (4) τουλάχιστον φορές ετησίως.

1.δ. Εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις των περ. α' και β' της παρ. 1, η Επιτροπή διερευνά αν τα εν γένει προσόντα του ενδιαφερομένου είναι αντίστοιχα προς εκείνα που απαιτούνται για την εγγραφή πτυχιούχου νομικού τμήματος ή νομικής σχολής ως ασκούμενου. Κατά την κρίση της αυτή λαμβάνονται υπόψη οι τίτλοι σπουδών του υποψηφίου, τα γνωστικά αντικείμενα τα οποία έχει διδαχθεί, τα δικαιολογητικά που προσκομίζει και η εν γένει εμπειρία του σε εργασίες νομικής φύσεως. Λαμβάνονται επίσης, υπόψη οι διαφορές των ευρωπαϊκών εννόμων τάξεων. Σε περίπτωση διαπίστωσης μη αντιστοιχίας των επαγγελματικών προσόντων, η Επιτροπή Αξιολόγησης προσδιορίζει σε ποιά γνωστικά αντικείμενα του ελληνικού δικαίου διαπιστώνεται αυτή, καθορίζει τα προς εξέταση μαθήματα και παραπέμπει τον φάκελο του αιτούντος στην Επιτροπή του άρθρου 16.

2. Τις ίδιες προϋποθέσεις με αυτές της παρ. 1 πρέπει να πληρούν και όσοι επιθυμούν να ασκηθούν στην Ελλάδα και έχουν ήδη εγγραφεί ως ασκούμενοι δικηγόροι στα Μητρώα Δικηγορικού Συλλόγου κρατών-μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου. Το σχετικό αίτημα εξετάζεται από την Επιτροπή Αξιολόγησης, κατά τα ανωτέρω προβλεπόμενα.

3. Πτυχιούχοι Νομικών Σχολών ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων κρατών εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης, των

οποίων το πτυχίο έχει αναγνωρισθεί από τον Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. ως ισότιμο και αντίστοιχο με το απονεμόμενο από τις Νομικές Σχολές των ημεδαπών ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις που ορίζονται στην παρ. 2 του άρθρου 6, συμμετέχουν σε δοκιμασία επάρκειας, που πιστοποιεί ότι οι γνώσεις και τα προσόντα τους αντιστοιχούν στις γνώσεις και τα προσόντα που απαιτούνται από τον παρόντα για την απόκτηση της ιδιότητας του ασκούμενου δικηγόρου. Με τη δοκιμασία επάρκειας πιστοποιείται η γνώση του ημεδαπού δικαίου, όπως αυτή πιστοποιείται με το πτυχίο Νομικού Τμήματος ή Νομικής Σχολής ημεδαπού ανώτατου εκπαιδευτικού ιδρύματος.».

Άρθρο 5
Συγκρότηση Μόνιμης Επιτροπής
Δοκιμασίας Επάρκειας - Τροποποίηση
του άρθρου 16 του ν. 4194/2013

Οι παρ. 2 και 3α του άρθρου 16 του ν. 4194/2013 (Α' 208) αντικαθίστανται και το άρθρο διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 16
Μόνιμη Επιτροπή Δοκιμασίας Επάρκειας

1. Στον Δικηγορικό Σύλλογο Αθηνών συστατάται πενταμελής Μόνιμη Επιτροπή Δοκιμασίας Επάρκειας, η οποία συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης.

2. α) Η Επιτροπή της παρ. 1 ορίζεται για τρία (3) έτη, εδρεύει στην Αθήνα και λειτουργεί στα γραφεία του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών και αποτελείται από:

αα) τον Κοσμήτορα ή τον Πρόεδρο του Νομικού Τμήματος Νομικών Σχολών της Χώρας ή τον αναπληρωτή του, ως Πρόεδρο,

αβ) έναν καθηγητή Νομικού Τμήματος ή Νομικής Σχολής Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος ή τον αναπληρωτή του, ως μέλος,

αγ) έναν δικηγόρο δεκαπενταετούς τουλάχιστον υπηρεσίας ή τον αναπληρωτή του, ως μέλος και

αδ) τους Προέδρους των Δικηγορικών Συλλόγων Αθηνών, Θεσσαλονίκης και Πειραιώς ή τους αναπληρωτές τους ως μέλη.

β) Γραμματέας της Επιτροπής ορίζεται υπάλληλος του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών, πτυχιούχος νομικής ή έμμισθος δικηγόρος του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών. Στην Επιτροπή παρέχεται υποστήριξη και υλικοτεχνική υποδομή από τις υπηρεσίες του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών.».

3. Η Επιτροπή είναι αποκλειστικά αρμόδια και για την αναγνώριση επαγγελματικών προσόντων, σύμφωνα με το π. δ. 122/2010 (Α' 200), και αφορά στον πολίτη κράτους-μέλους της Ε.Ε., ο οποίος επιθυμεί να ασκήσει το επάγγελμα του δικηγόρου στην Ελλάδα, έχοντας αποκτήσει τα επαγγελματικά του προσόντα σε άλλο κράτος - μέλος.

3.Α. Σε περίπτωση διαπίστωσης μη αντιστοιχίας των επαγγελματικών προσόντων των αιτούντων των παρ. 1 και 2 του άρθρου 15, η Επιτροπή είναι αρμόδια για τη διενέργεια της δοκιμασίας, με την οποία οι αιτούντες

αποδεικνύουν τη γνώση τους. Προς τούτο παρέχεται σε αυτούς το δικαίωμα συμμετοχής στη δοκιμασία επάρκειας του άρθρου 17 μόνον ως προς εκείνα τα γνωστικά αντικείμενα, για τα οποία έχει διαπιστωθεί έλλειψη αντιστοιχίας από την Επιτροπή Αξιολόγησης του άρθρου 15.».

Άρθρο 6
Καταβολή ποσού υπέρ της συμμετοχής
στον διαγωνισμό υποψήφιων δικηγόρων -
Τροποποίηση του άρθρου 18 του ν. 4194/2013

Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 18 του ν. 4194/2013 (Α' 208) αντικαθίσταται και το άρθρο 18 διαμορφώνεται ως εξής:

«ΤΜΗΜΑ Γ'
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ
ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ

Άρθρο 18
Συμμετοχή στον διαγωνισμό

1. Δικαίωμα συμμετοχής στον διαγωνισμό υποψήφιων δικηγόρων έχει ο ασκούμενος δικηγόρος που συμπλήρωσε τον νόμιμο χρόνο άσκησης.

2. Δεν έχουν δικαίωμα συμμετοχής στον διαγωνισμό όσοι κωλύονται να διορισθούν δικηγόροι ή συντρέχει στο πρόσωπό τους ασυμβίβαστη ιδιότητα.

3. Κάθε ασκούμενος δικηγόρος εξετάζεται στην έδρα της αρμόδιας εφετειακής επιτροπής.

4. Ο ασκούμενος δικηγόρος υποχρεούται να συμμετάσχει στον επόμενο ή μεθεπόμενο διαγωνισμό υποψήφιων δικηγόρων, μετά τη συμπλήρωση του νόμιμου χρόνου άσκησης. Ο ασκούμενος δικηγόρος που δεν συμμετείχε στον παραπάνω διαγωνισμό, μπορεί με απόφαση του Πειθαρχικού Συμβουλίου του Δικηγορικού Συλλόγου στον οποίο υπάγεται, να γίνει δεκτός και σε μεταγενέστερο διαγωνισμό, εφόσον επικαλείται και αποδεικνύει την ύπαρξη σοβαρού λόγου που δικαιολογεί τη μη συμμετοχή του στον προηγούμενο.

5. Για τη συμμετοχή του στον διαγωνισμό ο ασκούμενος δικηγόρος υποβάλλει αίτηση, σύμφωνα με την προκήρυξη του διαγωνισμού. Η αίτηση συνοδεύεται από απόδειξη καταβολής ποσού υπέρ της Ολομέλειας των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδος προς κάλυψη δαπανών διενέργειας του διαγωνισμού, το ύψος του οποίου καθορίζεται με απόφαση της Συντονιστικής Επιτροπής της.».

Άρθρο 7
Ευθύνη και εποπτεία διαγωνισμού
υποψήφιων δικηγόρων - Τροποποίηση
του άρθρου 19 του ν. 4194/2013

Στο άρθρο 19 του ν. 4194/2013 (Α' 208) η φράση «με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης» αντικαθίσταται από τη φράση «με απόφαση της Συντονιστικής Επιτροπής της Ολομέλειας των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδος» σε όλες τις περιπτώσεις που αναφέρεται, στο τέλος της παρ. 1 προστίθεται δεύτερο εδάφιο, η παρ. 3 αναδιαρθρώνεται και το άρθρο 19 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 19**Μορφή και διαδικασία του διαγωνισμού**

1. Ο διαγωνισμός των υποψήφιων δικηγόρων είναι πανελλήνιος και διεξάγεται ταυτόχρονα σε όλες τις έδρες των εφετειακών επιτροπών. Την κεντρική ευθύνη και εποπτεία για τη διεξαγωγή του διαγωνισμού έχει η Ολομέλεια των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδας.

2. Ο διαγωνισμός διενεργείται δύο (2) φορές τον χρόνο, τους μήνες Απρίλιο και Οκτώβριο. Ο διαγωνισμός προκηρύσσεται με απόφαση της Συντονιστικής Επιτροπής της Ολομέλειας των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων της Ελλάδας, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και κοινοποιείται στους Δικηγορικούς Συλλόγους της Ελλάδας, σαράντα (40) τουλάχιστον ημέρες πριν από την ημερομηνία διεξαγωγής του.

3. Η εξέταση είναι γραπτή και κατά τη διάρκειά της επιτρέπεται η χρήση κειμένων νομοθετημάτων, χωρίς σχολιασμό ή σημειώσεις. Στους υποψήφιους δίδονται πρακτικά θέματα με περισσότερα ερωτήματα στους κλάδους:

- α) Αστικού Δικαίου και Πολιτικής Δικονομίας,
- β) Ποινικού Δικαίου και Ποινικής Δικονομίας,
- γ) Εμπορικού Δικαίου,
- δ) Δημοσίου Δικαίου, Διοικητικής Διαδικασίας και Διοικητικής Δικονομίας και
- ε) Κώδικα Δικηγόρων και Κώδικα Δεοντολογίας.

4. Κατά τη διενέργεια του διαγωνισμού λαμβάνεται ιδιαίτερη πρόνοια για την αντικειμενικότητα και το αδιάβλητο των εξετάσεων και των αποτελεσμάτων. Δίδεται ξεχωριστή προσοχή στην αποτελεσματική κάλυψη των στοιχείων ταυτότητας των εξεταζομένων, ώστε αυτά να μην είναι γνωστά κατά τη βαθμολόγηση.

5. Με απόφαση της Συντονιστικής Επιτροπής της Ολομέλειας των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων της Ελλάδας ρυθμίζονται τα ειδικότερα θέματα που αφορούν στην προκήρυξη του διαγωνισμού, τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για τη συμμετοχή σε αυτόν, τον τρόπο ελέγχου των προϋποθέσεων συμμετοχής, τη λειτουργία της Κεντρικής Επιτροπής Εξετάσεων, των Οργανωτικών Επιτροπών και των Ομάδων Βαθμολόγησης, που προβλέπονται στις παρ. 1, 2 και 4 του άρθρου 20, αντίστοιχα, την τήρηση της ευταξίας κατά την εξέταση, τη βαθμολόγηση των γραπτών δοκιμίων, τη σύνταξη των πινάκων επιτυχόντων και αποτυχόντων και καθορίζονται, εν γένει, οι αναγκαίες διαδικασίες και εγγυήσεις με σκοπό την ομαλή και αδιάβλητη διεξαγωγή του διαγωνισμού.».

Άρθρο 8**Επιτροπές Εξετάσεων - Τροποποίηση του άρθρου 20 του ν. 4194/2013**

Το άρθρο 20 του ν. 4194/2013 (Α' 208) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 20**Επιτροπές Εξετάσεων**

1. Για τη διεξαγωγή του διαγωνισμού κάθε περιόδου συγκροτούνται οι ακόλουθες επιτροπές:

α) Κεντρική Επιτροπή Εξετάσεων με έδρα την Αθήνα. Η επιτροπή της παρούσας αποτελείται από έναν Αρεοπαγίτη ως Πρόεδρο, ο οποίος ορίζεται με τον αναπληρωτή του από τον Πρόεδρο του Αρείου Πάγου, έναν Αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου, ο οποίος ορίζεται με τον αναπληρωτή του από τον Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου, έναν Πάρεδρο του Συμβουλίου της Επικρατείας, ο οποίος ορίζεται μαζί με τον νόμιμο αναπληρωτή του από τον Πρόεδρο του Συμβουλίου της Επικρατείας, και τρία (3) μέλη της Ολομέλειας των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων της Ελλάδας, που ορίζονται από τη Συντονιστική Επιτροπή της Ολομέλειας. Έκαστος εκ των Προέδρων μπορεί να ορίσει ως αναπληρωτή του δικηγόρο παρ' Αρείω Πάγω, με δεκαπενταετή τουλάχιστον άσκηση της δικηγορίας, μέλος του Δικηγορικού του Συλλόγου. Η Κεντρική Επιτροπή Εξετάσεων έχει την ευθύνη της επιλογής των θεμάτων στα εξεταζόμενα μαθήματα και της ασφαλούς μετάδοσής τους προς τα εξεταστικά κέντρα, κατά τρόπο που εξασφαλίζει το αδιάβλητο του διαγωνισμού.

β) Οργανωτικές Επιτροπές σε κάθε έδρα Εφετείων πολιτικών και ποινικών δικαστηρίων, οι οποίες είναι τριμελείς και αποτελούνται από μέλη των Διοικητικών Συμβουλίων των Δικηγορικών Συλλόγων, που υπάγονται στο οικείο Εφετείο. Οι Οργανωτικές Επιτροπές ελέγχουν τα δικαιολογητικά έγγραφα του υποψήφιου, αποκλείουν από τον διαγωνισμό τον υποψήφιο που δεν πληροί τις προϋποθέσεις, ορίζουν επαρκή αριθμό επιτηρητών, οι οποίοι μπορεί να είναι δικηγόροι ή υπάλληλοι του Υπουργείου Δικαιοσύνης ή των οικείων Δικηγορικών Συλλόγων, και έχουν γενικά την ευθύνη διεξαγωγής του διαγωνισμού στο οικείο Εφετείο. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Δικηγορικού Συλλόγου της έδρας του Εφετείου ορίζονται οι Οργανωτικές Επιτροπές της παρούσας, με τους αναπληρωτές τους.

γ) Οργανωτικές Επιτροπές που αντιστοιχούν σε συγκεκριμένα εξεταστικά κέντρα, τα οποία μπορεί να ορίζονται με απόφαση της Κεντρικής Επιτροπής σε αριθμό μικρότερο από αυτόν των υφιστάμενων Εφετείων, σύμφωνα με την περ. β', ανάλογα με τις ανάγκες που προκύπτουν από τον αριθμό των υποψηφίων.

δ) Ομάδες Βαθμολόγησης στην Αθήνα και Θεσσαλονίκη, ανάλογα με τον αριθμό των υποψηφίων, οι οποίες αποτελούνται από έναν εφέτη Πολιτικών Δικαστηρίων ή έναν εφέτη Διοικητικών δικαστηρίων ή έναν Αντεισαγγελέα εφετών, για τη βαθμολόγηση των πρακτικών θεμάτων στους αντίστοιχους κλάδους δικαίου, και δύο (2) δικηγόρους παρ' Αρείω Πάγω, με δεκαπενταετή τουλάχιστον άσκηση της δικηγορίας, που ορίζονται με απόφαση της Συντονιστικής Επιτροπής. Με απόφαση του Προϊσταμένου του Τριμελούς Συμβουλίου Διεύθυνσης του οικείου Δικαστηρίου ή του Διευθύνοντος την οικεία Εισαγγελία αντίστοιχα ορίζονται οι ομάδες βαθμολόγησης της παρούσας. Οι βαθμολογητές δεν πρέπει να έχουν την ιδιότητα αιρετού εκπροσώπου δικηγορικού συλλόγου. Οι Ομάδες Βαθμολόγησης έχουν την ευθύνη της βαθμολόγησης των γραπτών δοκιμίων των υποψηφίων και ο αριθμός τους καθορίζεται με την προκήρυξη του διαγωνισμού. Με όμοια απόφαση καθορίζεται ο τόπος

βαθμολόγησης των γραπτών των υποψηφίων έκαστου Εφετείου και μπορεί να ορίζονται Ομάδες Βαθμολόγησης και σε άλλες πόλεις, όπου εδρεύει Εφετείο πολιτικών και ποινικών δικαστηρίων.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης καθορίζεται η αποζημίωση των μελών της Κεντρικής Επιτροπής Εξετάσεων, των Οργανωτικών Επιτροπών των Εφετείων και των Ομάδων Βαθμολόγησης.».

Άρθρο 9

Διορισμός διακριθέντων αθλητών -

Τροποποίηση του άρθρου 27 του ν. 4194/2013

Το άρθρο 27 του ν. 4194/2013 (Α' 208) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 27

Επαναδιορισμός Δικηγόρου

1. Δικηγόρος, που παραιτήθηκε από το δικηγορικό λειτούργημα, δύναται να επαναδιορισθεί, εφόσον δεν έχουν παρέλθει πέντε (5) χρόνια από την παραίτησή του ή και μετά την πάροδο της πενταετίας υπό την προϋπόθεση ότι ασκούσε καθήκοντα συναφή με τη νομική επιστήμη και πρακτική.

Δεν επιτρέπεται επαναδιορισμός δικηγόρου που απώλεσε τη δικηγορική ιδιότητα, λόγω καταδίκης του από ποινικό δικαστήριο για τα αδικήματα του άρθρου 6 του Κώδικα ή στον οποίο έχει επιβληθεί ποινή οριστικής παύσης από το ανώτατο πειθαρχικό.

Οι εξερχόμενοι από την υπηρεσία δικαστικοί και εισαγγελικοί λειτουργοί, εκτός από εκείνους που απολύονται εξαιτίας πειθαρχικού παραπτώματος ή λόγω πνευματικής ανικανότητας, μπορούν να διορίζονται δικηγόροι, εντός ευλόγου χρόνου από την αποχώρησή τους από την υπηρεσία, εφόσον δεν συντρέχει κώλυμα από τα προβλεπόμενα στο άρθρο 6 του παρόντος. Σε περίπτωση ανάληψης, εντός του χρόνου αυτού, δημοσίων καθηκόντων τα οποία συνεπάγονται την αναστολή άσκησης του δικηγορικού λειτουργήματος, ο εύλογος χρόνος τρέχει από τον χρόνο λήξης της άσκησης τους. Οι ανωτέρω δικαστικοί και εισαγγελικοί λειτουργοί διορίζονται ως δικηγόροι παρά πρωτοδικαίς, παρ' εφέταις ή παρ' Αρείω Πάγω, με βάση τα έτη που υπηρέτησαν, σε οποιαδήποτε βαθμίδα, και ανάλογα με τα προσόντα που απαιτούνται για την προαγωγή του δικηγόρου.

2. Δημόσιοι διοικητικοί υπάλληλοι, στρατιωτικοί υπάλληλοι, υπάλληλοι των σωμάτων ασφαλείας, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, οι οποίοι είχαν αποκτήσει προηγουμένως την ιδιότητα του δικηγόρου, μπορούν να ζητήσουν να διοριστούν εκ νέου ως δικηγόροι μέσα σε πέντε (5) έτη από την παραίτησή τους. Ο εκ νέου διορισμός και μετά από την πάροδο της πενταετίας είναι δυνατός, εφόσον ο ενδιαφερόμενος αποδείξει ότι ασκούσε καθήκοντα συναφή με τη νομική επιστήμη και πρακτική, όπως προκύπτει από τον οργανισμό της υπηρεσίας ή του νομικού προσώπου, ή το καθηκοντολόγιο ή το πιστοποιητικό υπηρεσιακών μεταβολών. Στην περίπτωση επαναδιορισμού μετά την πάροδο πενταετίας από την παραίτηση, απαγορεύεται για μία πενταετία

η άσκηση δικηγορίας στην Εφετειακή Περιφέρεια όπου είχε την έδρα της η υπηρεσία, όπου υπηρετούσε ο επαναδιορισθείς την τελευταία πενταετία.

3. Συμβολαιογράφος που επαναδιορίζεται ως δικηγόρος μέσα σε οκτώ (8) έτη από την παραίτησή του, απαγορεύεται για μία πενταετία να ασκεί δικηγορία στην Εφετειακή Περιφέρεια, όπου είχε την έδρα της η υπηρεσία, όπου υπηρετούσε ο επαναδιορισθείς την τελευταία πενταετία.

4. Οι Ολυμπιονίκες και οι Παραολυμπιονίκες που είχαν την ιδιότητα του δικηγόρου κατά τον διορισμό τους, σύμφωνα με την παρ. 9 του άρθρου 34 του ν. 2725/1999 (Α' 121), μπορούν, μέσα σε πέντε (5) έτη από την αποχώρησή τους από την υπηρεσία στην οποία υπηρετούσαν, να επαναδιορισθούν ως δικηγόροι, εφόσον δεν έχουν απολυθεί εξαιτίας πειθαρχικού παραπτώματος ή λόγω πνευματικής ανικανότητας και δεν συντρέχει στο πρόσωπό τους κώλυμα από τα προβλεπόμενα στο άρθρο 6.».

Άρθρο 10

Έργο του δικηγόρου και διαμεσολάβηση -

Υποστήριξη Κτηματολογίου από δικηγόρους -

Τροποποίηση του άρθρου 36 του ν. 4194/2013

Στην παρ. 2 του άρθρου 36 του ν. 4194/2013 (Α' 208) προστίθεται νέα περ. στ' και το άρθρο 36 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 36

Περιγραφή του έργου του δικηγόρου

1. Αποκλειστικό έργο του δικηγόρου είναι η αντιπροσώπευση και η υπεράσπιση του εντολέα του σε κάθε δικαστήριο ή αρχή της Ελληνικής Δημοκρατίας ή οποιασδήποτε άλλης χώρας, στα δικαστήρια, τις υπηρεσίες και τα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στα διεθνή δικαστήρια, στα πειθαρχικά και υπηρεσιακά συμβούλια, η κατάθεση σημάτων και διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, η παροχή νομικών συμβουλών προς οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, καθώς και η σύνταξη γνωμοδοτήσεων προς οποιοδήποτε νομικό ή φυσικό πρόσωπο και αρχή. Στο έργο του δικηγόρου περιλαμβάνεται η διαμεσολάβηση για την αναζήτηση συμβιβαστικής λύσης, στο πλαίσιο νόμου ή κοινά αποδεκτής διαδικασίας. Η παράσταση ενώπιον των δικαστηρίων με ή δια δικηγόρου είναι υποχρεωτική για όλες τις υποθέσεις και σε όλες τις διαδικασίες, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά από τον νόμο.

2. Ομοίως, στο έργο του δικηγόρου περιλαμβάνονται:

α) Η έρευνα των βιβλίων των υποθηκοφυλακείων και κτηματολογικών γραφείων, καθώς και η σύνταξη των σχετικών εγγράφων ελέγχου τίτλων. Η αίτηση και η λήψη των πιστοποιητικών και αντιγράφων δεν απαιτούν παράσταση ή διαμεσολάβηση δικηγόρου.

β) Η έκδοση βεβαιώσεων που αφορούν στη μεταγραφή, την ιδιοκτησία, τα βάρη και τις διεκδικήσεις επί ακινήτων, που υπάγονται στην τοπική αρμοδιότητα εμμίσθου υποθηκοφυλακείου. Οι βεβαιώσεις της παρούσας επέχουν, ως προς όλες τις έννομες συνέπειες, θέση πιστοποιητικού μεταγραφής, ιδιοκτησίας, βαρών ή διεκδικήσεων, αντίστοιχα, ισόκυρου προς εκείνο που εκδίδεται από το αρμόδιο υποθηκοφυλακείο. Οι ισχύ-

ουσες διατάξεις για τη δυνατότητα έκδοσης πιστοποιητικών από τα υποθηκοφυλακεία και τα κτηματολογικά γραφεία δεν τίγονται.

γ) Η έκδοση επικυρωμένων αντιγράφων κάθε είδους εγγράφων. Τα αντίγραφα αυτά έχουν πλήρη ισχύ ενώπιον οποιασδήποτε δικαστικής ή άλλης αρχής, καθώς και έναντι ιδιωτών, φυσικών ή νομικών προσώπων.

δ) Η μετάφραση εγγράφων που έχουν συνταχθεί σε ξένη γλώσσα, καθώς και η μετάφραση ελληνικών εγγράφων σε οποιαδήποτε ξένη γλώσσα. Η μετάφραση έχει πλήρη ισχύ έναντι οποιασδήποτε δικαστικής ή άλλης αρχής, εφόσον συνοδεύεται από επικυρωμένο αντίγραφο του εγγράφου που μεταφράστηκε και ο δικηγόρος βεβαιώνει ότι έχει επαρκή γνώση της γλώσσας από και προς την οποία μετάφρασε.

ε) Η βεβαίωση της γνησιότητας της υπογραφής του εντολέα του, όπως προβλέπεται στην παρ. 2 του άρθρου 42 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, καθώς και σε κάθε άλλη ειδική διάταξη.

στ) Ο έλεγχος εγγραπτών πράξεων και η νομική υποστήριξη συναλλασσομένων, κατά τις συναλλαγές με τα έμμισθα υποθηκοφυλακεία που λειτουργούν μεταβατικά ως Κτηματολογικά Γραφεία, κατά το άρθρο 23 του ν. 2664/1998 (Α' 275), τη λειτουργία των οποίων υποστηρίζει ο Φορέας ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ, ή με τα Κτηματολογικά Γραφεία και Υποκαταστήματα αρμοδιότητας του Φορέα, που συστήνονται κατά τον ν. 4512/2018 (Α' 5), για το διάστημα μέχρι τη συγκρότηση των νομικών τμημάτων που προβλέπονται για τα Κτηματολογικά Γραφεία. Οι υπηρεσίες παρέχονται στον Φορέα ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ στο πλαίσιο προγραμματικής σύμβασης του Φορέα ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ και του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου, στην οποία καθορίζονται, μεταξύ άλλων, ο τρόπος ανάθεσης και εκτέλεσης των εργασιών και ο τρόπος επιλογής των δικηγόρων και καθορισμού της αμοιβής τους από τον Φορέα ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ.».

Άρθρο 11 **Διανομή κερδών στους Εταίρους** **των δικηγορικών εταιρειών - Τροποποίηση** **του άρθρου 54 του ν. 4194/2013**

Στο τέλος της παρ. 3 του άρθρου 54 του ν. 4194/2013 (Α' 208) προστίθενται δύο (2) εδάφια και το άρθρο 54 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 54
Δικαιώματα - Διανομή εσόδων -
Ευθύνη των Εταίρων Διαφορές
μεταξύ των Εταίρων - Σχέσεις με εντολείς

1. Κάθε Εταίρος έχει δικαίωμα να πληροφορείται αυτοπροσώπως για την πορεία των εταιρικών υποθέσεων, να εξετάζει τα βιβλία και τα έγγραφα σχετικά με τη διαχείριση. Αντίθετη συμφωνία είναι άκυρη.

2. Η ετήσια διανομή καθαρών εσόδων γίνεται μέσα σε τρεις (3) μήνες από το κλείσιμο της διαχειριστικής περιόδου, όπως ορίζεται στο Καταστατικό.

3. Οι Εταίροι μετέχουν στα κέρδη και τις ζημίες της Εταιρείας με βάση τα ποσοστά των μεριδίων τους. Το Καταστατικό δύναται να προβλέπει διαφορετική μέθοδο

διανομής των κερδών, καθώς και την καταβολή εκτάκτων αμοιβών για τους Εταίρους, που θα επιδεικνύουν ιδιαίτερη δραστηριότητα, ζήλο, απόδοση και συνεργασία. Κατά τα ποσά αυτά μειώνονται ανάλογα τα έσοδα των λοιπών Εταίρων. Με απόφαση του αρμοδίου, σύμφωνα με το Καταστατικό, οργάνου της Δικηγορικής Εταιρείας, είναι δυνατή η διανομή προσωρινών καθαρών κερδών στους εταίρους. Το ποσό που διανέμεται δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των κερδών, που προκύπτει με βάση την ετήσια διανομή καθαρών εσόδων της παρ. 2.

4. Ο Εταίρος που δεν είναι διαχειριστής, ευθύνεται έναντι των λοιπών Εταίρων και της Εταιρείας μόνο για την επιμέλεια που επιδεικνύει στις δικές του υποθέσεις, όπως αυτή οριοθετείται, ερμηνεύεται και εφαρμόζεται, σύμφωνα με το άρθρο 746 του Αστικού Κώδικα.

5. Η Εταιρεία ευθύνεται έναντι τρίτων, κατά τις διατάξεις για την ευθύνη των δικηγόρων, για πράξεις ή παραλείψεις των Εταίρων ή συνεργατών δικηγόρων, εφόσον αυτές έγιναν κατά τη διαχείριση ή την αντιπροσώπηση της Εταιρείας. Ο υπαίτιος για την πράξη ή παράλειψη Εταίρος ευθύνεται σε ολόκληρο.

6. Η Εταιρεία έχει δικαίωμα αναγωγής κατά του υπαιτίου Εταίρου κατά το ποσό που η Εταιρεία θα ικανοποιήσει τον τρίτο. Στην περίπτωση που η Εταιρεία έχει ασφαλιστεί για την αστική ευθύνη έναντι τρίτων, δικαίωμα αναγωγής κατά του υπαιτίου εταίρου έχει η Εταιρεία μόνο για το ποσό που δεν καλύφθηκε από την ασφαλιστική Εταιρεία και την ασφαλιστική αποζημίωση.

7. Κάθε διαφορά που προκύπτει από την ερμηνεία και εφαρμογή των διατάξεων του νόμου ή του Καταστατικού της Εταιρείας είτε μεταξύ των Εταίρων είτε μεταξύ αυτών και της Εταιρείας, επιλύεται από τη διαιτησία του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου μετά από προσφυγή εκείνου ή εκείνων που έχουν έννομο συμφέρον, μέσα σε αποσβεστική προθεσμία τριών (3) μηνών από τη γέννηση της διαφοράς. Οι διαιτητές ορίζονται για τρία (3) χρόνια από το Διοικητικό Συμβούλιο του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου. Συνεχίζουν πάντως την άσκηση των καθηκόντων τους για όσες υποθέσεις έχουν αναλάβει κατά τη διάρκεια της θητείας τους.».

Άρθρο 12 **Ρυθμίσεις για την έκδοση γραμματίου** **προείσπραξης - Τροποποίηση του** **άρθρου 61 του ν. 4194/2013**

Η παρ. 4 του άρθρου 61 του ν. 4194/2013 αντικαθίσταται και το άρθρο 61 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 61
Προκαταβολή εισφορών-κρατήσεων

1. Ο δικηγόρος για την άσκηση κάθε είδους ένδικων βοηθημάτων ή μέσων και για την παράσταση του ενώπιον των δικαστηρίων και των δικαστικών συμβουλίων, ενώπιον δικαστών με την ιδιότητά τους ως ανακριτών ή εισηγητών ή εντεταλμένων δικαστών και γενικά για την παροχή υπηρεσιών, που σχετίζονται με την έναρξη και τη διεξαγωγή της δίκης, το στάδιο της απόπειρας συμβιβαστικής επίλυσης της διαφοράς ή της εξωδικαστικής διαμεσολάβησης ή δικαστικής μεσολάβησης ή της διαδικασίας εκουσίας δικαιοδοσίας, στις οποίες

συμπεριλαμβάνονται και οι διαδικασίες παροχής προσωρινής δικαστικής προστασίας ή έκδοσης δικαστικής διαταγής, υποχρεούται να προκαταβάλει στον οικείο Δικηγορικό Σύλλογο εισφορές, αποκλειστικά και μόνο στις περιπτώσεις που προβλέπονται στο Παράρτημα ΙΙΙ, οι οποίες προορίζονται για:

α) την κάλυψη των λειτουργικών δαπανών των υπηρεσιών του Συλλόγου,

β) την απόδοση ως πόρου, στον τομέα Επικουρικής Ασφάλισης Δικηγόρων (ΤΕΑΔ) του Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητα Απασχολούμενων (ΕΤΑΑ),

γ) την απόδοση ως πόρου στον αντίστοιχο για κάθε Δικηγορικό Σύλλογο Τομέα Προνοίας - Υγείας του ΕΤΑΑ ή Ταμείο Αλληλοβοήθειας ή Λογαριασμούς Ενίσχυσης και Αλληλοβοήθειας Δικηγόρων (ΛΕΑΔ) και

δ) την απόδοση ως πόρου στον Ειδικό Διανεμητικό Λογαριασμό νέων δικηγόρων του άρθρου 33 του ν. 2915/2001 (Α' 109), όπου ισχύει.

2. Οι εισφορές αυτές είναι πάγια ποσά για κάθε διαδικαστική πράξη ή παράσταση δικηγόρου, όπως καθορίζονται στο Παράρτημα ΙΙΙ. Τα ποσά αυτά αναπροσαρμόζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Δικαιοσύνης και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, μετά από γνώμη της Ολομέλειας των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων της Ελλάδος. Η απόφαση αυτή μπορεί να εκδίδεται και χωρίς τη γνώμη της Ολομέλειας των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων της Ελλάδος, αν παρέλθει άπρακτη προθεσμία δύο (2) μηνών από τότε που θα ζητηθεί αυτή με έγγραφο του Υπουργού Δικαιοσύνης. Τα ποσά αυτά μπορούν να αναπροσαρμόζονται ιδίως σε περίπτωση αύξησης των αμοιβών του Παραρτήματος Ι ή όταν έχει προηγηθεί σχετική αναλογιστική μελέτη για τη βιωσιμότητα των φορέων υπέρ των οποίων γίνονται οι εισφορές. Με την ίδια διαδικασία μπορούν να προβλέπονται νέες εισφορές υπέρ ταμείων ή λογαριασμών αλληλοβοήθειας και ενίσχυσης δικηγόρων, καθώς και το ύψος των αντίστοιχων ποσών ανά δικαστική ή εξώδικη ενέργεια.

Πλέον των πάγιων ποσών των εισφορών, τα γραμμάτια προκαταβολής εισφορών και ενσήμων, τα οποία εκδίδονται από τους Δικηγορικούς Συλλόγους που συμμετέχουν στο Πληροφοριακό Σύστημα «Αλληλεπιδραστικές Ηλεκτρονικές Υπηρεσίες Προδικασίας - On line Εξυπηρέτηση Δικηγόρων, Δικαστών και Πολιτών» (portal olomeleia.gr), επιβαρύνονται με πάγιο ποσό ύψους 0,40 ευρώ ανά γραμμάτιο για την κάλυψη των λειτουργικών δαπανών του πληροφοριακού αυτού συστήματος, συμπεριλαμβανομένων των εξόδων συντήρησής του. Το ποσό αυτό, που αποτελεί το ανώτατο ύψος επιβάρυνσης, μπορεί να μειώνεται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, μετά από γνώμη της Ολομέλειας των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδος. Με την ίδια απόφαση μπορεί να καθορίζονται κατηγορίες διαφορών και διαδικασιών, για τις οποίες το ανωτέρω ποσό μπορεί να διαφοροποιείται ανάλογα με το προβλεπόμενο ύψος της αξίας του γραμματίου προκαταβολής, καθώς και να καθορίζεται και κάθε άλλη λεπτομέρεια σχετική με τη διαχείριση, τη διάθεση και την αξιοποίηση του πόρου αυτού.

3. Από την υποχρέωση της προκαταβολής, που ορίζεται και υπολογίζεται σύμφωνα με την παρ. 1, απαλλάσσονται

οι δικηγόροι όταν παρέχουν υπηρεσίες στους εαυτούς τους, καθώς και όταν εκπροσωπούν:

α) διαδίκους που αναγνωρίζονται ότι δικαιούνται του ευεργετήματος πενίας, σύμφωνα με τα άρθρα 194 έως 204 του Κ.Πολ.Δ., ή δικαιούχους νομικής βοήθειας, σύμφωνα με τον ν. 3226/2004 (Α' 24),

β) διαδίκους που εμπίπτουν στην παρ. 2 του άρθρου 82 και στην περ. θ' της παρ. 1 του άρθρου 95 του Κώδικα, γ) το Δημόσιο,

δ) τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, τους οργανισμούς κοινωνικής ασφάλισης και τα λοιπά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, με σύμβαση πάγιας αντιμισθίας. Η συνδρομή των περ. β', γ' και δ' αποδεικνύεται με υπεύθυνη δήλωση του πληρεξούσιου δικηγόρου. Σε κάθε άλλη περίπτωση που ο δικηγόρος συνδέεται με τον εντολέα του με σύμβαση πάγιας αντιμισθίας, η οποία έχει γνωστοποιηθεί στον οικείο Δικηγορικό Σύλλογο, η υποχρέωση προκαταβολής της παρ. 1 βαρύνει τον διάδικο, για την καταβολή όμως του ποσού ευθύνεται εις ολόκληρον και ο δικηγόρος.

4. α) Ο δικηγόρος για την κατάθεση κάθε είδους ενδίκων βοηθημάτων ή μέσων, καθώς και για την παράστασή του κατά τη συζήτησή τους ενώπιον των δικαστηρίων και δικαστών οφείλει, στο πλαίσιο της υποχρέωσης προκαταβολής της παρ. 1, να καταθέτει το σχετικό γραμμάτιο καταβολής, αλλιώς η αντίστοιχη διαδικαστική πράξη είναι απαράδεκτη. Στην τακτική διαδικασία, κατά τη διάταξη του άρθρου 237 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, ο δικηγόρος οφείλει να καταθέτει ενιαίο γραμμάτιο για τις προτάσεις και την παράσταση.

Η υποχρέωση προκαταβολής της παράστασης κατά τη συζήτηση κάθε είδους ενδίκων βοηθημάτων ή μέσων θεωρείται τυπική παράλειψη η οποία μπορεί να καλυφθεί μετά τη συζήτηση και πριν από την έκδοση της απόφασης, ύστερα από σχετική ειδοποίηση του πληρεξούσιου δικηγόρου από το δικαστήριο.

β) Για την παράσταση ενώπιον των ποινικών δικαστηρίων κάθε βαθμού, των ανακριτών ή ανακριτικών υπαλλήλων ή δικαστικών συμβουλίων, ο δικηγόρος οφείλει να καταθέτει το σχετικό γραμμάτιο καταβολής, αλλιώς η παράστασή του δεν γίνεται δεκτή. Στην περίπτωση της παρούσας, ο δικηγόρος καταθέτει ένα γραμμάτιο ανεξαρτήτως του αριθμού των εντολών που εκπροσωπεί. Ειδικώς, επί ποινικών ενδίκων βοηθημάτων και μέσων, η παράλειψη προσκόμισης γραμματίου, επισύρει μόνον τις κυρώσεις της παρ. 5.

γ) Στην περίπτωση παράστασης δικηγόρου κατά τη διαδικασία λήψης ενόρκων βεβαιώσεων, ο δικηγόρος εκδίδει ένα γραμμάτιο, ανεξαρτήτως του αριθμού των ενόρκων βεβαιώσεων που λαμβάνονται στο πλαίσιο του ίδιου ενδίκου βοηθήματος ή μέσου.

δ) Δεν υπάρχει υποχρέωση της προκαταβολής της παρ. 1 σε περίπτωση:

δα) παραίτησης από το δικόγραφο, και

δβ) αναβολής ή ματαίωσης της συζήτησης.

Καταβληθείσα προκαταβολή αναζητείται από τον δικηγόρο που κατέβαλε, άλλως ισχύει για τη νέα συζήτηση.

5. Δικηγόρος που παραβιάζει την υποχρέωση προκαταβολής της παρ. 1 του άρθρου αυτού, υποχρεούται να καταβάλει το ποσό που όφειλε να προκαταβάλει και τιμωρείται με πρόστιμο ύψους χιλίων (1.000) έως είκοσι χιλιάδων (20.000) ευρώ, σε περίπτωση δε υποτροπής και με την πειθαρχική ποινή της προσωρινής παύσης από το δικηγορικό λειτούργημα από δεκαπέντε (15) ημέρες μέχρι έξι (6) μήνες. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, ύστερα από πρόταση της Ολομέλειας των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων της Ελλάδος, τα παραπάνω όρια του ύψους του προστίμου μπορούν να αναπροσαρμόζονται. Το ποσό προστίμου και κάθε ποσό που έπρεπε να έχει προκαταβληθεί καταβάλλονται στο ταμείο του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου και εισπράττονται κατά τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων.

6. Οι προϊστάμενοι των γραμματειών όλων των δικαστηρίων υποχρεούνται, επί ποινή πειθαρχικού ελέγχου, να αποστέλλουν στο τέλος κάθε μήνα στους οικείους Δικηγορικούς Συλλόγους ονομαστικές καταστάσεις των δικηγόρων που παρέστησαν, χωρίς να προσκομίσουν το προβλεπόμενο από τις διατάξεις του παρόντος γραμμάτιο προκαταβολής, μνημονεύοντας ταυτόχρονα τα στοιχεία του διαδίκου για τον οποίο παρέστησαν, τη δικονομική του θέση, την ημερομηνία δικασίμου, το δικαστήριο και το είδος της διαδικασίας.»

Άρθρο 13

Παράσταση δικηγόρου σε συμβόλαιο - Τροποποίηση του άρθρου 74 του ν. 4194/2013

Το πρώτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 74 του ν. 4194/2013 (Α' 208) αντικαθίσταται και το άρθρο 74 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 74

Αμοιβή στις δικαιοπραξίες

1. Για τη σύνταξη ιδιωτικών εγγράφων ή σχεδίων δημοσίων εγγράφων για κάθε είδους δικαιοπραξίες (συμβόλαια) η αμοιβή του δικηγόρου καθορίζεται ελεύθερα με έγγραφη συμφωνία.

2. Σε περίπτωση που δεν υπάρχει έγγραφη συμφωνία, η αμοιβή του δικηγόρου θα υπολογίζεται ποσοστιαίως και ανάλογα με την αξία του αντικειμένου της δικαιοπραξίας, όπως τα ποσοστά και οι αξίες αναφέρονται στο Παράρτημα ΙΙ του Κώδικα, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του.

Τα ποσοστά και οι αξίες του Παραρτήματος ΙΙ, με βάση τα οποία υπολογίζεται η αμοιβή του δικηγόρου σε περίπτωση που δεν υπάρχει έγγραφη συμφωνία, αναπροσαρμόζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης μετά από γνώμη της Ολομέλειας των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων της Ελλάδος. Η πιο πάνω απόφαση μπορεί να εκδίδεται και χωρίς τη γνώμη της Ολομέλειας των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων της Ελλάδος, αν παρέλθει άπρακτη προθεσμία δύο (2) μηνών από τότε που αυτή θα ζητηθεί με έγγραφο του Υπουργού Δικαιοσύνης.

3. Για δικαιοπραξία το αντικείμενο της οποίας δεν συνίσταται σε ορισμένη χρηματική ποσότητα, η αξία προσ-

διορίζεται βάσει της πραγματικής αξίας του αντικειμένου της. Για δικαιοπραξία με περισσότερα αντικείμενα λαμβάνεται υπόψη η αξία των περισσότερων αντικειμένων.

4. Στην περίπτωση παράστασης δικηγόρου σε συμβόλαιο, γίνεται ειδική μνεία στο συμβόλαιο. Ο οικείος δικηγορικός σύλλογος εκδίδει τριπλότυπη απόδειξη για κάθε παράσταση δικηγόρου σε συμβόλαιο ενώπιον συμβολαιογράφου, ένα από τα αντίτυπα της οποίας προσαρτάται από τον συμβολαιογράφο στο συμβόλαιο.»

Άρθρο 14

Αρμοδιότητες Γενικής Συνέλευσης -

Τροποποίηση του άρθρου 92 του ν. 4194/2013

Η παρ. 2 του άρθρου 92 του ν. 4194/2013 (Α' 208) αντικαθίσταται και το άρθρο 92 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 92

Αρμοδιότητες Γενικής Συνέλευσης

1. Στις αρμοδιότητες της Γενικής Συνέλευσης υπάγονται:

α) Η εκλογή των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και ο έλεγχος των πεπραγμένων του.

β) Η ψήφιση του ετήσιου προϋπολογισμού εσόδων και εξόδων, ο έλεγχος της διαχείρισης των οικονομικών και της περιουσίας του Συλλόγου, καθώς και η έγκριση του απολογισμού και της ετήσιας εισφοράς των δικηγόρων, όπως αυτή έχει καθορισθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο.

γ) Η καθιέρωση ειδικών εισφορών και ο καθορισμός του σκοπού για τον οποίο θα διατεθούν. Για τη λήψη αυτής της απόφασης, απαιτείται απαρτία του ενός τρίτου τουλάχιστον του όλου αριθμού των μελών του Συλλόγου και απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων.

δ) Η κατάρτιση κανονισμού λειτουργίας της.

2. Ειδικά για τους Δικηγορικούς Συλλόγους Αθηνών, Θεσσαλονίκης και Πειραιά, οι αρμοδιότητες των περ. β' και γ' της παρ. 1 ανατίθενται στο Διοικητικό Συμβούλιο, εφόσον το τελευταίο αποφασίσει σχετικά, με πλειοψηφία τριών πέμπτων του όλου αριθμού των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου.»

Άρθρο 15

Σύγκληση Γενικής Συνέλευσης - Τροποποίηση

του άρθρου 98 του ν. 4194/2013

Στο άρθρο 98 του ν. 4194/2013 (Α' 208) προστίθεται παρ. 5 και το άρθρο 98 διαμορφώνεται ως εξής:

«ΤΜΗΜΑ Β'

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ

Άρθρο 98

Σύγκληση Γενικής Συνέλευσης

1. Η Γενική Συνέλευση των μελών του Δικηγορικού Συλλόγου συγκαλείται σε τακτική μεν συνεδρίαση όποτε προβλέπεται στον Κώδικα, σε έκτακτη δε: α) όταν το κρίνει αναγκαίο το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου ή β) όταν το ζητήσουν γραπτώς το 1/10 των μελών του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών ή το 1/5 των μελών των λοιπών Δικηγορικών Συλλόγων. Στην τελευταία περίπτωση με την ίδια γραπτή αίτηση πρέπει να ορίζονται απαραίτητως τα θέματα, για τα οποία ζητείται η σύγκληση

της έκτακτης Γενικής Συνέλευσης, καθώς και εισιγητής και αναπληρωτής του. Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου είναι υποχρεωμένο σε προθεσμία εντός μηνός από την υποβολή της σχετικής αίτησης να συγκαλέσει τη συνέλευση για συζήτηση των θεμάτων που προτάθηκαν και αυτών που ενδεχομένως το ίδιο θα προτείνει.

2. Τα μέλη του Συλλόγου καλούνται να συμμετάσχουν στη Γενική Συνέλευση με γενική πρόσκληση, που δημοσιεύεται σε 2 τουλάχιστον τοπικές εφημερίδες, προκειμένου περί των Δικηγορικών Συλλόγων Αθηνών, Θεσσαλονίκης και Πειραιά, ενώ για τους λοιπούς Δικηγορικούς Συλλόγους η πρόσκληση τοιχοκολλάται στα γραφεία του Συλλόγου, καθώς και σε προβεβλημένες θέσεις των δικαστηρίων πέντε (5) ημέρες πριν από τη σύγκληση.

Σε περίπτωση που δεν εκδίδονται τοπικές εφημερίδες η σύγκληση είναι έγκυρη, εφόσον η πρόσκληση γνωστοποιηθεί στα μέλη τους.

Στην πρόσκληση, η οποία υπογράφεται από τον Πρόεδρο και τον Γραμματέα του Συλλόγου, πρέπει να αναγράφονται ο χρόνος, ο τόπος και τα θέματα της ημερησίας διάταξης, καθώς και αν πρόκειται για πρώτη ή επαναληπτική συνέλευση.

3. Τουλάχιστον 24 ώρες πριν από τη σύγκληση της συνέλευσης, ο Πρόεδρος του Συλλόγου καλεί το Διοικητικό Συμβούλιο σε συνεδρίαση, προκειμένου να συζητηθούν τα θέματα της ημερησίας διάταξης και να διαμορφωθεί η εισήγηση του Συμβουλίου προς τη συνέλευση.

4. Τα θέματα της ημερησίας διάταξης της Γενικής Συνέλευσης ορίζονται:

α) Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου.

β) Με την αίτηση των μελών, αν αυτά ζητήσουν τη σύγκληση έκτακτης γενικής συνέλευσης.

5. Σε δικηγορικό σύλλογο, στην περιφέρεια του οποίου ανήκουν περισσότερα του ενός νησιά, η Γενική Συνέλευση πραγματοποιείται στην έδρα του ή όπου ορισθεί από το Διοικητικό του Συμβούλιο. Τα μέλη του Συλλόγου, που εδρεύουν σε διαφορετικό τόπο από τον τόπο διεξαγωγής της Συνέλευσης, έχουν δικαίωμα συμμετοχής σ' αυτήν από την έδρα τους και μέσω τηλεδιάσκεψης. Τα ως άνω ισχύουν και για τις Γενικές Συνελεύσεις των Λογαριασμών Ενίσχυσης και Αλληλοβοήθειας Δικηγόρων (ΛΕΑΔ).».

Άρθρο 16

Απαρτία Γενικής Συνέλευσης -

Τροποποίηση του άρθρου 99 του ν. 4194/2013

Στο τέλος των παρ. 1 και 2 του άρθρου 99 του ν. 4194/2013 (Α' 208) προστίθενται εδάφια, το πρώτο εδάφιο της παρ. 4 αντικαθίσταται και το άρθρο 99 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 99

Απαρτία Γενικής Συνέλευσης

1. Οι δικηγόροι που προσέρχονται στον χώρο της συνέλευσης υπογράφουν σε ειδικούς καταλόγους, οι οποίοι τηρούνται από υπαλλήλους του Συλλόγου για τη διαπίστωση της απαρτίας. Σε κάθε δικηγόρο, που εγγράφεται στους καταλόγους, παραδίδεται ένα λευκό χαρτί με τη σφραγίδα του Συλλόγου, στο οποίο αναγράφεται ο αριθ-

μός του μητρώου του. Η συμμετοχή των μελών στη Γενική Συνέλευση μέσω τηλεδιάσκεψης, σημειώνεται στον κατάλογο μελών από τον τηρούντα τα πρακτικά Γενικό Γραμματέα του Συλλόγου.

2. Για την ύπαρξη απαρτίας απαιτείται η παρουσία, για τον Δικηγορικό Σύλλογο Αθηνών δύο χιλιάδων (2.000) μελών, για τον Δικηγορικό Σύλλογο Θεσσαλονίκης χιλίων τετρακοσίων (1.400) μελών και για καθέναν από τους λοιπούς Δικηγορικούς Συλλόγους το ένα τέταρτο (1/4) των εγγεγραμμένων στο μητρώο μελών του. Η διαπίστωση της ύπαρξης ή μη απαρτίας γίνεται από τον Πρόεδρο, όταν συμπληρωθεί μισή ώρα από εκείνη που είχε οριστεί για την έναρξη της συνέλευσης. Στην απαρτία της Γενικής Συνέλευσης συνυπολογίζονται και οι μετέχοντες μέσω τηλεδιάσκεψης.

3. Εάν δεν διαπιστωθεί η ύπαρξη απαρτίας, καλείται νέα επαναληπτική συνέλευση εντός οκτώ (8) ημερών, η σύγκληση της οποίας γίνεται όπως και στην πρώτη, αλλά με σύντμηση των προθεσμιών δημοσίευσης στο ήμισυ. Σε κάθε περίπτωση, στην πρόσκληση για τη νέα Γενική Συνέλευση πρέπει να αναγράφονται τα στοιχεία της πρώτης πρόσκλησης, με την προσθήκη ότι πρόκειται για επαναληπτική.

4. Για την ύπαρξη απαρτίας στην επαναληπτική συνέλευση αρκεί η παρουσία, αυτοπρόσωπη ή μέσω τηλεδιάσκεψης, του ημίσεος των μελών που αναφέρονται στην παρ. 2. Εάν διαπιστωθεί και πάλι η μη ύπαρξη της απαιτούμενης απαρτίας, δεν συγκαλείται τρίτη κατά σειρά συνέλευση και η τρέχουσα ματαιώνεται. Για τα θέματα της ημερησίας διάταξης της συνέλευσης που ματαιώνεται αποφασίζει το Διοικητικό Συμβούλιο.

5. Η έλλειψη απαρτίας διαπιστώνεται με ευθύνη του Προέδρου ή με την υποβολή σχετικής αιτήσεως από μέλος της συνέλευσης και ελέγχεται ανά πάσα στιγμή. Ένσταση έλλειψης απαρτίας μπορεί να προβληθεί, εφόσον υποβληθεί από το 1/10 τουλάχιστον των μελών, τα οποία κάθε φορά απαιτούνται για το σχηματισμό της απαρτίας, μόνο όταν πρόκειται να ληφθεί απόφαση.

6. Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί με απόφαση του να καλέσει να παρασταθούν στη συνέλευση και άλλα πρόσωπα, τα οποία κάθονται σε διακριτή θέση στο χώρο διεξαγωγής της. Τα πρόσωπα αυτά έχουν δικαίωμα χαιρετισμού, εφόσον αυτό επιτρέψει ο Πρόεδρος της Συνέλευσης.».

Άρθρο 17

Διεξαγωγή Γενικής Συνέλευσης -

Τροποποίηση του άρθρου 100

του ν. 4194/2013

Μετά το δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 100 του ν. 4194/2013 (Α' 208) προστίθεται εδάφιο και το άρθρο 100 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 100

Διεξαγωγή Γενικής Συνέλευσης

1. Πρόεδρος της Γενικής Συνέλευσης είναι ο Πρόεδρος του Συλλόγου, ο οποίος αναπληρώνεται από τους νόμιμους αναπληρωτές του. Στους συλλόγους άνω των 1.000 μελών καθήκοντα Προέδρου ασκεί ο Αντιπρόε-

δρος, όπου δε υπάρχουν περισσότεροι του ενός αντιπρόεδροι ο πρώτος, σε περίπτωση δε κωλύματος ο Β' Αντιπρόεδρος ελλείψει δε αυτού ο Γενικός Γραμματέας. Ο Πρόεδρος κηρύσσει την έναρξη και τη λήξη της Συνέλευσης, τηρεί την τάξη, δίνει τον λόγο σε όσα μέλη επιθυμούν να ομιλήσουν, συνιστά στους ομιλητές να αναφέρονται στα θέματα της ημερήσιας διάταξης και να διατηρούν το ήρεμο κλίμα της Συνέλευσης. Ο Πρόεδρος αναπληρώνεται από τους κατά νόμο αναπληρωτές του. Όταν αυτός που προεδρεύει της Συνέλευσης συμμετέχει ως εισηγητής για τα θέματα της ημερήσιας διάταξης αναπληρώνεται στην άσκηση των αρμοδιοτήτων του, όπως ανωτέρω ορίζεται. Ο Πρόεδρος της Συνέλευσης βοηθείται στο έργο του από άλλα μέλη του Συμβουλίου.

2. Ο κατάλογος των ομιλητών συντάσσεται με ευθύνη και επιμέλεια του Προέδρου της συνέλευσης. Το μέλος που επιθυμεί να συμμετάσχει στη συζήτηση αναγράφει το όνομά του σε χαρτί και το παραδίδει σε εντεταλμένο υπάλληλο του Συλλόγου, και ο τελευταίος στον Πρόεδρο της συνέλευσης, ο οποίος το τοποθετεί σε κληρωτίδα. Στην περίπτωση μέλους που μετέχει μέσω τηλεδιάσκεψης και επιθυμεί να λάβει τον λόγο, το όνομά του καταχωρίζεται στον κατάλογο ομιλητών από τον Πρόεδρο της συνέλευσης. Ο κατάλογος των ομιλητών της συνέλευσης καταρτίζεται κατά τη σειρά κλήρωσής τους. Θέματα, τα οποία δεν περιλαμβάνονται στην ημερήσια διάταξη, δεν επιτρέπεται να συζητηθούν στη συνέλευση.

3. Ο Πρόεδρος του Συλλόγου εισηγείται τα θέματα της ημερήσιας διάταξης, ενημερώνει τα μέλη και διατυπώνει προτάσεις.

4. Κάθε μέλος του Συλλόγου δικαιούται να ομιλεί για τα θέματα της ημερήσιας διάταξης. Ο Πρόεδρος της συνέλευσης ενημερώνει τον ομιλητή για το πέρας του χρόνου της ομιλίας του και τον καλεί να ολοκληρώσει τις σκέψεις του. Αν αυτός συνεχίζει, ο Πρόεδρος του αφαιρεί τον λόγο.

5. Τα μέλη της συνέλευσης δεν μπορούν να λάβουν το λόγο, αν δεν ζητήσουν την άδεια από τον Πρόεδρο και είναι υποχρεωμένα να συμπεριφέρονται με τρόπο που συνάδει στην αξιοπρέπεια του δικηγορικού λειτουργήματος.

6. Αν στη διάρκεια της συνέλευσης μέλη επιδείξουν ιδιαίτερως ανάρμοστη συμπεριφορά, είτε με φραστικές διατυπώσεις είτε με άλλες πράξεις ή ενέργειές τους, καλούνται από τον Πρόεδρο της συνέλευσης να δώσουν τις αναγκαίες εξηγήσεις και να ανακαλέσουν. Εάν αρνηθούν, ανακαλούνται από τον Πρόεδρο στην τάξη.

7. Εάν κατά τη συζήτηση προκληθούν εντάσεις και επεισόδια, που παρεμποδίζουν την ήρεμη διεξαγωγή της συζήτησης και βλάπτουν το κύρος του Δικηγορικού Συλλόγου, ο Πρόεδρος δικαιούται να διακόψει τη συνέλευση για λίγη ώρα. Αν η κατάσταση παραμένει έκρυθμη και μετά τη διακοπή, ο Πρόεδρος διακόπτει τη συνέλευση για άλλη ημέρα εντός τριών (3) ημερών από τη διακοπή.

Στην περίπτωση αυτήν ανακοινώνεται ο χρόνος και ο τόπος συνέχισης των εργασιών της συνέλευσης, η σειρά δε των ομιλητών δεν αλλάζει.

8. Ζήτημα επί προσωπικού θεωρείται η υβριστική ή ονειδιστική γενικά εκδήλωση εναντίον μέλους της συ-

νέλευσης, που προσβάλλει την προσωπικότητά του ή η απόδοση σε ομιλητή όλως διαφορετικής γνώμης από εκείνη που εξέφρασε. Όποιος επικαλείται προσωπικό ζήτημα σε βάρος του, ζητεί από τον Πρόεδρο την άδεια να ομιλήσει. Ο Πρόεδρος έχει την ευχέρεια να μην δώσει τον λόγο, αν κρίνει ότι δεν υπάρχει προσωπικό ζήτημα.

Σε περίπτωση που το μέλος επιμένει, ο Πρόεδρος του δίνει τον λόγο μόνο για να αναπτύξει σε ένα (1) λεπτό της ώρας σε τι συνίσταται το προσωπικό ζήτημα. Η ανάπτυξη του προσωπικού ζητήματος και η παροχή διευκρινίσεων ή εξηγήσεων από εκείνον που το προκάλεσε δεν μπορεί να υπερβεί τα πέντε (5) λεπτά της ώρας.

Στη συνέχεια, ο Πρόεδρος αποφαινεται εάν συντρέχει ή όχι περίπτωση προσωπικού ζητήματος. Σε περίπτωση που κρίνει ότι υπάρχει, καλεί εκείνον που το προκάλεσε να ανακαλέσει ή να ανασκευάσει.

9. Αν πριν από τη λήξη του προκαθορισμένου χρόνου της Γενικής Συνέλευσης δεν έχει εξαντληθεί ο κατάλογος των ομιλητών, ο Πρόεδρος δικαιούται είτε να μειώσει τον χρόνο ομιλίας είτε ανάλογα με τις συνθήκες να επιλέξει την κλήρωση μεταξύ όσων απομένουν να ομιλήσουν.».

Άρθρο 18

Αποφάσεις - Τροποποίηση του άρθρου 102 του ν. 4194/2013

Το άρθρο 102 του ν. 4194/2013 (Α' 208) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 102 Αποφάσεις

1. Οι αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης του Συλλόγου λαμβάνονται με πλειοψηφία των μελών που μετέχουν στη συνέλευση αυτοπρόσωπα ή μέσω τηλεδιάσκεψης. Σε περίπτωση ισοψηφίας η πρόταση θεωρείται ότι απορρίφθηκε.

Εάν για οποιονδήποτε λόγο δεν επαρκεί ο χρόνος για τη λήψη απόφασης, η συζήτηση συνεχίζεται άλλη ημέρα που ορίζεται από τον Πρόεδρο, μέσα σε τρεις (3) ημέρες από την επόμενη εκείνης που διακόπηκε η συνέλευση.

Τα πρακτικά της Γενικής Συνέλευσης τηρούνται χωρίς να απαιτείται η επικύρωσή τους και μπορεί να καταγράφονται με ηλεκτρονικά μέσα.

2. Η παράβαση της παρ. 1 συνιστά πειθαρχικό παράπτωμα.».

Άρθρο 19

Ημερομηνία και τόπος διεξαγωγής εκλογών - Τροποποίηση του άρθρου 107 του ν. 4194/2013

Στο άρθρο 107 του ν. 4194/2013 (Α' 208) προστίθεται παρ. 3 και το άρθρο 107 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 107

Ημερομηνία και τόπος διεξαγωγής εκλογών

1. Οι εκλογές για την ανάδειξη του Προέδρου και των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου διεξάγονται την τελευταία Κυριακή ή και Δευτέρα, στην περίπτωση της επόμενης παραγράφου, του Νοεμβρίου του έτους των εκλογών στην έδρα του Δικηγορικού Συλλόγου, εκτός αν άλλως αποφασίσει το Διοικητικό Συμβούλιο αυτού.

2. Σε Δικηγορικούς Συλλόγους, που έχουν περισσότερα από δύο χιλιάδες (2.000) μέλη, η ψηφοφορία παρατείνεται και την επόμενη εργάσιμη ημέρα. Στην περίπτωση αυτήν με ευθύνη του Προέδρου του Συλλόγου διασφαλίζεται η φύλαξη των ψηφοδόχων και του λοιπού εκλογικού υλικού.

3. α) Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου δικηγορικού συλλόγου, στην περιφέρεια του οποίου ανήκουν περισσότερα του ενός νησιά, μπορεί να ορίζονται περισσότεροι τόποι ψηφοφορίας, και σε νησιά εκτός του νησιού όπου βρίσκεται η έδρα του. Αν ληφθεί η απόφαση της παρούσας ορίζονται τόσες εφορευτικές επιτροπές, όσες οι τόποι ψηφοφορίας, όπου μπορούν να ψηφίζουν τα μέλη του Δικηγορικού Συλλόγου που εδρεύουν στα νησιά αυτά.

β) Η ψηφοφορία στα νησιά που ορίζονται με την απόφαση της περ. α' διεξάγεται την προηγούμενη της καθορισμένης ημέρας εκλογών. Αμέσως μετά από το πέρας της ψηφοφορίας, ο Πρόεδρος της εφορευτικής επιτροπής ενημερώνει, με κάθε πρόσφορο τρόπο, τον σύλλογο για τον αριθμό και τα ονόματα όσων ψήφισαν, ώστε να υπάρξει σχετική σημείωση στον εκλογικό κατάλογο, προς αποφυγή διπλοψηφίας. Με ευθύνη του, το εκλογικό υλικό και οι σφραγισμένοι φάκελοι ψηφοφορίας μεταφέρονται το ταχύτερο δυνατό στην έδρα του συλλόγου, ώστε να ανοιχθούν μετά από το τέλος της ψηφοφορίας εκεί και να προσμετρηθούν στο εκλογικό αποτέλεσμα.»

Άρθρο 20

Παραγραφή πειθαρχικών παραπτώματων - Τροποποίηση του άρθρου 141 του ν. 4194/2013

Οι παρ. 1, 2 και 3 του άρθρου 141 του ν. 4194/2013 (Α' 208) αντικαθίστανται και το άρθρο 141 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 141 Παραγραφή

1. Τα πειθαρχικά παραπτώματα παραγράφονται τρία (3) έτη μετά από την ημέρα που διαπράχθηκαν.

2. Πειθαρχικό παράπτωμα που συνιστά και ποινικό αδίκημα δεν παραγράφεται πριν από την παραγραφή του τελευταίου. Όσο διαρκεί η ποινική διαδικασία και μέχρι την περάτωση της αναστέλλεται η παραγραφή του πειθαρχικού παραπτώματος.

3. Η παραγραφή του πειθαρχικού παραπτώματος αναστέλλεται με την άσκηση της πειθαρχικής δίωξης, για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τα τρία (3) έτη.

4. Η παραγραφή πειθαρχικού παραπτώματος διακόπτεται με την τέλεση άλλου πειθαρχικού παραπτώματος που αποσκοπεί στη συγκάλυψη του πρώτου ή στη ματαίωση έγερσης πειθαρχικής δίωξης γι' αυτό.»

Άρθρο 21

Χρηματικό πρόστιμο ως πειθαρχική ποινή - Τροποποίηση του άρθρου 142 του ν. 4194/2013

Η περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 142 του ν. 4194/2013 (Α' 208) αντικαθίσταται και το άρθρο 142 διαμορφώνεται ως εξής:

«ΤΜΗΜΑ Β'

ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΕΣ ΠΟΙΝΕΣ

Άρθρο 142

Πειθαρχικές ποινές

1. Οι πειθαρχικές ποινές είναι:

α) η σύσταση,

β) η επίπληξη,

γ) το πρόστιμο από πεντακόσια (500) μέχρι δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ,

δ) η προσωρινή παύση από το δικηγορικό λειτουργήμα έως δύο (2) χρόνια και

ε) η οριστική παύση από το δικηγορικό λειτουργήμα.

2. Η ποινή της οριστικής παύσης επιβάλλεται μόνο σε ιδιαίτερα βαριές περιπτώσεις πειθαρχικών παραπτωμάτων, όταν οι συνθήκες κάτω από τις οποίες διαπράχθηκαν και ο βαθμός υπαιτιότητας του διωκόμενου μαρτυρούν ότι αυτός δεν έχει συναίσθηση των βασικών υποχρεώσεων του ως δικηγόρου ή θίγουν σοβαρά το κύρος του δικηγορικού λειτουργήματος. Τέτοιες προϋποθέσεις συντρέχουν:

α) αν ο διωκόμενος καταδικάστηκε αμετάκλητα για κακούργημα,

β) αν καταδικάστηκε αμετάκλητα για οποιοδήποτε πλημμέλημα, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 6 του Κώδικα,

γ) αν έχει τιμωρηθεί ήδη με ποινή προσωρινής παύσης τουλάχιστον έξι (6) μηνών την τελευταία τριετία για άλλη, χρονικά προγενέστερη, πράξη.

3. Τα μέτρα της επίπληξης και του προστίμου μπορούν να επιβληθούν και σωρευτικά.

4. Η παρ. 2 του άρθρου 7 δεν εφαρμόζεται κατά την επιβολή της ποινής της οριστικής παύσης.»

Άρθρο 22

Πρωτοβάθμια Πειθαρχικά Συμβούλια - Τροποποίηση του άρθρου 147 του ν. 4194/2013

Η παρ. 1 του άρθρου 147 του ν. 4194/2013 (Α' 208) αντικαθίσταται και το άρθρο 147 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 147

Πρωτοβάθμια Πειθαρχικά Συμβούλια

1. Τα Πρωτοβάθμια Πειθαρχικά Συμβούλια είναι πενταμελή και συγκροτούνται ως εξής:

α) Εντός του μηνός Μαρτίου, μετά από τη διεξαγωγή των αρχαιρεσιών των Δικηγορικών Συλλόγων, η συντονιστική επιτροπή των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων, μετά από πρόταση ενός ή περισσότερων συλλόγων, αποφασίζει τον αριθμό των Πειθαρχικών Συμβουλίων στην έδρα κάθε πολιτικού εφετείου και τον αναγκαίο αριθμό μελών, τακτικών και αναπληρωματικών, για τη συγκρότησή τους. Στις περιπτώσεις που το πολιτικό εφετείο εδρεύει σε νησιωτική περιφέρεια, στην οποία υπάγονται περισσότεροι του ενός δικηγορικοί σύλλογοι, η σύνταξη του καταλόγου μπορεί να γίνει με τον διπλάσιο του αναγκαίου αριθμού των μελών για το Πειθαρχικό Συμβούλιο. Με πρόταση των διοικητικών συμβουλίων των Δικηγορικών Συλλόγων της έδρας κάθε πολιτικού

εφετείου και κατά την αναλογία των μελών κάθε συλλόγου, συντάσσεται κατάλογος με τριπλάσιο του αναγκαίου αριθμού μελών για το πειθαρχικό συμβούλιο στην έδρα κάθε πολιτικού εφετείου για την επόμενη θητεία. Η συντονιστική επιτροπή, μετά από πρόταση ενός ή περισσότερων Δικηγορικών Συλλόγων, μπορεί να προβλέψει περισσότερα του ενός Πειθαρχικά Συμβούλια στην έδρα συγκεκριμένων πολιτικών εφετείων.

β) Εντός του μηνός Μαρτίου γίνεται δημόσια κλήρωση των μελών του Πειθαρχικού Συμβουλίου στην έδρα κάθε πολιτικού εφετείου με απόφαση του Προέδρου Εφετών, παρουσία αυτού και των προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων της περιφέρειας του πολιτικού εφετείου. Στους Δικηγορικούς Συλλόγους νησιωτικής περιφέρειας η δημόσια κλήρωση των μελών μπορεί να γίνει παρουσία του οικείου Προέδρου Εφετών, του Προέδρου του Δικηγορικού Συλλόγου της έδρας του Εφετείου και των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλογων, οι οποίοι υπάγονται στο πολιτικό Εφετείο και μπορούν να συμμετέχουν σ' αυτήν, η των νόμιμων αναπληρωτών τους.

γ) Οι δικηγόροι συμμετέχουν στην κλήρωση μετά από έγγραφη δήλωσή τους για τη διαδικασία αυτήν. Η διενέργεια της κλήρωσης χωρίς την προηγούμενη υποβολή έγγραφης δήλωσης δικηγόρου για τη συμμετοχή του σε αυτήν, δεν επιφέρει καμία ακυρότητα και οι κληρωθέντες δικηγόροι μπορούν να αποδέχονται τη θέση ή να παραιτούνται με σχετική δήλωσή τους στο οικείο Διοικητικό Συμβούλιο.

δ) Τα τακτικά και αναπληρωματικά μέλη εκλέγονται κατά Πειθαρχικό Τμήμα και κατατάσσονται κατά σειρά κλήρωσης. Συμπληρωματική κλήρωση για την πλήρωση κενών θέσεων ενός ή περισσότερων Πειθαρχικών Συμβουλίων δεν αποκλείεται να διενεργηθεί, οποτεδήποτε αυτό κρίνεται αναγκαίο από τον Πρόεδρο κάθε Δικηγορικού Συλλόγου.

ε) Το Διοικητικό Συμβούλιο διορίζει το σαράντα τοις εκατό (40%) των τακτικών και αναπληρωματικών μελών του Πειθαρχικού Συμβουλίου και το υπόλοιπο εξήντα τοις εκατό (60%) των τακτικών και αναπληρωματικών μελών εκλέγεται με την πιο πάνω διαδικασία.

στ) Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί με απόφασή του να διορίζει τακτικά και αναπληρωματικά μέλη, εφόσον έχει εξαντληθεί ο κατάλογος που καταρτίζεται σύμφωνα με την παρ. 1.

2. Υποψήφια μέλη των Πειθαρχικών Συμβουλίων μπορούν να είναι:

α) Δικηγόρος, που έχει συμπληρώσει τουλάχιστον δεκαπενταετή δικηγορία.

β) Επίτιμος δικηγόρος, που έχει διακριθεί εξαιρετικά κατά τη διάρκεια της ενεργούς δικηγορίας τόσο για τις επιστημονικές του ικανότητες όσο και για την επαγγελματική του συμπεριφορά.

3. Δεν μπορούν να είναι μέλη των Πειθαρχικών Συμβουλίων όποιος τελεί σε αναστολή, όποιος είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Συλλόγου και όποιος έχει καταδικασθεί αμετάκλητα σε οποιαδήποτε πειθαρχική ποινή, πλην της σύστασης και της επίπληξης.

4. Καθήκοντα Προέδρου κάθε Πειθαρχικού Συμβουλίου ασκεί το μέλος με τα περισσότερα χρόνια δικηγορίας.

5. Η Συντονιστική Επιτροπή των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων συντάσσει Κανονισμό Λειτουργίας των Πειθαρχικών Συμβουλίων, ο οποίος εγκρίνεται από την Ολομέλεια των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων και δημοσιεύεται στο Νομικό Βήμα. Στον Κανονισμό λειτουργίας μπορεί να προβλεφθεί η δημιουργία περισσότερων πειθαρχικών τμημάτων στην έδρα κάθε πολιτικού Εφετείου.

6. Δικηγόροι που διορίστηκαν μέλη Πειθαρχικού Συμβουλίου απέχουν υποχρεωτικά των καθηκόντων τους για όσο χρόνο υπάρχει εκκρεμής σε βάρος τους πειθαρχική δίωξη.».

Άρθρο 23

Διαδικασία άσκησης πειθαρχικής δίωξης - Τροποποίηση του άρθρου 152 του ν. 4194/2013

Η παρ. 7 του άρθρου 152 του ν. 4194/2013 (Α' 208) αντικαθίσταται και το άρθρο 152 διαμορφώνεται ως εξής:

«ΤΜΗΜΑ Δ' ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Άρθρο 152

Προκαταρκτική πειθαρχική εξέταση

1. Ο Πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου, ευθύς ως λάβει αναφορά με την οποία καταγγέλλονται πειθαρχικά επιλήψιμες πράξεις δικηγόρου ή λάβει με οποιονδήποτε τρόπο γνώση από ανακοίνωση δικαστικής ή εν γένει δημόσιας αρχής σχετικά με την τέλεση τέτοιων πράξεων, παραγγέλλει τη διενέργεια προκαταρκτικής πειθαρχικής εξέτασης, αναθέτοντάς την σε μέλος του Πρωτοβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου. Ο Πρόεδρος του Πρωτοβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου, ευθύς ως λάβει ίδια γνώση, με οποιονδήποτε τρόπο, πειθαρχικά επιλήψιμων πράξεων δικηγόρου ή δικηγορικής εταιρείας, μπορεί να παραγγείλει ανέξοδα τη διενέργεια προκαταρκτικής πειθαρχικής εξέτασης, αναθέτοντάς την σε μέλος του Πρωτοβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου. Σε περίπτωση περισσότερων πειθαρχικών τμημάτων του Πρωτοβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου, στην παραγγελία προβαίνει ο αρχαιότερος από τους Προέδρους των πειθαρχικών τμημάτων. Με τις παραγγελίες αυτές ο Δικηγορικός Σύλλογος καθίσταται διάδικος σε όλες τις δίκες που ανακύπτουν επί των πειθαρχικών αποφάσεων.

2. Η προκαταρκτική εξέταση είναι συνοπτική και κατά το δυνατόν σύντομη και σε κάθε περίπτωση δεν επιτρέπεται να διαρκέσει πέραν των τριάντα (30) ημερών. Περαιτώνεται είτε με γραπτές ή προφορικές εξηγήσεις του προσώπου κατά του οποίου στρέφεται είτε με πράξη με την οποία τίθεται η υπόθεση στο αρχείο.

3. Το μέλος του Πειθαρχικού Συμβουλίου που διενεργεί την προκαταρκτική εξέταση μπορεί να εξετάζει μάρτυρες και να αναζητά κάθε άλλο πρόσφορο νόμιμο αποδεικτικό μέσο. Κατά τη διεξαγωγή της προκαταρκτικής εξέτασης φροντίζει έτσι ώστε να μην προσβάλλεται δυσανάλογα η τιμή και η υπόληψη του δικηγόρου, του οποίου η συμπεριφορά ερευνάται.

4. Ανώνυμες καταγγελίες δεν λαμβάνονται υπόψη και αρχειοθετούνται αμέσως.

5. Σε περίπτωση που η αναφορά δεν στηρίζεται στον νόμο ή είναι προφανώς αβάσιμη στην ουσία ή ανεπίδεκτη οποιασδήποτε εκτίμησης, ο Πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου την αρχειοθετεί με συνοπτική αιτιολογία και ανακοινώνει στον Πρόεδρο του Πειθαρχικού Συμβουλίου την πράξη αρχειοθέτησης.

6. Δεν διενεργείται προκαταρκτική εξέταση για πράξεις, για τις οποίες έχει ήδη ασκηθεί ποινική δίωξη για κακούργημα ή πλημμέλημα.

7. α) Ο αρμόδιος Εισαγγελέας, σε περίπτωση άσκησης ποινικής δίωξης σε βάρος δικηγόρου, οφείλει να γνωστοποιεί σε περιλήψη την ποινική δίωξη στον οικείο Δικηγορικό Σύλλογο.

β) Οι γραμματείς των δικαστηρίων ή των δικαστικών συμβουλίων οφείλουν να διαβιβάζουν στον οικείο Δικηγορικό Σύλλογο τα παραπεμπτικά ή απαλλακτικά βουλεύματα του πρώτου και του δεύτερου βαθμού δικαιοδοσίας, καθώς και τις πρωτόδικες, τελεσίδικες και αμετάκλητες καταδικαστικές ή απαλλακτικές αποφάσεις που αφορούν σε δικηγόρο.»

Άρθρο 24
Διαδικασία ενώπιον των
Πειθαρχικών Συμβουλίων -
Τροποποίηση του άρθρου 154
του ν. 4194/2013

Οι παρ. 1, 5 και 7 του άρθρου 154 του ν. 4194/2013 (Α' 208) αντικαθίστανται και το άρθρο 154 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 154
Διαδικασία ενώπιον των
Πειθαρχικών Συμβουλίων

1. Ο Πρόεδρος του Πειθαρχικού Συμβουλίου ή του τμήματος του Πειθαρχικού Συμβουλίου που έχει τελικά χρεωθεί την υπόθεση ορίζει εισηγητή της υπόθεσης, στον οποίο ανατίθεται η διεξαγωγή πειθαρχικής ανάκρισης, η οποία είναι μυστική.

2. Ο εισηγητής έχει όλες τις αρμοδιότητες και εξουσίες κάθε γενικού προανακριτικού υπαλλήλου. Εξετάζει τους μάρτυρες, συλλέγει το λοιπό αποδεικτικό υλικό, συντάσσει το κατηγορητήριο και καλεί τον πειθαρχικά διωκόμενο να λάβει γνώση του κατηγορητηρίου και της δικογραφίας και να απολογηθεί προφορικά ή γραπτά μέσα σε εύλογο χρόνο. Σε περίπτωση που ο διωκόμενος υποβάλει γραπτό απολογητικό υπόμνημα ο εισηγητής δύναται να διατυπώσει οποιαδήποτε κατά την κρίση του διευκρινιστική ή άλλη ερώτηση.

3. Σε περίπτωση έκδοσης από τον εισηγητή εντάλματος βιαίας προσαγωγής κατά των μαρτύρων που απειθούν, το ένταλμα διαβιβάζεται απευθείας στον αρμόδιο εισαγγελέα και κατά μαρτύρων στρατιωτικών στον αρμόδιο Υπουργό, οι οποίοι είναι υποχρεωμένοι να το εκτελέσουν. Ο εισηγητής έχει το δικαίωμα να ενεργήσει εκτός έδρας της περιφέρειας του Εφετείου πράξεις, ανακοινώνοντας υποχρεωτικά στον Πρόεδρο του Πειθαρχικού Συμβουλίου, του οποίου είναι μέλος, την

προγραμματισμένη προς διενέργεια πράξη είκοσι τέσσερις (24) τουλάχιστον ώρες πριν από τη διεξαγωγή της.

4. Αν ο εισηγητής μετά τη συγκέντρωση του αποδεικτικού υλικού κρίνει ότι δεν υπάρχουν επαρκείς ενδείξεις που να στηρίζουν πειθαρχική κατηγορία, παραδίδει το φάκελο στον πρόεδρο του Πειθαρχικού Συμβουλίου με την πρόταση να μην γίνει κατηγορία και να τεθεί η υπόθεση στο αρχείο. Ο Πρόεδρος εισάγει την υπόθεση στο Πειθαρχικό Συμβούλιο, το οποίο αποφασίζει, αν θα γίνει ή όχι η κατηγορία ή αν πρέπει να γίνει συμπληρωματική ανάκριση από τον εισηγητή. Αν το Πειθαρχικό Συμβούλιο δεχθεί ότι πρέπει να γίνει κατηγορία, συντάσσεται από τον εισηγητή κατηγορητήριο και εφαρμόζονται όσα ορίζονται στις προηγούμενες παραγράφους.

5. Μετά από την ολοκλήρωση του έργου του εισηγητή, ο πλήρης φάκελος, συμπεριλαμβανομένης της έκθεσης της πειθαρχικής ανάκρισης, διαβιβάζεται στον Πρόεδρο του αρμόδιου Πειθαρχικού Συμβουλίου για τον ορισμό της δικασίμου, μαζί με τον κατάλογο των μαρτύρων που πρέπει να κληθούν και το αποδεικτικό επίδοσης της πράξης της παρούσας στον πειθαρχικά διωκόμενο δικηγόρο.

6. Ο εισηγητής της υπόθεσης μπορεί να συμμετάσχει στη συνεδρίαση του Συμβουλίου.

7. Κατά τη διάρκεια της ακροαματικής διαδικασίας μπορούν να παραστούν ο Πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου που άσκησε την πειθαρχική δίωξη ή το μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου που τον αναπληρώνει ή τον αντικαθιστά. Ο πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου που άσκησε την ποινική δίωξη ή ο αντικαταστάτης του έχει το δικαίωμα να ζητήσει και να λάβει τον λόγο από τον πρόεδρο του Πειθαρχικού Συμβουλίου για να αναπτύξει την υπόθεση για την οποία άσκησε πειθαρχική δίωξη. Η μη παράσταση του Προέδρου του Δικηγορικού Συλλόγου ή του αναπληρωτή του δεν αποτελεί λόγο αναβολής, ούτε καθιστά άκυρη τη σύνθεση του Πειθαρχικού Συμβουλίου. Κατά τη διάρκεια της ακροαματικής διαδικασίας δεν παρίσταται όποιος υπέβαλε αναφορά κατά δικηγόρου.

8. Ο διωκόμενος δικηγόρος μπορεί να παραστεί αυτοπροσώπως ή και με δικηγόρο. Ασκεί το δικαίωμα υπεράσπισής του, καλώντας και με δική του ευθύνη, χωρίς υποχρεωτική προδικασία, μάρτυρες για να καταθέσουν υπέρ του ή για την υπόθεσή του.

9. Το Πειθαρχικό Συμβούλιο μέσα σε έξι (6) το αργότερο μήνες από την άσκηση της πειθαρχικής δίωξης, οφείλει να εκδώσει οριστική απόφαση. Ο χρόνος αυτός παρατείνεται αναλόγως, εάν έχει διαταχθεί η αναστολή της πειθαρχικής δίωξης. Το ίδιο ισχύει και σε περίπτωση που έγινε δεκτή αίτηση εξαίρεσης και εξαιτίας της ανέφικτης συγκρότησης του Πειθαρχικού Συμβουλίου με νέα σύνθεση, παραπέμπεται η υπόθεση σε άλλο Πειθαρχικό Συμβούλιο.

10. Αν το πειθαρχικό παράπτωμα συνιστά και αξιόποινη πράξη, η αθωωτική ή καταδικαστική απόφαση, καθώς και το απαλλακτικό βούλευμα δεν εμποδίζουν το Πειθαρχικό Συμβούλιο να εκδικάσει την υπόθεση στην ουσία της και να εκδώσει απόφαση, λαμβάνοντας υπόψη του τη σχετική ποινική δικογραφία, την οποία οφείλει να αποστείλει σε αντίγραφο ο αρμόδιος εισαγγελέας, ύστερα από σχετική αίτηση του εισηγητή της υπόθεσης.»

Άρθρο 25
Αίτηση ακυρώσεως κατά αποφάσεων
του Ανώτατου Πειθαρχικού Συμβουλίου
ένωπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας -
Τροποποίηση του άρθρου 157 του
ν. 4194/2013

Η παρ. 5 του άρθρου 157 του ν. 4194/2013 (Α' 208) αντικαθίσταται και το άρθρο 157 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 157
 Έφεση

1. Ο δικηγόρος στον οποίο επιβλήθηκε οποιαδήποτε ποινή, πλην της σύστασης ή της επίπληξης, έχει δικαίωμα να ασκήσει έφεση σε προθεσμία ενός μηνός από την επίδοση της απόφασης.

Η έφεση ασκείται με κατάθεσή της στη γραμματεία του Πειθαρχικού Συμβουλίου, που εξέδωσε την απόφαση που προσβάλλεται. Για την άσκηση της έφεσης συντάσσεται έκθεση. Η προθεσμία για την άσκηση της έφεσης και η άσκησή της δεν έχουν ανασταλτική δύναμη, εκτός εάν στην απόφαση ορίζεται διαφορετικά.

2. Μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από την κατάθεση της έφεσης, με επιμέλεια και ευθύνη του προέδρου του πρωτοβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου που εξέδωσε την απόφαση, ο φάκελος παραδίδεται στον Πρόεδρο του Ανωτάτου Πειθαρχικού Συμβουλίου.

3. Ο πρόεδρος του Ανωτάτου Πειθαρχικού Συμβουλίου ορίζει ημέρα για την εκδίκαση της έφεσης και καλεί με κλήση που επιδίδεται με δικαστικό επιμελητή, στον εκκαλούντα δικηγόρο δέκα (10) ημέρες πριν από την ημέρα της συζήτησης. Ο εγκαλούμενος μπορεί αυτοπρόσωπα ή με πληρεξούσιο δικηγόρο να αναπτύξει έγγραφα ή προφορικά τις απόψεις του.

4. Το Ανώτατο Πειθαρχικό Συμβούλιο μπορεί να διατάξει τη συμπλήρωση της ανάκρισης, οφείλει όμως να εκδώσει την απόφασή του σε προθεσμία το πολύ δύο (2) μηνών από την ημέρα της κατάθεσης της έφεσης.

5. Με την επιφύλαξη του άρθρου 158, η απόφαση του Ανώτατου Πειθαρχικού Συμβουλίου είναι οριστική. Η απόφαση διαβιβάζεται μαζί με τη δικογραφία αμελλητί στον Πρόεδρο του Δικηγορικού Συλλόγου, ο οποίος κοινοποιεί αντίγραφο της απόφασης στον δικηγόρο που τιμωρήθηκε. Η απόφαση του Ανώτατου Πειθαρχικού Συμβουλίου υπόκειται σε αίτηση ακύρωσης και σε αίτηση αναστολής ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας.».

Άρθρο 26
Πίνακας Αμοιβών Δικηγόρων για
Πολιτικές Υποθέσεις - Τροποποίηση
Παραρτημάτων Ι και ΙΙ του ν. 4194/2013

1. Στο Τμήμα Β' με τίτλο «Πολιτικές Υποθέσεις» του Παραρτήματος Ι του ν. 4194/2013 (Α' 208) επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις:

α) Ο αριθμός 3 διαγράφεται και ο αριθμός 2 της περ. Γ' με τίτλο «Τακτική Διαδικασία - Διαδικασία εκουσίας δικαιοδοσίας», υπό τον τίτλο «Μονομελές Πρωτοδικείο», αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Παράσταση - Προτάσεις: 219».

β) Ο αριθμός 3 καταργείται και ο αριθμός 2 της περ. α' με τίτλο «Τακτική Διαδικασία (Μη αποτιμητές σε χρήμα διαφορές) - Διαδικασία Εκουσίας Δικαιοδοσίας», υπό τον τίτλο «Πολυμελές Πρωτοδικείο», αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Παράσταση - Προτάσεις: 256».

γ) Ο αριθμός 3 καταργείται και ο αριθμός 2 της περ. β' με τίτλο «Τακτική διαδικασία (αποτιμητές) από 250.001 έως 350.000 €», υπό τον τίτλο «Πολυμελές Πρωτοδικείο», αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Παράσταση - Προτάσεις: 566».

δ) Ο αριθμός 3 καταργείται και ο αριθμός 2 της περ. β' «Τακτική διαδικασία (αποτιμητές) από 350.001 έως 800.000 €», υπό τον τίτλο «Πολυμελές Πρωτοδικείο», αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Παράσταση - Προτάσεις: 726».

ε) Ο αριθμός 3 καταργείται και ο αριθμός 2 της περ. β' «Τακτική διαδικασία (αποτιμητές) από 800.001 έως 1.500.000 €», υπό τον τίτλο «Πολυμελές Πρωτοδικείο», αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Παράσταση - Προτάσεις: 1.132».

στ) Ο αριθμός 3 καταργείται και ο αριθμός 2 της περ. β' «Τακτική διαδικασία (αποτιμητές) από 1.500.001 € και άνω», υπό τον τίτλο «Πολυμελές Πρωτοδικείο», αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Παράσταση - Προτάσεις: 1.644».

2. Στο τέλος του Παραρτήματος ΙΙ του ν. 4194/2013 προστίθεται η φράση: «Για παράσταση ενώπιον συμβολαιογράφου, για τη ρύθμιση θεμάτων του άρθρου 1441 ΑΚ, μετά από την έκδοση της πράξης βεβαίωσης λύσης του γάμου: 64 €.».

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ
ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΚΩΔΙΚΑ
ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΜΕΛΗΤΩΝ

Άρθρο 27
Έργο δικαστικών επιμελητών -
Τροποποίηση του άρθρου 1 του ν. 2318/1995

Η παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 2318/1995 (Α' 126) αντικαθίσταται και το άρθρο 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«ΚΩΔΙΚΑΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΜΕΛΗΤΩΝ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ
ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΙ ΕΠΙΜΕΛΗΤΕΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΤΙΤΛΟΣ - ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ

Άρθρο 1
Καθήκοντα Δικαστικών Επιμελητών

1. Ο δικαστικός επιμελητής είναι άμισθος δημόσιος λειτουργός.

2. Έργο του δικαστικού επιμελητή είναι:

α) Η επίδοση δικογράφων και εξώδικων εγγράφων, καθώς και η κοινοποίηση, γνωστοποίηση, διαβίβαση ή άλλη συναφής διαδικαστική πράξη με φυσικό τρόπο ή με ηλεκτρονικά μέσα,

β) η εκτέλεση των εκτελεστών τίτλων που αναφέρονται στην παρ. 2 του άρθρου 904 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας,

γ) η σύνταξη διαπιστωτικών εκθέσεων για πραγματικά περιστατικά, κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του, με βάση νόμο ή δικαστική απόφαση και

δ) η εκτέλεση κάθε άλλου καθήκοντος, που του ανατίθεται με νόμο.

3. Ο δικαστικός επιμελητής ασκεί τα καθήκοντά του μόνο στην περιφέρεια του Εφετείου που είναι διορισμένος με εξαίρεση τις περιπτώσεις του άρθρου 43 του παρόντος. Οι δικαστικοί επιμελητές όμως των περιφερειών των Εφετείων Αθηνών - Πειραιά, μπορούν να ασκούν τα καθήκοντά τους στις περιφέρειες των δύο Εφετείων αντίστοιχα. Η γεωγραφική κατανομή των οργανικών θέσεων των Δικαστικών Επιμελητών θα διασφαλίζει την ευρύτερη δυνατή κάλυψη των αναγκών των υπηρεσιών του δικαστικού επιμελητή και της ίσης πρόσβασης σε αυτές. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, η οποία θα εκδοθεί το αργότερο μέχρι 31.12.2015 θα καθορισθούν οι λεπτομέρειες εφαρμογής και ο τρόπος κάλυψης των θέσεων που θα λαμβάνουν υπόψη, μεταξύ άλλων, τις γεωγραφικές ιδιαιτερότητες της χώρας όπως απομακρυσμένες ορεινές περιοχές και εκτεταμένα νησιωτικά συμπλέγματα.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΚΩΔΙΚΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Άρθρο 28 Ευθύνη αμίσθων υποθηκοφυλάκων - Τροποποίηση του άρθρου 1344 του Αστικού Κώδικα και του άρθρου 73 του Εισαγωγικού Νόμου του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας

1. Το άρθρο 1344 του Αστικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 1344
Ευθύνη του φύλακα

Ο φύλακας υποθηκών ευθύνεται σε αποζημίωση όποιο ζημιώθηκε για κάθε πράξη ή παράλειψη σχετική με την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που του επιβάλλονται, από δόλο ή βαριά αμέλεια.».

2. Ο τίτλος του άρθρου 73 του Εισαγωγικού Νόμου Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, ο οποίος κωδικοποιήθηκε με το π.δ. 503/1985 (Α' 182), τροποποιείται, η παρ. 1 του άρθρου 73 αντικαθίσταται και το άρθρο 73 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 73
Αγωγή κακοδικίας κατά δικηγόρου,
συμβολαιογράφου, άμισθου υποθηκοφύλακα,
δαιτητή, δικαστικού γραμματέα και
δικαστικού επιμελητή

1. Αγωγή κακοδικίας κατά δικηγόρου, συμβολαιογράφου, άμισθου υποθηκοφύλακα, δαιτητή, δικαστικού γραμματέα και δικαστικού επιμελητή υπάγεται στο κατά τον αρμόδιο, κατά τις διατάξεις του Κώδικα Πολιτικής

Δικονομίας, πολυμελές πρωτοδικείο που δικάζει κατά την τακτική διαδικασία.

2. Η αγωγή, που συντάσσεται σύμφωνα με τα άρθρα 118 και 216 εδάφιο 1 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, πρέπει:

α) να περιέχει όλους τους λόγους, στους οποίους ο ενάγων στηρίζει την αγωγή κακοδικίας, και

β) να αναγράφει με ακρίβεια όλα τα αποδεικτικά μέσα που επικαλείται για να αποδείξει τους λόγους, διαφορετικά επέρχεται ακυρότητα.

3. Στη αγωγή επισυνάπτονται:

α) τα αποδεικτικά έγγραφα που ο ενάγων επικαλείται για να υποστηρίξει τους λόγους της αγωγής, σε πρωτότυπα η επικυρωμένα αντίγραφα,

β) ειδικό πληρεξούσιο στον δικηγόρο που υπογράφει την αγωγή, αλλιώς είναι απαράδεκτη.

4. Αγωγή κακοδικίας επιτρέπεται μόνο αν στηρίζεται σε δόλο ή βαριά αμέλεια ή αρνησιδικία και ο ενάγων ζημιώθηκε από τέτοιες πράξεις ή παραλείψεις.

5. Δεν επιτρέπεται αγωγή κακοδικίας όταν περάσουν έξι μήνες από την πράξη ή παράλειψη που επικαλείται ο ενάγων.

6. Αν η αγωγή κακοδικίας απορριφθεί για οποιονδήποτε λόγο, δεν επιτρέπεται να ασκηθεί νέα αγωγή για την ίδια υπόθεση, για τους ίδιους ή άλλους λόγους, και ο ενάγων καταδικάζεται να πληρώσει τα έξοδα, και μπορεί να καταδικαστεί και σε χρηματική ποινή κατά το άρθρο 205 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.».

Άρθρο 29 Επιπρόσθετα έγγραφα που καταθέτει ο δικαστικός επιμελητής στον υπάλληλο του πλειστηριασμού μετά από την εκτέλεση - Τροποποίηση του άρθρου 995 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας

Η παρ. 4 του άρθρου 995 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται και το άρθρο 995 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 995
Επιδόσεις αντιγράφου ή
περίληψης έκθεσης κατάθεσης

1. Αντίγραφο της κατασχετήριας έκθεσης επιδίδεται μόλις περατωθεί η κατάσχεση στον καθ' ου η εκτέλεση, αν ήταν παρών, και, αν αυτός αρνηθεί να παραλάβει το έγγραφο που του επιδίδεται, ο επιμελητής συντάσσει έκθεση για την άρνησή του. Αν είναι απών ή δεν είναι δυνατή η άμεση κατάρτιση του αντιγράφου, η επίδοση γίνεται το αργότερο την επομένη της ημέρας που έγινε η κατάσχεση, εφόσον εκείνος κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση έχει την κατοικία του στην περιφέρεια του δήμου όπου έγινε η κατάσχεση, διαφορετικά μέσα σε πέντε (5) ημέρες από την κατάσχεση. Η παράλειψη των διατυπώσεων αυτών επιφέρει ακυρότητα. Ως τιμή πρώτης προσφοράς για τον πλειστηριασμό ακινήτου ορίζεται η εμπορική του αξία, όπως αυτή προσδιορίζεται κατά το χρόνο της κατάσχεσης.

2. Με ποινή ακυρότητας, αντίγραφο της κατασχετήριας έκθεσης επιδίδεται στον υποθηκοφύλακα (κτηματολόγιο) της περιφέρειας όπου βρίσκεται το κατασχεμένο μέσα σε πέντε (5) ημέρες από την κατάσχεση. Αν πρόκειται για πλοία νηολογημένα στην Ελλάδα, η επίδοση γίνεται σε εκείνον που τηρεί το νηολόγιο, όπου είναι γραμμένο το πλοίο, και αν πρόκειται για αεροσκάφη γραμμένα σε μητρώο που τηρείται στην Ελλάδα, η επίδοση γίνεται σε εκείνον που το τηρεί. Ο υποθηκοφύλακας ή όποιος τηρεί το νηολόγιο ή το μητρώο οφείλει να εγγράφει την ίδια ημέρα την κατάσχεση σε ειδικό βιβλίο κατασχέσεων που τηρείται για το σκοπό αυτό και να παραδώσει μέσα σε προθεσμία τριών (3) ημερών, αφότου κατά τα προαναφερόμενα του έγινε η επίδοση, το σχετικό πιστοποιητικό βαρών στον αρμόδιο για την εκτέλεση δικαστικό επιμελητή, ενώ ο γραμματέας του ειρηνοδικείου οφείλει αυθημερόν να καταχωρίσει την κατασχετήρια έκθεση σε ειδικό βιβλίο με αλφαβητικό ευρετήριο, με βάση τα ονοματεπώνυμα των καθ' ύλην η κατάσχεση.

3. Αν πρόκειται για κατάσχεση ενυπόθηκου κτήματος και η κατάσχεση έγινε κατά του τρίτου, κυρίου ή νομέα, πρέπει να επιδοθεί σ' αυτόν και στον οφειλέτη αντίγραφο της κατασχετήριας έκθεσης, αλλιώς επέρχεται ακυρότητα. Αν η κατάσχεση έγινε κατά του οφειλέτη, πρέπει να επιδοθεί στον τρίτο, κύριο ή νομέα, αντίγραφο της κατασχετήριας έκθεσης, αλλιώς επέρχεται ακυρότητα.

4. Ο δικαστικός επιμελητής οφείλει, μέσα σε δέκα (10) ημέρες από την κατάσχεση, να καταθέσει στον υπάλληλο του πλειστηριασμού τον εκτελεστό τίτλο, την έκθεση επίδοσης της επιταγής της εκτέλεσης, την κατασχετήρια έκθεση και τις εκθέσεις επίδοσής της στον οφειλέτη, τον τρίτο κύριο ή νομέα και τον υποθηκοφύλακα ή όποιον τηρεί το νηολόγιο ή το μητρώο, το πιστοποιητικό βαρών, καθώς και, σε έντυπη και ψηφιακή μορφή, την έκθεση εκτίμησης του πιστοποιημένου εκτιμητή του π.δ. 59/2016 (Α' 95). Ο υπάλληλος του πλειστηριασμού συντάσσει έκθεση για όλα αυτά. Απόσπασμα της κατασχετήριας έκθεσης, που περιλαμβάνει τα ονοματεπώνυμα του υπέρ ου και του καθ' ου η εκτέλεση, καθώς και τον αριθμό φορολογικού μητρώου αυτών και, αν πρόκειται για νομικά πρόσωπα, την επωνυμία και τον αριθμό φορολογικού τους μητρώου, συνοπτική περιγραφή του ακινήτου που κατασχέθηκε κατά το είδος, τη θέση, τα όρια και την έκτασή του, με τα συστατικά και όσα παραρτήματα συγκατάσχονται, καθώς και μνεία των υποθηκών ή προσημειώσεων που υπάρχουν επάνω στο ακίνητο, την τιμή της πρώτης προσφοράς, του ποσού για το οποίο γίνεται η κατάσχεση, τους όρους του πλειστηριασμού, που θέτει ο υπέρ ου η εκτέλεση και που γνωστοποιήθηκαν στον δικαστικό επιμελητή με την εντολή για εκτέλεση του άρθρου 927 και το όνομα και τη διεύθυνση του υπαλλήλου του πλειστηριασμού, καθώς και τον τόπο, την ημέρα και την ώρα του πλειστηριασμού, εκδίδεται από τον δικαστικό επιμελητή και δημοσιεύεται με επιμέλεια αυτού μέχρι την δέκατη πέμπτη ημέρα από την κατάσχεση στην ιστοσελίδα δημοσιεύσεων πλειστηριασμών του Δελτίου Δικαστικών Δημοσιεύσεων του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης

(e-ΕΦΚΑ). Στο απόσπασμα περιλαμβάνεται και η βεβαίωση του δικαστικού επιμελητή, σχετικά με την αδυναμία ορισμού συμβολαιογράφου του τόπου εκτέλεσης ή της περιφέρειας του συμβολαιογραφικού συλλόγου του τόπου εκτέλεσης. Το απόσπασμα επιδίδεται μέσα στην ίδια προθεσμία στον τρίτο κύριο ή νομέα και στους ενυπόθηκους δανειστές. Ο πλειστηριασμός δεν μπορεί να γίνει χωρίς να τηρηθούν οι διατυπώσεις των προηγούμενων εδαφίων, διαφορετικά είναι άκυρος. Ο δικαστικός επιμελητής παραδίδει στον υπάλληλο του πλειστηριασμού, σε ηλεκτρονική μορφή, φωτογραφίες του κατασχεθέντος ακινήτου, τις οποίες λαμβάνει κατά την επιτόπια μετάβασή του σ' αυτό. Η λήψη τους από τον υπάλληλο του πλειστηριασμού αναφέρεται στην παραπάνω έκθεση. Τα πληροφοριακά στοιχεία, τα οποία περιλαμβάνονται στο απόσπασμα της κατασχετήριας έκθεσης, καθώς και η έκθεση του πιστοποιημένου εκτιμητή και οι φωτογραφίες αναρτώνται από τον υπάλληλο του πλειστηριασμού στο ηλεκτρονικό σύστημα πλειστηριασμού.

5. Εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά, οι διατάξεις των άρθρων 972 και 973 εφαρμόζονται και εδώ.»

Άρθρο 30
Παράδοση στον δικαστικό επιμελητή
της εκτίμησης του πιστοποιημένου εκτιμητή
και σε ηλεκτρονική μορφή - Τροποποίηση
του άρθρου 2 του π.δ. 59/2016

Το άρθρο 2 του π.δ. 59/2016 (Α' 95) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 2
Τρόπος υπολογισμού εμπορικής αξίας ακινήτου

Ο πιστοποιημένος εκτιμητής συντάσσει εντός προθεσμίας που του τίθεται, εγγράφως και παραδίδει την εκτίμησή του στον δικαστικό επιμελητή, σε έντυπη και ψηφιακή μορφή, σύμφωνα με τα ευρωπαϊκά ή διεθνή αναγνωρισμένα εκτιμητικά πρότυπα, δεσμευόμενος παράλληλα για την πιστή τήρηση του Κώδικα Δεοντολογίας, ο οποίος θεσπίστηκε με την υπ' αρ. 19928/292/10.5.2013 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών (Β' 1147).».

Άρθρο 31
Αναψηλάφηση - Τροποποίηση του
άρθρου 544 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας

Ο αριθμός 6 του άρθρου 544 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, τροποποιείται και το άρθρο 544 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 544
Αναψηλάφηση

Αναψηλάφηση επιτρέπεται μόνο:

1. Αν στην ίδια υπόθεση εκδόθηκαν, μεταξύ των ιδίων διαδικών που είχαν παραστεί με την ίδια ιδιότητα, από το ίδιο ή διαφορετικά δικαστήρια αποφάσεις που αντιφάσκουν μεταξύ τους,

2. αν διάδικος δεν εκπροσωπήθηκε νόμιμα στη δίκη, εφόσον ύστερα δεν εγκρίθηκε ρητά ή σιωπηρά η διεξαγωγή της δίκης,

3. αν το ίδιο πρόσωπο είχε παραστεί ως διάδικος στο όνομά του ή εκπροσώπησε διαδίκους με περισσότερες ιδιότητες, οι οποίοι είχαν αντίθετα συμφέροντα στη δίκη,

4. αν κάποιος είχε παραστεί ως πληρεξούσιος διαδίκου χωρίς πληρεξουσιότητα, εφόσον δεν εγκρίθηκε ύστερα η διεξαγωγή της δίκης,

5. αν η προσβαλλόμενη απόφαση είναι πλαστή, είτε διότι γράφει ψευδώς ότι το δικαστήριο συγκροτήθηκε από τον αναγκαίο σύμφωνα με το νόμο αριθμό δικαστών, είτε διότι, όπως προκύπτει από το πρακτικό της διάσκεψης, δεν εκδόθηκε με την πλειοψηφία που απαιτεί ο νόμος ή δεν έχει τις υπογραφές που ορίζει ο νόμος και δεν είναι δυνατή η υπογραφή της από τα πρόσωπα αυτά,

6. αν η προσβαλλόμενη απόφαση στηρίζεται σε ψευδή κατάθεση μάρτυρα ή διαδίκου, σε ψευδή έκθεση ή κατάθεση πραγματογνώμονα, σε ψευδή όρκο διαδίκου ή ενόρκως βεβαιώσαντος ή σε πλαστά έγγραφα, εφόσον το ψεύδος ή η πλαστότητα αναγνωρίστηκαν με αμετάκλητη απόφαση ποινικού δικαστηρίου και, αν πρόκειται για κατάθεση διαδίκου, και με δικαστική ή δημόσια, προφορική ή έγγραφη, ομολογία του δια του τύπου και λοιπών ΜΜΕ ή μέσω του διαδικτύου. Αν η άσκηση της ποινικής αγωγής ή η πρόοδος της ποινικής διαδικασίας είναι αδύνατη, η αναγνώριση γίνεται με απόφαση που εκδίδεται σε κύρια αγωγή, η οποία ασκείται μέσα σε έξι (6) μήνες από την έκδοση της προσβαλλόμενης απόφασης και, αν η αδυναμία επήλθε κατόπιν, μέσα σε έξι (6) μήνες από αυτήν,

7. αν ο διάδικος που ζητεί την αναψηλάφηση βρήκε ή πήρε στην κατοχή του μετά την έκδοση της προσβαλλόμενης απόφασης νέα κρίσιμα έγγραφα τα οποία δεν μπορούσε να τα προσκομίσει εγκαίρως από ανώτερη βία ή τα οποία κατακράτησε ο αντίδικός του ή τρίτος που είχε συνεννοηθεί με τον αντίδικό του και των οποίων την ύπαρξη αγνοούσε, όπως αγνοούσε και την κατοχή τους από τον αντίδικό ή τον τρίτο κατά τη διάρκεια της δίκης,

8. αν η προσβαλλόμενη απόφαση στηρίζεται σε απόφαση πολιτικού, ποινικού ή διοικητικού δικαστηρίου, η οποία ανατράπηκε αμετάκλητα ύστερα από την τελευταία συζήτηση, μετά την οποία εκδόθηκε η απόφαση που προσβάλλεται,

9. αν ο διάδικος κλήτευσε στη δίκη τον αντίδικό του ως άγνωστης διαμονής, αν και γνώριζε τη διαμονή του,

10. αν το περιεχόμενο της προσβαλλόμενης απόφασης επηρεάστηκε ουσιωδώς από δωροληψία ή από άλλη εκ προθέσεως παράβαση καθήκοντος συμπράκτοντος στην έκδοση της δικαστή, εφόσον η δωροληψία ή η παράβαση καθήκοντος αποδεικνύονται με αμετάκλητη απόφαση ποινικού δικαστηρίου. Αν η άσκηση της ποινικής αγωγής ή η πρόοδος της ποινικής διαδικασίας είναι αδύνατη, η αναγνώριση της δωροληψίας ή της παράβασης καθήκοντος γίνεται με απόφαση που εκδίδεται σε κύρια αγωγή, η οποία ασκείται μέσα σε έξι (6) μήνες από την έκδοση της προσβαλλόμενης απόφασης, και αν η αδυναμία επήλθε κατόπιν, μέσα σε έξι (6) μήνες από αυτήν.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' ΣΧΕΣΗ ΠΟΙΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΔΙΚΗΣ, ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΠΑΡΑΓΡΑΦΗΣ ΑΔΙΚΗΜΑΤΩΝ ΕΠΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΙΣΦΟΡΩΝ

Άρθρο 32

Δικονομικές διατάξεις στις υποθέσεις
λαθρεμπορίας και φοροδιαφυγής -
Τροποποιήσεις του ν. 2960/2001
και του ν. 4174/2013

1. Η παρ. 5 του άρθρου 150 του ν. 2960/2001 (Α' 265) αντικαθίσταται ως εξής:

«5. α) Η έκδοση πράξης επιβολής πολλαπλού τέλους σε βάρος ορισμένου προσώπου, σύμφωνα με την παρ. 1, για παράβαση που συνιστά συγχρόνως και το έγκλημα της λαθρεμπορίας κατά τις διατάξεις του παρόντος Κώδικα, αναστέλλει την προθεσμία της παραγραφής του σχετικού ποινικού αδικήματος και συνεπάγεται την αυτεπάγγελτη αναβολή ή αναστολή της αντίστοιχης ποινικής διαδικασίας. Για τον σκοπό αυτόν, η τελωνειακή αρχή που εξέδωσε την πράξη αποστέλλει αμελλητί αντίγραφο αυτής στον αρμόδιο εισαγγελέα.

β) Αν δεν έχει ασκηθεί ποινική δίωξη, ο αρμόδιος εισαγγελέας πλημμελειοδικών αναβάλλει με πράξη του κάθε περαιτέρω ενέργεια της ποινικής διαδικασίας. Αν έχει ασκηθεί ποινική δίωξη και η υπόθεση εκκρεμεί στην κύρια ανάκριση, ο ανακριτής με σύμφωνη γνώμη του εισαγγελέα διατάσσει την αναστολή της ποινικής διαδικασίας. Αν η υπόθεση έχει παραπεμφθεί στο ακροατήριο, το ποινικό δικαστήριο διατάσσει την αναστολή της ποινικής διαδικασίας, σε κάθε άλλη δε περίπτωση την αναστολή διατάσσει το αρμόδιο Δικαστικό Συμβούλιο. Αν έχει κινηθεί η διαδικασία που προβλέπεται για τα αυτόφωρα εγκλήματα, σύμφωνα με τα άρθρα 275 επ. και 417 επ. του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, η ποινική διαδικασία συνεχίζεται και την αναστολή αυτής διατάσσει το δικαστήριο στο οποίο έχει εισαχθεί για εκδίκαση η υπόθεση.

γ) Η αναστολή της προθεσμίας της παραγραφής και η αναβολή ή αναστολή της ποινικής διαδικασίας, διαρκούν μέχρι την οριστικοποίηση της πράξης επιβολής πολλαπλού τέλους λόγω άπρακτης παρόδου της προθεσμίας άσκησης προσφυγής ή μέχρις ότου καταστεί αμετάκλητη η απόφαση του αρμόδιου διοικητικού δικαστηρίου επί της προσφυγής που ασκήθηκε.

δ) Η εκδίκαση των σχετικών υποθέσεων ενώπιον των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων και του Συμβουλίου της Επικρατείας και η έκδοση των σχετικών αποφάσεων γίνονται κατά προτεραιότητα. Η τελωνειακή αρχή, που εξέδωσε την πράξη ή η γραμματεία του οικείου διοικητικού δικαστηρίου ενημερώνουν αμελλητί τον αρμόδιο εισαγγελέα, αντιστοίχως, για την οριστικοποίηση της πράξης, λόγω μη άσκησης προσφυγής, ή για την έκδοση αμετάκλητης απόφασης του αρμόδιου διοικητικού δικαστηρίου και υποβάλλουν, κατά περίπτωση, υπηρεσιακό αντίγραφο του διοικητικού φακέλου ή της δικογραφίας της υπόθεσης.

ε) Σε περίπτωση αναστολής της προθεσμίας της παραγραφής σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της περ. α', δεν ισχύει ο χρονικός περιορισμός της αναστολής του πρώτου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 113 του Ποινικού Κώδικα.».

2. Στο άρθρο 159 του ν. 2960/2001 προστίθεται παρ. 3 και το άρθρο 159 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 159

1. Η άσκηση ποινικής δίωξης με την κατηγορία της λαθρεμπορίας, της συμμετοχής ή της συνέργειας σε αυτή, σε βάρος δημοσίου υπαλλήλου, κατά την άσκηση των καθηκόντων του, συνεπάγεται την κρίση του από το αρμόδιο όργανο για τη θέση του ή μη σε δυνητική αργία κατόπιν ακρόασής του. Η αμετάκλητη παραπομπή δημοσίου υπαλλήλου στη διαδικασία του ακροατηρίου για ίδια ως άνω αδικήματα συνεπάγεται τη θέση του υπαλλήλου σε υποχρεωτική αργία και λαμβάνει, μέχρι έκδοσης αμετάκλητης απόφασης των ποινικών δικαστηρίων, το ένα τέταρτο (1/4) των αποδοχών του. Σε περίπτωση που θα καταδικαστεί αμετάκλητα τουλάχιστον με ποινή φυλάκισης τριών (3) μηνών, εκπίπτει αυτοδικαίως της υπαλληλικής θέσης. Η καταδίκη σε οποιαδήποτε ποινή για λαθρεμπορία, συνεπάγεται αυτοδικαίως, τις συνέπειες των άρθρων 61 και 63 του Ποινικού Κώδικα. Ο δημόσιος υπάλληλος επανέρχεται αυτοδικαίως στην Υπηρεσία αν αθωωθεί με αμετάκλητη δικαστική απόφαση και λαμβάνει τις αποδοχές που στερήθηκε κατά τον χρόνο της εκτός Υπηρεσίας παραμονής του. Οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου ισχύουν εφεξής και για τις εκκρεμείς υποθέσεις. Το αρμόδιο Συμβούλιο συνέρχεται εντός δεκαπέντε ημερών από τη δημοσίευση του παρόντα Κώδικα για την εφαρμογή των διατάξεων αυτών στις εκκρεμείς υποθέσεις, διατηρουμένου του δικαιώματος του Προϊσταμένου της Αρχής να ενεργήσει, σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 104 του Υπαλληλικού Κώδικα.

2. Πλοίαρχοι, μηχανικοί, και καθένας που ανήκει στο πλήρωμα γενικά εμπορικού πλοίου ή αεροσκάφους, οι υπάλληλοι της υπηρεσίας των πρακτορείων των πλοίων και των αεροπορικών και των δι' αυτοκινήτων συγκοινωνιών και οι σιδηροδρομικοί υπάλληλοι παντός βαθμού καθώς και οδηγοί αυτοκινήτων, εφόσον υποπέσουν στο αδίκημα της λαθρεμπορίας στερούνται πρόσκαιρα συνεπεία της καταδίκης τους του διπλώματός τους ή της άδειας άσκησης επαγγέλματός τους ή εκπίπτουν της θέσης την οποία κατέχουν, κατά την κρίση του ποινικού δικαστηρίου.

3. Σε περίπτωση αναστολής της ποινικής διαδικασίας σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 150, το αρμόδιο όργανο, σύμφωνα με την παρ. 1, κρίνει για τη θέση ή μη σε δυνητική αργία του δημοσίου υπαλλήλου, κατόπιν ακρόασής του. Αν ο υπάλληλος έχει τεθεί ήδη σε υποχρεωτική αργία, το αρμόδιο όργανο κρίνει εκ νέου για τη διατήρηση ή μη της θέσης του υπαλλήλου σε αργία.».

3. Το άρθρο 55Α του ν. 4174/2013 (Α' 170) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 55Α

Παραπομπή εγκλημάτων φοροδιαφυγής σε ποινική δίκη

Εάν με βάση την οριστική πράξη διορθωτικού προσδιορισμού φόρου ή την πράξη επιβολής προστίμου συντρέχει περίπτωση τέλεσης ή απόπειρας τέλεσης εγκλήματος φοροδιαφυγής, όπως ορίζεται στο άρθρο 66, υποβάλλεται μηνυτήρια αναφορά από τον Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 68 του Κώδικα. Η ποινική δίωξη ασκείται αυτεπαγγέλτως.».

4. Η παρ. 3 του άρθρου 68 του ν. 4174/2013 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. α) Αν, με βάση εκτελεστή πράξη της φορολογικής αρχής, συντρέχει περίπτωση τέλεσης ή απόπειρας τέλεσης εγκλήματος φοροδιαφυγής, εκ των οριζόμενων στο άρθρο 66, η έκδοση τέτοιας πράξης αναστέλλει την προθεσμία της παραγραφής του σχετικού εγκλήματος και συνεπάγεται την αυτεπάγγελτη αναβολή ή αναστολή της αντίστοιχης ποινικής διαδικασίας. Για τον σκοπό αυτόν, η οικεία φορολογική αρχή ενημερώνει αμελλητί τον αρμόδιο εισαγγελέα και του αποστέλλει αντίγραφο της ως άνω διοικητικής πράξης.

β) Αν δεν έχει ασκηθεί ποινική δίωξη, ο αρμόδιος εισαγγελέας πλημμελειοδικών αναβάλλει με πράξη του κάθε περαιτέρω ενέργεια της ποινικής διαδικασίας. Αν έχει ασκηθεί ποινική δίωξη και η υπόθεση εκκρεμεί στην κύρια ανάκριση, ο ανακριτής, με σύμφωνη γνώμη του εισαγγελέα, διατάσσει την αναστολή της ποινικής διαδικασίας. Αν η υπόθεση έχει παραπεμφθεί στο ακροατήριο, το ποινικό δικαστήριο διατάσσει την αναστολή της ποινικής διαδικασίας, σε κάθε άλλη δε περίπτωση την αναστολή διατάσσει το αρμόδιο δικαστικό συμβούλιο.

γ) Η αναστολή της προθεσμίας της παραγραφής και η αναβολή ή αναστολή της ποινικής διαδικασίας διαρκούν μέχρι την οριστικοποίηση της οικείας πράξης της φορολογικής αρχής, λόγω άπρακτης παρόδου της προθεσμίας άσκησης προσφυγής, ή μέχρις ότου καταστεί αμετάκλητη η απόφαση του αρμόδιου διοικητικού δικαστηρίου επί της προσφυγής που ασκήθηκε.

δ) Η εκδίκαση των σχετικών υποθέσεων ενώπιον των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων και του Συμβουλίου της Επικρατείας και η έκδοση των σχετικών αποφάσεων γίνονται κατά προτεραιότητα. Η φορολογική αρχή που εξέδωσε την πράξη ή η γραμματεία του οικείου διοικητικού δικαστηρίου ενημερώνουν αμελλητί τον αρμόδιο εισαγγελέα, αντιστοίχως, για την οριστικοποίηση της πράξης, λόγω μη άσκησης προσφυγής, ή για την έκδοση αμετάκλητης απόφασης του αρμόδιου διοικητικού δικαστηρίου και υποβάλλουν, κατά περίπτωση, υπηρεσιακό αντίγραφο του διοικητικού φακέλου ή της δικογραφίας της υπόθεσης.

ε) Σε περίπτωση αναστολής της προθεσμίας της παραγραφής, σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της περ. α', δεν ισχύει ο χρονικός περιορισμός της αναστολής του πρώτου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 113 του Ποινικού Κώδικα.».

Άρθρο 33
Αναστολή της παραγραφής των ποινικών
αδικημάτων που σχετίζονται με τη μη
καταβολή ασφαλιστικών εισφορών -
Τροποποίηση του άρθρου 28 του ν. 4321/2015

Στην περ. β' της παρ. 15 του άρθρου 28 του ν. 4321/2015 (Α' 32) προστίθεται δεύτερο εδάφιο και η παρ. 15 διαμορφώνεται ως εξής:

«15. Κατά τη διάρκεια της ρύθμισης και εφόσον τηρούνται οι όροι αυτής και καταβάλλονται οι τρέχουσες ασφαλιστικές εισφορές:

α) Χορηγείται στους υπόχρεους μηνιαίο πιστοποιητικό οφειλής, στο οποίο πιστοποιείται και το υπολειπόμενο ποσό οφειλής και το οποίο επέχει θέση αποδεικτικού ασφαλιστικής ενημερότητας.

Για τις επιχειρήσεις της περ. ε' της παρ. 5 του άρθρου 8 του α.ν. 1846/1951 (Α' 179), που υπάγονται σε καθεστώς ρύθμισης με τις διατάξεις της παρούσας και είναι συννεπείς με τους όρους αυτών, χορηγείται πιστοποιητικό οφειλής, για την είσπραξη λογαριασμών δημοσίου έργου, χωρίς παρακράτηση, εφόσον το έργο για το οποίο χορηγείται το πιστοποιητικό δεν οφείλει τρέχουσες ή ληξιπρόθεσμες οφειλές. Σε περίπτωση ύπαρξης οφειλής του έργου χορηγείται πιστοποιητικό οφειλής με παρακράτηση τη συνολική οφειλή του έργου.

β) Αναστέλλεται η ποινική δίωξη σε βάρος των υπευθύνων σύμφωνα με τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 1 του α.ν. 86/1967 (Α' 136) και αναβάλλεται η εκτέλεση της ποινής που επιβλήθηκε ή, εφόσον άρχισε η εκτέλεσή της, διακόπτεται. Σε περίπτωση αναστολής της ποινικής δίωξης κατά τα ανωτέρω, δεν ισχύει ο χρονικός περιορισμός της αναστολής της προθεσμίας της παραγραφής του πρώτου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 113 του Ποινικού Κώδικα.

γ) Αναστέλλεται η συνέχιση της διαδικασίας της αναγκαστικής εκτέλεσης επί κινητών ή ακινήτων, εφόσον έχει πληρωθεί η πρώτη δόση. Αν ο οφειλέτης απωλέσει το ευεργέτημα της ρύθμισης, τα μέτρα που έχουν ανασταλεί συνεχίζονται.

δ) Αναστέλλεται ο χρόνος παραγραφής των οφειλών, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παρ. 8 του άρθρου 2 του ν. 2556/1997 (Α' 270).».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'
ΝΟΜΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΤΗ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ

Άρθρο 34
Παροχή νομικής βοήθειας σε πολίτες χαμηλού
εισοδήματος κατά τη διαμεσολάβηση -
Τροποποίηση του άρθρου 31 του ν. 4640/2019

Στο άρθρο 31 του ν. 4640/2019 (Α' 190) προστίθεται τρίτο εδάφιο και το άρθρο 31 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 31
 Νομική βοήθεια

Οι διατάξεις του ν. 3226/2004 (Α' 24) για την παροχή νομικής βοήθειας σε πολίτες χαμηλού εισοδήματος εφαρμόζονται αναλογικά για τους διαμεσολαβητές και τους νομικούς παραστάτες του άρθρου 2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης

καθορίζονται η διαδικασία καταβολής, οι προϋποθέσεις και το ύψος της αποζημίωσης των προσώπων αυτών, καθώς και κάθε άλλο ειδικότερο ζήτημα που αφορά την εφαρμογή του παρόντος. Με όμοια απόφαση καθορίζεται και η αποζημίωση των προσώπων της παρούσας, που έχουν ήδη διορισθεί μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος και πριν από τη δημοσίευση της απόφασης του Υπουργού Δικαιοσύνης περί δημιουργίας Μητρώου Διαμεσολαβητών Νομικής Βοήθειας, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παρ. 7 του άρθρου 29.».

Άρθρο 35
Αρμόδια αρχή για τον διορισμό
διαμεσολαβητών στη νομική βοήθεια -
Τροποποίηση του άρθρου 8 του ν. 3226/2004

Στην παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 3226/2004 (Α' 24) προστίθεται τρίτο εδάφιο και το άρθρο 8 διαμορφώνεται ως εξής:

«ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'
 ΝΟΜΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΕ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ
 ΑΣΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

Άρθρο 8
 Αρμόδια αρχή

1. Αρμόδια αρχή για την εξέταση της αίτησης παροχής νομικής βοήθειας σε υποθέσεις αστικού και εμπορικού χαρακτήρα είναι ο Ειρηνοδίκης, ο δικαστής του Μονομελούς Πρωτοδικείου ή ο Πρόεδρος του δικαστηρίου στο οποίο εκκρεμεί ή πρόκειται να εισαχθεί η δίκη και, εάν πρόκειται για πράξεις που είναι άσχετες με δίκη, ο Ειρηνοδίκης της κατοικίας του αιτούντος. Στις πράξεις που είναι άσχετες με δίκη συμπεριλαμβάνονται οι πράξεις που συντάσσονται από συμβολαιογράφο σχετικά με υποθέσεις συναινετικού διαζυγίου. Η Αρχή της παρούσας είναι αρμόδια και για την εξέταση της αίτησης παροχής νομικής βοήθειας στις υποθέσεις που υπάγονται στον ν. 4640/2019 (Α' 190).

2. Κατά της απόφασης του ειρηνοδίκη, του δικαστή του Μονομελούς Πρωτοδικείου και του προέδρου του Πρωτοδικείου μπορεί να ασκηθεί προσφυγή από τον αιτούντα ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου μέσα σε πέντε (5) ημέρες από την έκδοσή της. Η προσφυγή εκδικάζεται κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'
ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΓΑΝΩΣΗ
ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

Άρθρο 36
Διασκέψεις εξ αποστάσεως

Κατ' εξαίρεση, οι διασκέψεις σε όλα τα δικαστήρια της χώρας μπορούν να γίνονται και εξ αποστάσεως με τη χρήση τεχνολογικών μέσων που διασφαλίζουν τη μυστικότητά τους, εφόσον λόγω ανυπέβλητου κωλύματος δεν είναι εφικτή η φυσική συμμετοχή ενός ή περισσότερων δικαστών σε αυτές.

Άρθρο 37
Αύξηση θέσεων υπαλλήλων κλάδου πληροφορικής στο Συμβούλιο της Επικρατείας και δυνατότητα κάλυψης κενών θέσεων με μετάταξη ή μεταφορά υπηρετούντων ήδη υπαλλήλων στο Συμβούλιο της Επικρατείας, τη Γενική Επιτροπεία της Επικρατείας των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων και στα Τακτικά Διοικητικά Δικαστήρια

1. Συστήνονται στο Συμβούλιο της Επικρατείας είκοσι (20) θέσεις δικαστικών υπαλλήλων του κλάδου πληροφορικής, οι οποίες κατανέμονται στις παρακάτω κατηγορίες και ειδικότητες:

α) Κατηγορία ΠΕ κλάδος ΠΕ Πληροφορικής, με τα προσόντα που ορίζονται στην παρ. 1 του άρθρου 6 του π.δ. 50/2001 (Α' 39), πέντε (5) θέσεις.

β) Κατηγορία ΤΕ κλάδος ΤΕ Πληροφορικής, με τα προσόντα που ορίζονται στην παρ. 1 του άρθρου 14 του π.δ. 50/2001, δέκα (10) θέσεις.

γ) Κατηγορία ΔΕ, κλάδος ΔΕ Προσωπικού Η/Υ (ή ΔΕ Πληροφορικής) με τα προσόντα που ορίζονται στο άρθρο 19 του π.δ. 50/2001, πέντε (5) θέσεις.

2. Η πλήρωση των συνιστώμενων και των υφιστάμενων κενών θέσεων δικαστικών υπαλλήλων του κλάδου πληροφορικής στο Συμβούλιο της Επικρατείας γίνεται είτε με διορισμό μόνιμου προσωπικού, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Δικαστικών Υπαλλήλων (ν. 2812/2000, Α' 67) είτε με την τήρηση της διαδικασίας των παρ. 3 και 4.

3. Κατά παρέκκλιση όσων ορίζονται στον Κώδικα Δικαστικών Υπαλλήλων, στον ν. 4440/2016 (Α' 224) και σε κάθε άλλη γενική ή ειδική διάταξη, επιτρέπεται κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος η πλήρωση κενών θέσεων και με μετάταξη μόνιμων υπαλλήλων των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), ύστερα από σύμφωνη γνώμη του υπηρεσιακού συμβουλίου του Συμβουλίου της Επικρατείας, το οποίο αξιολογεί και τα προσόντα των υποψηφίων. Το Τμήμα Λειτουργίας Γραμματείας Δικαστηρίων και Υπηρεσιακής Κατάστασης Δικαστικών Υπαλλήλων της Διεύθυνσης Στρατηγικού Σχεδιασμού, Οργάνωσης και Λειτουργίας Δικαιοσύνης του Υπουργείου Δικαιοσύνης εκδίδει και διαβιβάζει στους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης σχετική ανακοίνωση - πρόσκληση για τη μετάταξη, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Με την ανακοίνωση καθορίζονται ο αριθμός των θέσεων, οι κατηγορίες και τα τυπικά προσόντα που απαιτούνται, η προθεσμία υποβολής των αιτήσεων, η αρμόδια υπηρεσία και κάθε άλλο σχετικό θέμα. Οι φορείς στους οποίους διαβιβάζεται η πρόσκληση - ανακοίνωση υποχρεούνται να τη γνωστοποιούν στους υπαλλήλους του κλάδου πληροφορικής με κάθε πρόσφορο τρόπο. Η μετάταξη πραγματοποιείται μετά από απλή γνώμη του οικείου υπηρεσιακού συμβουλίου στο οποίο υπάγεται ο υπάλληλος και σύμφωνη γνώμη του υπηρεσιακού συμβουλίου του Συμβουλίου της Επικρατείας, με κοινή απόφαση των αρμοδίων οργάνων του Υπουργείου Δικαιοσύνης και του οικείου Υπουργείου. Το υπηρεσιακό συμβούλιο αποφαίνεται το ταχύτερο δυνατόν και πάντως μέσα σε προθεσμία τριών (3) μηνών από την υποβολή της αίτησης.

4. Κατά παρέκκλιση όσων ορίζονται στις παρ. 2 και 3 και σε κάθε άλλη γενική ή ειδική διάταξη, επιτρέπεται η κάλυψη των αναγκαίων κενών θέσεων και μέχρι δύο (2) θέσεων της περ. α', μέχρι έξι (6) θέσεων της περ. β' και μέχρι δύο (2) θέσεων της περ. γ' της παρ. 1 με μεταφορά αντίστοιχων θέσεων υπαλλήλων που έχουν τα απαιτούμενα προσόντα και υπηρετούν με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου σε φορείς της Γενικής Κυβέρνησης. Η μεταφορά των θέσεων και των υπαλλήλων πραγματοποιείται με την ίδια σχέση και τους αυτούς όρους εργασίας με τους οποίους υπηρετούν, ύστερα από αίτησή τους και σύμφωνη γνώμη του υπηρεσιακού συμβουλίου της Συμβουλίας της Επικρατείας, με κοινή απόφαση των αρμοδίων οργάνων του Υπουργείου Δικαιοσύνης και του οικείου Υπουργείου. Η δαπάνη μισθοδοσίας και εν γένει όλες οι οφειλόμενες εισφορές και κρατήσεις βαρύνουν τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Το Τμήμα Λειτουργίας Γραμματείας Δικαστηρίων και Υπηρεσιακής Κατάστασης Δικαστικών Υπαλλήλων της Διεύθυνσης Στρατηγικού Σχεδιασμού, Οργάνωσης και Λειτουργίας Δικαιοσύνης του Υπουργείου Δικαιοσύνης εκδίδει και διαβιβάζει σε όλες τις υπηρεσίες των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης σχετική ανακοίνωση - πρόσκληση για τη μετάταξη, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Με την ανακοίνωση καθορίζονται ο αριθμός των θέσεων, οι κατηγορίες και τα τυπικά προσόντα που απαιτούνται, η προθεσμία υποβολής των αιτήσεων, η αρμόδια υπηρεσία και κάθε άλλο σχετικό θέμα. Οι φορείς στους οποίους διαβιβάζεται η πρόσκληση - ανακοίνωση υποχρεούνται να τη γνωστοποιούν στους υπαλλήλους του κλάδου πληροφορικής με κάθε πρόσφορο τρόπο. Η ανακοίνωση - πρόσκληση της παρούσας μπορεί να είναι ενιαία με την ανακοίνωση της παρ. 3. Σε περίπτωση εφαρμογής της παρούσας και μέχρι την αποχώρηση καθ' οιονδήποτε τρόπο του προσωπικού που έχει μεταφερθεί, δεν επιτρέπεται η κάλυψη οργανικών θέσεων με μόνιμο προσωπικό σε αριθμό ίσο προς τον αριθμό του προσωπικού που έχει μεταφερθεί. Με την αποχώρηση του προσωπικού που μεταφέρεται, οι θέσεις του προσωπικού Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου, οι οποίες έχουν μεταφερθεί, καταργούνται.

5. Οι παρ. 2, 3 και 4 εφαρμόζονται και για την κάλυψη, με πρόσληψη, μετάταξη ή μεταφορά, υφιστάμενων κενών οργανικών θέσεων δικαστικών υπαλλήλων του κλάδου πληροφορικής της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων. Για την εφαρμογή του πρώτου εδαφίου, όπου στις παρ. 3 και 4 αναφέρεται το υπηρεσιακό συμβούλιο του Συμβουλίου της Επικρατείας, απαιτείται η σύμφωνη γνώμη του υπηρεσιακού συμβουλίου του οικείου Διοικητικού Εφετείου. Ως προς τη μεταφορά θέσεων και προσωπικού Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου επιτρέπεται η κάλυψη μέχρι το ήμισυ κάθε κατηγορίας των υφιστάμενων κενών οργανικών θέσεων.

6. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί, και κατά τροποποίηση των παρ. 2, 3, 4 και 5, καθώς και κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης νόμου, να εξειδικεύονται ή να συμπληρώνονται τα προσόντα των υποψηφίων

ή να τροποποιούνται οι προϋποθέσεις, οι όροι και η διαδικασία για την πρόσληψη, μετάταξη ή τη μεταφορά των υπαλλήλων των παρ. 3, 4 και 5.

7. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης μπορεί να μεταφέρονται κενές θέσεις του κλάδου πληροφορικής των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων στη Γενική Επιτροπεία της Επικρατείας των ΤΔΔ.

Άρθρο 38

Συμμετοχή δικαστικών λειτουργών και λοιπών προσώπων σε ομάδες εργασίας για έργα πληροφορικής της Δικαιοσύνης - Τροποποίηση των άρθρων 41 του ν. 1756/1988 και 30 του ν. 2812/2000

1. Στο Υπουργείο Δικαιοσύνης μπορεί να συστήνονται ομάδες εργασίας για την υλοποίηση έργων τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών στο πλαίσιο προγραμμάτων και δράσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ηλεκτρονική δικαιοσύνη. Οι ομάδες της παρούσας συγκροτούνται με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης, Ψηφιακής Διακυβέρνησης και του εκάστοτε καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού. Μέλη των ομάδων εργασίας μπορεί να ορίζονται δικαστικοί ή εισαγγελικοί λειτουργοί που ανήκουν στον κλάδο της δικαιοσύνης στον οποίο αφορούν οι υλοποιούμενες δράσεις, δικαστικοί υπάλληλοι, μέλη Διδακτικού - Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.), δικηγόροι, ειδικοί πληροφορικής και ηλεκτρονικών υπολογιστών, καθώς και υπηρεσιακοί παράγοντες των Υπουργείων Δικαιοσύνης και Ψηφιακής Διακυβέρνησης και άλλων συναφών με το εκάστοτε αντικείμενο υπηρεσιών. Η επιλογή του δικαστικού ή εισαγγελικού λειτουργού, ο οποίος μετέχει στην ως άνω ομάδα γίνεται με πράξη του οργάνου που διευθύνει το δικαστήριο ή την εισαγγελία, την οργάνωση του οποίου ή της οποίας αφορούν οι δράσεις, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παρ. 5 του άρθρου 41 του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών.

2. Κατ' εξαίρεση, εφόσον συντρέχουν οι εξαιρετικές περιστάσεις που προβλέπονται στην παρ. 2 του άρθρου 21 του ν. 4354/2015 (Α' 176), στα μέλη των επιτροπών της παρ. 1 καταβάλλεται αποζημίωση σύμφωνα με τη διαδικασία και κατά τους όρους της παρ. 1.

3. Στο άρθρο 41 του ν. 1756/1988 (Α' 35) προστίθεται παρ. 5 και το άρθρο 41 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 41

Ασυμβίβαστα

1. Απαγορεύεται στους δικαστικούς λειτουργούς να παρέχουν κάθε άλλη μισθωτή υπηρεσία, καθώς και να ασκούν οποιοδήποτε επάγγελμα.

2. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται στους δικαστικούς λειτουργούς να εκλέγονται μέλη της Ακαδημίας Αθηνών ή του διδακτικού προσωπικού ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, καθώς και να μετέχουν σε συμβούλια ή επιτροπές, που ασκούν αρμοδιότητες πειθαρχικού, ελεγκτικού ή δικαιοδοτικού χαρακτήρα και σε νομοπαρασκευαστικές επιτροπές, εφόσον η συμμετοχή τους προβλέπεται ειδικά από τον νόμο. Ο δικαστικός λειτουργός που θα μετάσχει υποδεικνύεται από το δικαστή ή τον εισαγγελέα ή το τριμελές συμβούλιο που διευθύνει

το πολιτικό ή το διοικητικό δικαστήριο ή την εισαγγελία, ύστερα από ερώτημα του Υπουργού Δικαιοσύνης. Ο δικαστικός λειτουργός προεδρεύει στα ως άνω συμβούλια ή τις επιτροπές, εκτός εάν μετέχει επίσης υπουργός, υφυπουργός ή γενικός γραμματέας υπουργείου. Ειδικώς στις νομοπαρασκευαστικές επιτροπές, δεν μπορεί να μετέχει ως μέλος δικαστικός λειτουργός στο πρόσωπο του οποίου συντρέχει κάποιο από τα κωλύματα των περ. α', β' και γ' της παρ. 6 του άρθρου 15. Εφόσον, στις ανωτέρω επιτροπές, δεν συμμετέχει δικαστικός λειτουργός με το βαθμό του Προέδρου ή Αντιπροέδρου του Αρείου Πάγου ή αντίστοιχο, ως Πρόεδρος της επιτροπής μπορεί να ορίζεται μέλος το οποίο δεν έχει τη δικαστική ιδιότητα.

3. Η ανάθεση διοικητικών καθηκόντων σε δικαστικούς λειτουργούς απαγορεύεται. Καθήκοντα σχετικά με την εκπαίδευση των δικαστικών λειτουργών θεωρούνται δικαστικά. Η διενέργεια δεικνυσίων από δικαστικούς λειτουργούς επιτρέπεται μόνο στο πλαίσιο των υπηρεσιακών τους καθηκόντων σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 871Α, 882Α και 902 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και τις σχετικές διατάξεις των ν. 2331/1995 και 1816/1988.

4. Απαγορεύεται η συμμετοχή δικαστικών λειτουργών στην Κυβέρνηση.

5. Η συμμετοχή δικαστικών ή εισαγγελικών λειτουργών στην υλοποίηση προγραμμάτων και δράσεων με αντικείμενο την ανάπτυξη, την προώθηση και τη βελτίωση της ηλεκτρονικής δικαιοσύνης, συνιστά δικαστικό έργο, το οποίο παρέχεται στο πλαίσιο των υπηρεσιακών καθηκόντων τους. Η επιλογή του δικαστικού ή εισαγγελικού λειτουργού που μετέχει σε ομάδες εργασίας για την υλοποίηση των ως άνω προγραμμάτων και δράσεων, γίνεται με πράξη του οργάνου που διευθύνει το δικαστήριο ή την εισαγγελία, στην οργάνωση του οποίου ή της οποίας αποσκοπούν οι προς υλοποίηση δράσεις και στο οποίο υπηρετεί ο επιλεγόμενος λειτουργός.»

4. Στο άρθρο 30 του ν. 2812/2000 (Α' 67) προστίθεται παρ. 3 και το άρθρο 30 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 30

Δικαίωμα άσκησης καθηκόντων

1. Ο δικαστικός υπάλληλος έχει δικαίωμα να εκτελεί τα καθήκοντα του κλάδου, στον οποίο ανήκει, ή της ειδικότητάς του.

2. Σε περίπτωση επιτακτικών υπηρεσιακών αναγκών, οι οποίες δεν μπορούν να καλυφθούν με άλλον τρόπο, επιτρέπεται η ανάθεση σε δικαστικό υπάλληλο καθηκόντων άλλου κλάδου ή ειδικότητας. Η ανάθεση γίνεται με απόφαση του Προϊσταμένου του δικαστηρίου ή της εισαγγελίας για χρονικό διάστημα έως έξι (6) μήνες, με δυνατότητα παράτασης για έξι (6) ακόμη μήνες, με όμοια απόφαση. Ο χρόνος ανάθεσης μπορεί να παραταθεί συνολικά έως δύο (2) έτη, με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, μετά από σύμφωνη γνώμη του αρμόδιου υπηρεσιακού συμβουλίου.

3. Η συμμετοχή δικαστικών υπαλλήλων στην υλοποίηση προγραμμάτων και δράσεων με αντικείμενο την ανάπτυξη, την προώθηση και τη βελτίωση της ηλεκτρονικής δικαιοσύνης, εντάσσεται στο πλαίσιο των υπηρεσιακών καθηκόντων τους. Η επιλογή του δικαστικού υπαλλήλου

που μετέχει σε ομάδες εργασίας για την υλοποίηση των ως άνω προγραμμάτων και δράσεων γίνεται με πράξη του οργάνου που διευθύνει το δικαστήριο ή την εισαγγελία, στην οργάνωση του οποίου ή της οποίας αποσκοπούν οι προς υλοποίηση δράσεις και στο οποίο υπηρετεί ο επιλεγόμενος υπάλληλος».

5. Οι διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται και στα υπό εξέλιξη έργα, τα οποία εντάσσονται στο πλαίσιο υλοποίησης προγραμμάτων και δράσεων για την ηλεκτρονική δικαιοσύνη, χρηματοδοτούνται εν όλω ή εν μέρει από την Ευρωπαϊκή Ένωση και για τα οποία έχουν ήδη συναφθεί οι σχετικές συμφωνίες επιδότησης, είτε από τον Υπουργό Δικαιοσύνης, είτε από το όργανο που διευθύνει το δικαστήριο. Ειδικώς, για τα υπό εξέλιξη έργα της παρούσας, οι συνέπειες συγκρότησης των συλλογικών οργάνων της παρ. 1 ανατρέχουν στην ημερομηνία σύναψης των ήδη συναφθεισών συμφωνιών.

Άρθρο 39

Επεξεργασία διαταγμάτων με τη χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (Τ.Π.Ε.) - Τροποποίηση του π.δ. 18/1989

Στο π.δ. 18/1989 (Α' 8) επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις:

α) Προστίθεται άρθρο 16Α ως εξής:

«Άρθρο 16Α

Επεξεργασία διαταγμάτων με τη χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών

Τα σχέδια διαταγμάτων που αποστέλλονται προς επεξεργασία προς το Συμβούλιο της Επικρατείας, τα στοιχεία που κατά νόμο τα συνοδεύουν και η σχετική γνωμοδότηση του Δικαστηρίου διακινούνται αποκλειστικά με τη χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (Τ.Π.Ε.), που διατίθενται στο Συμβούλιο της Επικρατείας από το Ελληνικό Δημόσιο, καθώς και του Ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης Δικαστικών Υποθέσεων της Διοικητικής Δικαιοσύνης (Ο.Σ.Δ.Δ.Υ.Δ.Δ.). Τα σχέδια των διαταγμάτων, τα κρίσιμα στοιχεία που τα συνοδεύουν και το αντίγραφο της γνωμοδότησης του Δικαστηρίου που αποστέλλεται στη Διοίκηση φέρουν εγκεκριμένη ηλεκτρονική υπογραφή κατά την έννοια του άρθρου 2 του ν. 4727/2020 (Α' 184). Η Διοίκηση παρέχει στους δικαστικούς λειτουργούς και υπαλλήλους που υπηρετούν στο Δικαστήριο πλήρη πρόσβαση στις πληροφορίες και στα έγγραφα που είναι αναγκαία για την επεξεργασία των διαταγμάτων. Η Διοίκηση οφείλει να αποστείλει σε έγχαρτη ή ηλεκτρονική μορφή οποιοδήποτε στοιχείο κρίνει σκόπιμο ο Εισηγητής ότι είναι αναγκαίο για την επεξεργασία του σχεδίου λόγω της φύσης του.».

β) Το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 70α αντικαθίσταται ως εξής:

«Με την επιφύλαξη της παρ. 1 του άρθρου 27 και των αιτήσεων περί ευεργετήματος πενίας, όπου στις διατάξεις του παρόντος αναφέρεται η κατάθεση δικογράφου ή εγγράφου σε έντυπη μορφή, από την 1η.1.2021 νοείται αποκλειστικώς η ηλεκτρονική κατάθεσή τους, εφόσον τα δικογραφα ή έγγραφα αυτά φέρουν εγκεκριμένη ηλεκτρονική υπογραφή κατά την έννοια του άρθρου 2 του ν. 4727/2020 (Α' 184).».

Άρθρο 40

Αποσπάσεις δικαστικών λειτουργών -

Τροποποίηση του άρθρου 51 του ν. 1756/1988

Στο άρθρο 51 του ν. 1756/1988 (Α' 35) προστίθεται παρ. 8 ως εξής:

«8. α) Δικαστικοί λειτουργοί, γονείς ανήλικου τέκνου, των οποίων οι σύζυγοι έχουν μετατεθεί σε κενή οργανική θέση και υπηρετούν ως μόνιμοι υπάλληλοι στον διπλωματικό κλάδο ή εξομοιούμενο με αυτόν, του Υπουργείου Εξωτερικών, σε αρχή της Εξωτερικής Υπηρεσίας, επιτρέπεται να αποσπώνται στην ίδια πόλη με την αρχή όπου υπηρετεί ο ή η σύζυγός τους ή το πρόσωπο με το οποίο έχουν συνάψει σύμφωνο συμβίωσης, είτε στην ίδια την αρχή είτε σε άλλη αρχή, και για όσο διάστημα διαρκεί η τοποθέτησή του ή της συζύγου τους ή του προσώπου με το οποίο έχουν συνάψει σύμφωνο συμβίωσης και ιδίως στη Μόνιμη Ελληνική Αντιπροσωπεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) ή σε όργανα, σε οργανισμούς, μονάδες και επιτροπές της Ε.Ε., του Συμβουλίου της ευρώπης, καθώς και οποιουδήποτε άλλου διεθνούς οργανισμού.

β) Η απόσπαση της παρούσας πραγματοποιείται με κοινή απόφαση των αρμοδίων οργάνων των Υπουργείων Εξωτερικών και Δικαιοσύνης, που εκδίδεται ύστερα από σύμφωνη γνώμη του οικείου Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου.

γ) Οι αποσπώμενοι δικαστικοί λειτουργοί λαμβάνουν, αποκλειστικά, τις αποδοχές εσωτερικού, οι οποίες καταβάλλονται από το Υπουργείο Δικαιοσύνης και δεν δικαιούνται επιδόματος υπηρεσίας αλλοδαπής. Η απόσπαση γίνεται αποκλειστικά για εκτέλεση ειδικής υπηρεσίας σε αντικείμενα συναφή με τη δικαστική ιδιότητα για χρόνο όχι μεγαλύτερο της τριετίας. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις ο χρόνος απόσπασης δύναται να παραταθεί με τις ίδιες προϋποθέσεις για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τα τρία (3) ακόμη έτη.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΟΘΗΚΟΦΥΛΑΚΩΝ

Άρθρο 41

Συμφηφισμός αχρεωστήτως καταβληθέντων

στο δημόσιο αναλογικών δικαιωμάτων -

Τροποποίηση του άρθρου 14 του ν. 3156/2003

Στο άρθρο 14 του ν. 3156/2003 (Α' 157) προστίθεται παρ. 2α και οι παρ. 1, 2 και 2α του άρθρου 14 διαμορφώνονται ως εξής:

«Άρθρο 14

Φορολογικές και άλλες ρυθμίσεις

1. Η έκδοση ομολογιακού δανείου του νόμου αυτού, η παροχή κάθε είδους ασφαλειών, όλες οι συμβάσεις που προβλέπονται στον νόμο αυτόν, καθώς και κάθε σχετική ή παρεπόμενη σύμβαση ή πράξη και η καταχώριση αυτών σε δημόσια βιβλία όπου απαιτείται, οι προσωρινοί και οριστικοί τίτλοι ομολογιών, η διάθεση και κυκλοφορία αυτών, η εξόφληση του κεφαλαίου από ομολογίες και από επιχειρηματικές απαιτήσεις που τις καλύπτουν και εν γένει η άσκηση δικαιωμάτων που απορρέουν από ομολογίες που εκδίδονται σύμφωνα με τον νόμο αυτόν και από επιχειρηματικές απαιτήσεις που τις καλύπτουν,

η μεταβίβαση ομολογιών εντός ή εκτός οργανωμένης αγοράς ή χρηματιστηρίου απαλλάσσονται από κάθε άμεσο ή έμμεσο φόρο περιλαμβανομένου και του φόρου υπεραξίας, τέλος, ανταποδοτικό ή μη, τέλος χαρτοσήμου, εισφορά, εισφορά του ν. 128/1975 (Α' 178), προμήθεια, δικαίωμα ή άλλη επιβάρυνση υπέρ του Δημοσίου ή τρίτων, με την επιφύλαξη των διατάξεων που αφορούν το Κεντρικό Αποθετήριο Αξιών.

2. Για κάθε εγγραφή σύστασης ή μεταβίβασης ή άρση ή διαγραφή εμπραγμάτων δικαιωμάτων ή σημειώσεων σε οποιοδήποτε δημόσιο βιβλίο, μητρώο ή κτηματολόγιο και για την καταχώριση των συμβάσεων των άρθρων 10 και 11, καταβάλλονται μόνο πάγια δικαιώματα εμπίσθων ή αμίσθων υποθηκοφυλάκων εκατό (100) ευρώ, αποκλεισμένης οποιασδήποτε άλλης επιβάρυνσης ή τέλους.

2α. Μετά από την τελεσιδικία δικαστικών αποφάσεων που καταδικάζουν υποθηκοφύλακες, προϊσταμένους αντίστοιχων μεταβατικών κτηματολογικών γραφείων κατά το άρθρο 23 του ν. 2664/1998 (Α' 275) ή ενεχυροφύλακες να αποδώσουν εισπραχθέντα, αναλογικά και πάγια δικαιώματα πλέον τόκων και εξόδων, δεχόμενες ότι τα είχαν εισπράξει κατά παράβαση όσων ορίζονται στις παρ. 1 και 2, άμα την καταβολή τους στον νικήσαντα διάδικο, οι υποθηκοφύλακες, οι προϊστάμενοι αντίστοιχων μεταβατικών κτηματολογικών γραφείων κατά το άρθρο 23 του ν. 2664/1998, στα οποία είχε γίνει η επίδικη καταχώριση κατά το παρελθόν ή οι ενεχυροφύλακες, δύνανται, όσα ποσά έχουν αποδώσει αχρεωστήτως στο Δημόσιο από την άνω αιτία, να τα συμψηφίσουν αυτεπαγγέλτως, μετά από την ως άνω καταβολή, με εισπραττόμενα, αναλογικά και πάγια, αποδοτέα όμως στο Δημόσιο, δικαιώματα από μεταγραφές, εγγραφές, καταχωρίσεις, σημειώσεις, άρσεις και διαγραφές στα υποθηκοφυλακεία, στα αντίστοιχα μεταβατικά κτηματολογικά γραφεία κατά το άρθρο 23 του ν. 2664/1998 και ενεχυροφυλακεία. Η προθεσμία παραγραφής των σχετικών αξιώσεων υποθηκοφυλάκων, προϊσταμένων αντίστοιχων μεταβατικών κτηματολογικών γραφείων κατά το άρθρο 23 του ν. 2664/1998 και ενεχυροφυλάκων, εν ενεργεία και αποχωρησάντων, κατά του Δημοσίου, για συμψηφισμό ποσών, τα οποία εισπράχθηκαν και καταβλήθηκαν αχρεωστήτως από αυτούς στο Δημόσιο από την ως άνω αιτία, αρχίζει από τον χρόνο κατά τον οποίο οι δικαστικές αποφάσεις, οι οποίες καταδικάζουν αυτούς στην απόδοση εισπραχθέντων δικαιωμάτων, κατέστησαν αμετάκλητες.».

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'
ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΠΟΙΝΙΚΟΥ ΜΗΤΡΩΟΥ
ΣΤΗΝ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**

**Άρθρο 42
Χορήγηση ποινικού μητρώου στην
Τράπεζα της Ελλάδος - Τροποποίηση
του άρθρου 4 του ν. 4261/2014**

Στην παρ. 7 του άρθρου 4 του ν. 4261/2014 (Α' 107) προστίθεται δεύτερο εδάφιο και το άρθρο 4 διαμορφώνεται ως εξής:

**«Άρθρο 4
Αρμόδιες Αρχές
(άρθρο 4 της Οδηγίας 2013/36/ΕΕ)**

1. Στην Τράπεζα της Ελλάδος ανατίθεται η άσκηση των αρμοδιοτήτων που προβλέπονται στον παρόντα νόμο και στον Κανονισμό (ΕΕ) αριθμ. 575/2013 (L 176) αναφορικά με πιστωτικά ιδρύματα, περιλαμβανομένων των υποκαταστημάτων στην Ελλάδα πιστωτικών ιδρυμάτων με έδρα σε τρίτες χώρες, και με χρηματοδοτικά ιδρύματα.

2. Με την επιφύλαξη των ειδικών διατάξεων της ισχύουσας νομοθεσίας και των διατάξεων του Καταστατικού της, η εποπτεία που ασκεί η Τράπεζα της Ελλάδος, με βάση τον παρόντα νόμο, αφορά στη φερεγγυότητα, στη διασφάλιση επαρκούς ρευστότητας και στη διασφάλιση της τήρησης των υποχρεώσεων των πιστωτικών ιδρυμάτων με βάση τον παρόντα νόμο και τον ανωτέρω Κανονισμό, καθώς και στην εν γένει εύρυθμη και με επαρκή διαφάνεια λειτουργία των πιστωτικών ιδρυμάτων.

3. Για την επίτευξη του σκοπού της εποπτείας, η Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί να καθορίζει κριτήρια και να θεσπίζει κανόνες ή να λαμβάνει μέτρα, γενικά ή ειδικά, κατά πιστωτικό ίδρυμα, και να προβαίνει στην αξιολόγηση, καθώς και τη διαρκή παρακολούθηση της τήρησης των υποχρεώσεων των πιστωτικών ιδρυμάτων μέσω του καθορισμού υποχρεώσεων υποβολής στοιχείων, γραπτών επεξηγήσεων, εφόσον ζητηθεί, καθώς και μέσω της διενέργειας εκ μέρους της επιτόπιων ελέγχων.

4. Οι κατά τα άρθρα 1-166 του παρόντος νόμου και κατά τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθμ. 575/2013 αρμοδιότητες της Τράπεζας της Ελλάδος ασκούνται με Πράξη της Εκτελεστικής Επιτροπής του άρθρου 55Α του Καταστατικού της ή εξουσιοδοτημένου από αυτήν οργάνου.

Με όμοια Πράξη μπορούν να θεσπίζονται, κατά παρέκκλιση από κάθε άλλη διάταξη περί ενσωμάτωσης των ενωσιακών διατάξεων στην ελληνική έννομη τάξη, οι ρυθμίσεις που είναι αναγκαίες για την προσαρμογή και τη συμμόρφωση προς οδηγίες, αποφάσεις, κανονισμούς και συστάσεις, που εκδίδονται από τα αρμόδια όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) για θέματα που αφορούν τις κατά τον παρόντα νόμο αρμοδιότητες της Τράπεζας της Ελλάδος. Με τις κανονιστικές πράξεις του προηγούμενου εδαφίου μπορεί να λαμβάνεται και κάθε αναγκαίο συμπληρωματικό μέτρο για την εφαρμογή των παραπάνω πράξεων. Κατά την άσκηση, ειδικώς, της ανωτέρω κανονιστικής αρμοδιότητας, που αφορά στην ενσωμάτωση της ενωσιακής νομοθεσίας, απαιτείται ενημέρωση του Υπουργείου Οικονομικών σε εύλογο χρόνο πριν από την έκδοση της σχετικής Πράξης.

5. Με την επιφύλαξη των διατάξεων των παρ. 6 και 15 του παρόντος άρθρου, οι κανονιστικού χαρακτήρα αρμοδιότητες, ευχέρειες ή αποκλίσεις που προβλέπει ο Κανονισμός (ΕΕ) αριθμ. 575/2013 υπέρ των κρατών - μελών ασκούνται με Πράξεις της Εκτελεστικής Επιτροπής του άρθρου 55Α του Καταστατικού της Τράπεζας της Ελλάδος ή εξουσιοδοτημένου από αυτήν οργάνου.

6. Στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ανατίθεται η άσκηση των αρμοδιοτήτων που προβλέπονται στον παρόντα νόμο και στον Κανονισμό (ΕΕ) αριθμ. 575/2013 αναφο-

ρικά με τις επιχειρήσεις επενδύσεων, καθώς και τις επιχειρήσεις του στοιχείου γ' του σημείου 2 της παρ. 1 του άρθρου 4 του εν λόγω Κανονισμού, περιλαμβανομένων των υποκαταστημάτων στην Ελλάδα των εν λόγω επιχειρήσεων με έδρα σε τρίτες χώρες.

7. Η Τράπεζα της Ελλάδος ή η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς λαμβάνει τις πληροφορίες που απαιτούνται για την αξιολόγηση της συμμόρφωσης των ιδρυμάτων και, κατά περίπτωση, των χρηματοδοτικών εταιρειών συμμετοχών και των μικτών χρηματοοικονομικών εταιρειών συμμετοχών, με τις απαιτήσεις του παρόντος και του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 575/2013 και είναι αρμόδια να εξετάζει πιθανές παραβιάσεις αυτών. Η Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί να ζητά τη χορήγηση αντιγράφου ποινικού μητρώου δικαστικής χρήσης σύμφωνα με το άρθρο 572 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, για την αξιολόγηση της καταλληλότητας των εποπτευόμενων φυσικών προσώπων, καθώς και όσων διατελούν μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, υπεύθυνοι κρίσιμων λειτουργιών, αρμόδια διευθυντικά στελέχη, σύμφωνα με το άρθρο 38 του ν. 4557/2018 (Α' 139), ή αποκτούν άμεσα ή έμμεσα ειδική συμμετοχή, όπως ορίζεται στο σημείο 36 της παρ. 1 του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 575/2013, στα εποπτευόμενα ιδρύματα, επιχειρήσεις και οργανισμούς, σύμφωνα με το άρθρο 55Α του Καταστατικού της, που κυρώθηκε με τον ν. 3424/1927 (Α' 298), και τους ειδικότερους νόμους.

8. Τα ιδρύματα παρέχουν στην Τράπεζα της Ελλάδος ή στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς όλες τις αναγκαίες πληροφορίες για την αξιολόγηση της συμμόρφωσής τους με τους κανόνες που θεσπίζονται, σύμφωνα με τον παρόντα νόμο και τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθμ. 575/2013. Τα ιδρύματα διατηρούν επίσης, μηχανισμούς εσωτερικού ελέγχου και διοικητικές και λογιστικές διαδικασίες που επιτρέπουν ανά πάσα στιγμή τον έλεγχο της συμμόρφωσής τους προς τους εν λόγω κανόνες.

9. Τα ιδρύματα καταγράφουν όλες τις συναλλαγές τους και καταχωρίζουν τα συστήματα και τις διαδικασίες που διέπονται από τον παρόντα νόμο και τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθμ. 575/2013, ούτως ώστε η Τράπεζα της Ελλάδος ή η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς να μπορεί να ελέγξει ανά πάσα στιγμή τη συμμόρφωση των ιδρυμάτων με τον παρόντα νόμο και τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθμ. 575/2013.

10. Τα εποπτικά καθήκοντα δυνάμει του παρόντος νόμου και του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 575/2013, καθώς και τα λοιπά καθήκοντα της Τράπεζας της Ελλάδος ή της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς ασκούνται διακριτά και ανεξάρτητα από τις αρμοδιότητες και τα καθήκοντα που αφορούν την εξυγίανση.

11. Η Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί να θεσπίζει κανόνες, σχετικά με τις πληροφορίες και τα στοιχεία που τα πιστωτικά ιδρύματα και τα λοιπά εποπτευόμενα από αυτήν πρόσωπα οφείλουν να παρέχουν στους συναλλασσόμενους με αυτά ως προς τους όρους των συναλλαγών τους, για τη διασφάλιση της διαφάνειας και της σαφήνειας.

12. Με την επιφύλαξη των ειδικών διατάξεων της ισχύουσας νομοθεσίας, η εποπτεία που ασκεί η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, με βάση τον παρόντα νόμο, αφορά στη φερεγγυότητα, στη διασφάλιση επαρκούς ρευστότητας και στη διασφάλιση της τήρησης των υποχρεώσεων

των επιχειρήσεων της παρ. 6 του παρόντος άρθρου με βάση τον παρόντα νόμο και τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθμ. 575/2013, καθώς και στην εν γένει εύρυθμη και με επαρκή διαφάνεια λειτουργία των επιχειρήσεων της παρ. 6 του παρόντος άρθρου.

13. Για την επίτευξη του σκοπού της εποπτείας, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς μπορεί να καθορίζει κριτήρια και να θεσπίζει κανόνες ή να λαμβάνει μέτρα, γενικά ή ειδικά, κατά επιχείρηση της παρ. 6 του παρόντος άρθρου, και να προβαίνει στην αξιολόγηση, καθώς και τη διαρκή παρακολούθηση της τήρησης των υποχρεώσεων των επιχειρήσεων της παρ. 6 του παρόντος άρθρου μέσω του καθορισμού υποχρεώσεων υποβολής στοιχείων, γραπτών επεξηγήσεων, εφόσον ζητηθεί, καθώς και μέσω της διενέργειας, εκ μέρους της, επιτόπιων ελέγχων.

14. Οι κατά τον παρόντα νόμο αρμοδιότητες της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς ασκούνται με απόφαση του Διοικητικού της Συμβουλίου. Με όμοια απόφαση μπορούν να θεσπίζονται, κατά παρέκκλιση από κάθε άλλη διάταξη περί ενσωμάτωσης των ενωσιακών διατάξεων στην ελληνική έννομη τάξη, οι ρυθμίσεις που είναι αναγκαίες για την προσαρμογή και τη συμμόρφωση προς οδηγίες, αποφάσεις, κανονισμούς και συστάσεις, που εκδίδονται από τα αρμόδια όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης για θέματα που αφορούν τις κατά τον παρόντα νόμο αρμοδιότητες της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς. Με τις κανονιστικές πράξεις του προηγούμενου εδαφίου μπορεί να λαμβάνεται και κάθε αναγκαίο συμπληρωματικό μέτρο για την εφαρμογή των παραπάνω πράξεων. Κατά την άσκηση, ειδικώς, της ανωτέρω κανονιστικής αρμοδιότητας της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, που αφορά στην ενσωμάτωση της ενωσιακής νομοθεσίας, απαιτείται ενημέρωση του Υπουργείου Οικονομικών σε εύλογο χρόνο πριν από την έκδοση της σχετικής απόφασης.

15. Οι προβλεπόμενες από τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθμ. 575/2013 κανονιστικού χαρακτήρα αρμοδιότητες, ευχέρειες ή αποκλίσεις υπέρ των κρατών - μελών ασκούνται κατά τον λόγο της αρμοδιότητας της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς με απόφαση του Διοικητικού της Συμβουλίου.

16. Οι κατ' εξουσιοδότηση του παρόντος νόμου ή του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 575/2013 εκδιδόμενες κανονιστικές πράξεις μπορούν να έχουν αναδρομικό χαρακτήρα, τηρουμένης της παρ. 1 του άρθρου 191 του παρόντος νόμου.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η' **ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ.**

Άρθρο 43 **Αντιμετώπιση αυξημένων** **υπηρεσιακών αναγκών του ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ.**

Επιτρέπεται η απόσπαση υπαλλήλων δημόσιων υπηρεσιών κάθε μορφής, δικαστικών υπαλλήλων και υπαλλήλων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου στο Ταμείο Χρηματοδότησης Δικαστικών Κτιρίων (ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ.), για χρονικό διάστημα δώδεκα (12) μηνών, με δυνατότητα ισόχρονης παράτασης, ύστερα από δημόσια πρόσκληση από το ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ. και αίτηση των ενδιαφερομένων υπαλλήλων, με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Δικαιοσύνης που εκδίδεται το αργότερο

ως την 28η.2.2021, κατά παρέκκλιση του άρθρου 68 του ν. 3528/2007 (Α' 26), αποκλειστικά και μόνο για την εκκαθάριση και εξόφληση απαιτήσεων στο πλαίσιο χορήγησης νομικής βοήθειας. Οι αποδοχές των αποσπασμένων υπαλλήλων καταβάλλονται από το ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ.

Άρθρο 44
Καταβολή μισθωμάτων κυλικείων
δικαστηρίων στο ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ. - Τροποποίηση
του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012

Στον αριθμό 10 της υποπαρ. ΣΤ' 2, της παρ. ΣΤ', του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 (Α' 222), προστίθεται εδάφιο και η παρ. 10 διαμορφώνεται ως εξής:

«10. α) Υφιστάμενες διοικητικές άδειες διατηρούνται σε ισχύ. Περαιτέρω μεταβίβαση αυτών επιτρέπεται μόνον άπαξ και για χρονικό διάστημα δέκα (10) ετών:

αα) στον ή στην σύζυγο του αποθανόντος δικαιούχου ή
αβ) στα ενήλικα τέκνα του, εφόσον ανήκουν στην κατηγορία των ατόμων με αναπηρία, με ποσοστό αναπηρίας 67% και άνω.

β) Εκμίσθωση του δικαιώματος εκμετάλλευσης σε τρίτους, επιτρέπεται για χρονικό διάστημα δέκα (10) ετών.

γ) Από 1.1.2014, οι δικαιούχοι της περ. α' υπόκεινται σε υποχρέωση καταβολής τέλους για τον κοινόχρηστο χώρο που καταλαμβάνει η κατασκευή του περιπτέρου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 13 του από 20.10.1958 βασιλικού διατάγματος (Α' 171). Για τη χρήση κοινόχρηστου χώρου, πέραν του τέλους της παρούσας, εφαρμόζονται οι ίδιες ως άνω διατάξεις από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού.

δ) Τον δικαιούχο μπορεί να αναπληρώνει ο σύζυγος ή η σύζυγος και τα ενήλικα τέκνα, τα στοιχεία των οποίων αναγράφονται στην πράξη παραχώρησης.

ε) Από την έναρξη ισχύος του παρόντος, μισθώματα και τέλη από εκμετάλλευση περιπτέρων, καθώς και κυλικείων, καφετειών και κουρείων εντός κτιρίων που στεγάζονται υπηρεσίες των Ο.Τ.Α., των οποίων οι δικαιούχοι έχουν αποβιώσει, καταβάλλονται στους οικείους Ο.Τ.Α., μέχρι τη λήξη της μίσθωσης.

στ) Μισθώματα από εκμετάλλευση κυλικείων εντός κτιρίων ιδιοκτησίας του ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ., στα οποία στεγάζονται δικαστήρια και δικαστικές υπηρεσίες, των οποίων οι δικαιούχοι έχουν αποβιώσει, καταβάλλονται στο ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ. μέχρι τη λήξη της μίσθωσης.

ζ) Σε υφιστάμενες, κατά τη δημοσίευση του παρόντος άδειες κατά ιδανικά μερίδια, εφόσον παύσει να υφίσταται δικαιούχος μεριδίου, κατόπιν αιτήσεως των λοιπών, παραχωρείται σε αυτούς το ανωτέρω απομένον μερίδιο.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ'
ΜΕΤΑΤΑΞΗ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ
ΣΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Άρθρο 45
Μετάταξη υπαλλήλων στην
Κεντρική Υπηρεσία του
Υπουργείου Δικαιοσύνης

Υπάλληλοι, με σχέση εργασίας δημοσίου δικαίου ή Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου, που υπηρετούσαν την 30ή Σεπτεμβρίου 2020 στην Κεντρική Υπηρεσία του

Υπουργείου Δικαιοσύνης, μπορούν να μεταταχθούν σε κενή οργανική θέση της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Δικαιοσύνης, κλάδου αντίστοιχου των τυπικών τους προσόντων. Η μετάταξη διενεργείται μετά από αίτησή τους, με κοινή απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Δικαιοσύνης και του αρμοδίου οργάνου του κατά περίπτωση αρμοδίου Υπουργείου, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης. Η σχετική αίτηση υποβάλλεται σε αποκλειστική προθεσμία ενός (1) μήνα από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Αν δεν υπάρχει κενή θέση, η μετάταξη διενεργείται σε προσωποπαγή θέση και ο μεταταγείς καταλαμβάνει την πρώτη θέση που κενώνεται, οπότε καταργείται αυτοδικαίως η προσωποπαγής θέση, η οποία ομοίως καταργείται με την κατά οποιονδήποτε τρόπο αποχώρησή του από την Υπηρεσία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι'
ΚΑΛΥΨΗ ΘΕΣΕΩΝ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

Άρθρο 46
Κάλυψη θέσεων τακτικού προσωπικού
των δικαστηρίων της Χώρας - Τροποποίηση
της παρ. 9 του άρθρου 15 του ν. 2190/1994

Το τρίτο εδάφιο της παρ. 9 του άρθρου 15 του ν. 2190/1994 (Α' 28) τροποποιείται, προστίθεται τέταρτο εδάφιο στην παρ. 9 και η παρ. 9 διαμορφώνεται ως εξής:

«9. Η κάλυψη θέσεων τακτικού προσωπικού των υπηρεσιών και των νομικών προσώπων της παρ. 1 του άρθρου 14 είναι δυνατόν να πραγματοποιείται μετά από σύμφωνη γνώμη του Α.Σ.Ε.Π. και του οικείου φορέα, χωρίς νέα προκήρυξη, από πίνακα επιλαχόντων προηγούμενου διαγωνισμού του Α.Σ.Ε.Π., υπό την προϋπόθεση ότι οι νέες προς κάλυψη θέσεις αφορούν σε όμοιους κλάδους - ειδικότητες και σε πρόσθετα προσόντα και, ότι έχει υποβληθεί αίτημα για έγκριση προς την Επιτροπή που προβλέπεται στην υπ' αρ. 33/2006 Π.Υ.Σ. (Α' 280), πριν παρέλθουν εννέα (9) μήνες από τη δημοσίευση των αντίστοιχων πινάκων διοριστέων στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, με την επιφύλαξη του άρθρου 11 του ν. 3833/2010 (Α' 40). Στο πεδίο εφαρμογής του πρώτου εδαφίου εμπίπτουν και τα αιτήματα φορέων που έχουν υποβληθεί για έγκριση στην ανωτέρω Επιτροπή, πριν από την έναρξη ισχύος της παρούσης. Ειδικότερα, όσον αφορά στην κάλυψη θέσεων τακτικού προσωπικού της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) ή των δικαστηρίων της Χώρας είναι δυνατόν, να πραγματοποιείται, μετά από σύμφωνη γνώμη του Α.Σ.Ε.Π., χωρίς νέα προκήρυξη, από πίνακα επιλαχόντων:

α) προηγούμενου διαγωνισμού του Α.Σ.Ε.Π., για την κάλυψη θέσεων της Αρχής ή των δικαστηρίων της Χώρας, υπό την προϋπόθεση ότι οι νέες προς κάλυψη θέσεις αφορούν σε όμοιους κλάδους - ειδικότητες και πρόσθετα προσόντα και, ότι δεν έχουν παρέλθει τρία (3) έτη από τη δημοσίευση των αντίστοιχων πινάκων διοριστέων στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, με την επιφύλαξη του άρθρου 11 του ν. 3833/2010 (Α' 40),

β) από προκηρύξεις των φορέων της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 3812/2009 (Α' 234), εφόσον ταυτίζονται τα προσόντα και τα πρόσθετα προσόντα της κατηγορίας τους, με τις αντίστοιχες προς πλήρωση ειδικότητες και

δεν έχουν παρέλθει εννέα (9) μήνες από τη δημοσίευση των αντίστοιχων πινάκων διοριστέων στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, με την επιφύλαξη του άρθρου 11 του ν. 3833/2010.

Η παρούσα διάταξη καταλαμβάνει και την προκήρυξη 8Κ/2017 Α.Σ.Ε.Π. (Α.Σ.Ε.Π. 23). Η επιλογή των διοριστέων στις νέες θέσεις από τους επιλαχόντες, γίνεται από το Α.Σ.Ε.Π. κατόπιν ελέγχου των προσόντων των επιλαχόντων υποψηφίων που βρίσκονται στους πίνακες κατάταξης των αντίστοιχων κλάδων και ειδικοτήτων και, σε περίπτωση ύπαρξης περισσότερων πινάκων, εκείνων που προηγούνται χρονικά και με τη σειρά που έχουν οι υποψήφιοι σε αυτούς, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος. Οι επιλαχόντες υποψήφιοι, σε περίπτωση που η κάλυψη θέσεων αφορά σε ίδιους φορείς, ή μέρος αυτών, με την αυτή έδρα, εφόσον δεν αποδεχθούν τον διορισμό τους, διαγράφονται από τους πίνακες των επιλαχόντων και από τους πίνακες κατάταξης του προηγούμενου διαγωνισμού. Σε περίπτωση που οι νέες προς κάλυψη θέσεις αφορούν άλλους φορείς ή τους ίδιους φορείς άλλης περιφερειακής ενότητας, οι επιλαχόντες υποψήφιοι καλούνται από το Α.Σ.Ε.Π. με κάθε πρόσφορο τρόπο, συμπεριλαμβανομένων των ηλεκτρονικών μέσων, να δηλώσουν, εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών, τις προτιμήσεις τους για τις νέες θέσεις. Αν δεν υποβληθούν οι δηλώσεις του προηγούμενου εδαφίου, τεκμαίρεται η μη συμμετοχή τους στην παρούσα διαδικασία, χωρίς όμως οι υποψήφιοι να διαγράφονται από τους οικείους πίνακες κατάταξης του προηγούμενου διαγωνισμού. Επιλαχόντες υποψήφιοι που θα διατεθούν προς διορισμό κατόπιν δήλωσης της προτίμησής τους για τις νέες θέσεις, εάν δεν αποδεχθούν τον διορισμό τους, διαγράφονται τόσο από τους πίνακες των επιλαχόντων όσο και από τους πίνακες κατάταξης του προηγούμενου διαγωνισμού.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΑ΄ ΡΥΘΜΙΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Άρθρο 47 Αύξηση οργανικών θέσεων στο Ελεγκτικό Συνέδριο - Τροποποίηση του άρθρου 2 του ν. 4129/2013

Η παρ. 1 του άρθρου 2 του Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο (ν. 4129/2013, Α' 52) τροποποιείται και το άρθρο 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 2 Οργανικές θέσεις

1. Το Ελεγκτικό Συνέδριο αποτελείται από:
  - α) τον Πρόεδρο,
  - β) εννέα (9) Αντιπροέδρους,
  - γ) τριάντα επτά (37) Συμβούλους,
  - δ) σαράντα επτά (47) Παρέδρους και
  - ε) σαράντα πέντε (45) Εισηγητές - δόκιμους Εισηγητές.
2. Στο Ελεγκτικό Συνέδριο υπηρετούν επίσης ένας (1) Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας, ένας (1) Επίτροπος της Επικρατείας με βαθμό Αντιπροέδρου Ελεγκτικού Συνεδρίου και τρεις (3) Αντεπίτροποι της Επικρατείας.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΒ΄ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΑ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΔΟΤΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΟΥ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ

Άρθρο 48 Πειθαρχικά και δικαιοδοτικά Όργανα του ποδοσφαίρου - Τροποποίηση του άρθρου 5 του ν. 4326/2015

Η παρ. 1 του άρθρου 5 του ν. 4326/2015 (Α' 49) τροποποιείται ως εξής:

«1. α) Τα πειθαρχικά και δικαιοδοτικά όργανα του ποδοσφαίρου είτε λειτουργούν στο πλαίσιο της Ελληνικής Ποδοσφαιρικής Ομοσπονδίας (ΕΠΟ) είτε στο πλαίσιο Ενώσεων Ποδοσφαιρικών Ανωνύμων Εταιρειών, αποτελούνται από δικαστικούς λειτουργούς με βαθμό, κατά την αρχική τοποθέτησή τους, Πρωτοδίκη ή Πρωτοδίκη Διοικητικών Δικαστηρίων, που ορίζονται εναλλάξ, στα μονομελή όργανα και από τρεις (3) Εφέτες της Πολιτικής Δικαιοσύνης και δύο (2) Εφέτες της Διοικητικής Δικαιοσύνης στα πολυμελή όργανα για τριετή θητεία.

β) Η Επιτροπή Δεοντολογίας της ΕΠΟ απαρτίζεται από έναν πρόεδρο Πρωτοδικών ή Πρόεδρο Πρωτοδικών Διοικητικών Δικαστηρίων, που ορίζεται εναλλάξ, και από δύο (2) πρωτοδίκες της Πολιτικής Δικαιοσύνης και δύο (2) της Διοικητικής Δικαιοσύνης για τριετή θητεία.

γ) Οι δικαστικοί λειτουργοί των περ. α' και β' υποδεικνύονται, με τους αναπληρωτές τους, από τα Τριμελή Συμβούλια Διεύθυνσης του Πρωτοδικείου Αθηνών ή του Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών και από τα Τριμελή Συμβούλια Διεύθυνσης του Εφετείου Αθηνών και του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, κατά προτίμηση μεταξύ των δικαστών με εμπειρία στο πειθαρχικό δίκαιο, ύστερα από ερώτημα του Υπουργού Δικαιοσύνης, που αποστέλλεται μετά από αίτημα της ΕΠΟ, και ορίζονται από αυτήν με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης.

δ) Η ΕΠΟ ορίζει με απόφαση της Γενικής Συνέλευσής της πέντε (5) δικαστικούς λειτουργούς που μετέχουν στη σύνθεση του προβλεπόμενου από το Καταστατικό της και τον οικείο Κανονισμό, Διαιτητικού Δικαστηρίου Ποδοσφαίρου, το οποίο αποτελείται από δύο (2) Αρεοπαγίτες, δύο (2) προέδρους Εφετών και έναν (1) πρόεδρο Εφετών Διοικητικών Δικαστηρίων, για τριετή θητεία.

ε) Οι δικαστικοί λειτουργοί της περ. δ' υποδεικνύονται, μαζί με τους αναπληρωτές τους για τριετή θητεία από τον Πρόεδρο του Αρείου Πάγου και από τα Τριμελή Συμβούλια Διεύθυνσης του Εφετείου Αθηνών και του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, ύστερα από ερώτημα του Υπουργού Δικαιοσύνης, που αποστέλλεται μετά από αίτημα της ΕΠΟ, και ορίζονται από αυτήν με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης.

στ) Η θητεία δικαστικού λειτουργού που υπηρετεί στα πειθαρχικά και δικαιοδοτικά όργανα και το Διαιτητικό Δικαστήριο Ποδοσφαίρου ανανεώνεται μόνο μία (1) φορά και μόνο εφόσον υποδειχθεί εκ νέου από τον Πρόεδρο του Αρείου Πάγου ή το αρμόδιο Τριμελές Συμβούλιο Διεύθυνσης του οικείου δικαστηρίου κατά τα άνω. Ο ορισμός ήδη υπηρετούντων τακτικών δικαστών στα πειθαρχικά και δικαιοδοτικά όργανα, είτε αυτά λειτουργούν στο πλαίσιο της ΕΠΟ είτε στο πλαίσιο Ενώσεων Ποδοσφαιρικών Ανωνύμων Εταιρειών, θεωρείται ανανέωση του αρχικού τους ορισμού.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΓ' ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΗΣ ΕΣΔΙΑ

Άρθρο 49 Διευθυντής Οικονομικού Προγραμματισμού και Εποπτείας Οικονομικών Υποθέσεων - ΕΣΔΙΑ - Τροποποίηση του άρθρου 2 του ν. 3689/2008

Η παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 3689/2008 (Α' 164) αντικαθίσταται και το άρθρο 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 2 Πόροι - Διαχείριση

1.α) Η Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργιών έχει τακτικούς και έκτακτους πόρους.

β) Τακτικοί πόροι είναι:

αα) Η ετήσια κρατική επιχορήγηση από τον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Δικαιοσύνης, στον οποίο εγγράφεται με ιδιαίτερο κωδικό αριθμό με τίτλο «Επιχορήγηση Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργιών».

ββ) Η επιχορήγηση από τον προϋπολογισμό δημοσίων επενδύσεων.

γγ) Οι πρόσοδοι από την περιουσία της και έσοδα από τη διάθεση εκδόσεων και δημοσιευμάτων, καθώς και από την παροχή υπηρεσιών σε τρίτους έναντι αμοιβής.

γ) Έκτακτοι πόροι είναι:

αα) Οι χρηματοδοτήσεις από το Ταμείο Χρηματοδότησης Δικαστικών Κτιρίων, για την κάλυψη δαπανών:

i) κατασκευής, συντήρησης και επισκευής κτιριακών εγκαταστάσεων,

ii) προμήθειας, εγκατάστασης και συντήρησης του πάσης φύσεως εξοπλισμού, που είναι απαραίτητος για τη λειτουργία της και

iii) διαμόρφωσης και συντήρησης του περιβάλλοντος χώρου.

ββ) Οι επιχορηγήσεις, δωρεές, κληρονομίες, κληροδοσίες και κάθε είδους εισφορές νομικών ή φυσικών προσώπων, ημεδαπών ή αλλοδαπών.

γγ) Οι χρηματοδοτήσεις από το επιχειρησιακό πρόγραμμα «Μεταρρύθμιση Δημοσίου Τομέα».

2. α) Η οικονομική και διοικητική διαχείριση ασκείται, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.δ. 496/1974 (Α' 204), με τον τρόπο και τα όργανα που καθορίζει ειδικός κανονισμός, ο οποίος καταρτίζεται, ύστερα από πρόταση του Γενικού Διευθυντή και του Διευθυντή Οικονομικού Προγραμματισμού και Εποπτείας Οικονομικών Υποθέσεων, από το Διοικητικό Συμβούλιο και κυρώνεται με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης. Η οικονομική διαχείριση υπάγεται στον προληπτικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

β) Ο ετήσιος ισολογισμός και απολογισμός της Σχολής συντάσσονται με τη λήξη του λογιστικού έτους και συνοδεύονται από έκθεση του Γενικού Διευθυντή και του Διευθυντή Οικονομικού Προγραμματισμού και Εποπτείας Οικονομικών Υποθέσεων.

γ) Ο ετήσιος προϋπολογισμός, ισολογισμός και απολογισμός εγκρίνονται από το Διοικητικό Συμβούλιο και υποβάλλονται στους Υπουργούς Οικονομικών και

Δικαιοσύνης. Τα τυχόν πλεονάσματα του ετήσιου απολογισμού μεταφέρονται στην οικονομική χρήση του επόμενου έτους.

3. Στην Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργιών συστήνεται θέση Διευθυντή Οικονομικού Προγραμματισμού και Εποπτείας Οικονομικών Υποθέσεων. Διευθυντής Οικονομικού Προγραμματισμού και Εποπτείας Οικονομικών Υποθέσεων τοποθετείται, με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, ύστερα από αιτιολογημένη απόφαση του οικείου Δικαστικού Συμβουλίου, κατά τις κείμενες διατάξεις, σύμβουλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ο οποίος έχει τουλάχιστον διετή ενεργό υπηρεσία. Παύει αυτοδικαίως να κατέχει τη θέση αυτή, αν με οποιονδήποτε τρόπο στερηθεί τη δικαστική ιδιότητα. Ορίζεται με μερική απασχόληση και μειωμένη άσκηση των καθηκόντων της κύριας θέσης για θητεία τριών (3) ετών, η οποία παρατείνεται αυτοδικαίως μέχρι την ανάληψη καθηκόντων από τον αντικαταστάτη του. Αν αποχωρήσει από την υπηρεσία λόγω ορίου ηλικίας, συνεχίζει να κατέχει τη θέση μέχρι τη συμπλήρωση της θητείας του. Η θητεία του μπορεί να ανανεωθεί μία φορά. Εφόσον ελλείπει, απουσιάζει ή κωλύεται, αναπληρώνεται από τον Διευθυντή Κατάρτισης και Επιμόρφωσης της κατεύθυνσης της Διοικητικής Δικαιοσύνης.

4. Ο Διευθυντής Οικονομικού Προγραμματισμού και Εποπτείας Οικονομικών Υποθέσεων είναι υπεύθυνος για τη διασφάλιση της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης της Σχολής και εποπτεύει τις διαδικασίες που αφορούν στον προϋπολογισμό και τη λογιστική αποτύπωση των δραστηριοτήτων αυτής, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες που δίνουν σε αυτόν το Διοικητικό Συμβούλιο και ο Γενικός Διευθυντής της Σχολής.

Ιδίως, μεριμνά για:

α) Τη διασφάλιση της πιστής τήρησης των ανωτάτων ορίων του προϋπολογισμού της Σχολής και της διενέργειας δαπανών μόνο εφόσον υπάρχει αντίστοιχη πίστωση στον οικείο προϋπολογισμό.

β) Την κατά τον νόμο αξιοποίηση των πόρων της Σχολής.

γ) Τον προγραμματισμό των οικονομικών υποθέσεων της Σχολής και τη διαδικασία εκτέλεσής τους.

δ) Τον σχεδιασμό και την εφαρμογή, υπό την εποπτεία του Γενικού Διευθυντή της Σχολής, των προγραμμάτων εκπαίδευσης και Επιμόρφωσης που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο των συγχρηματοδοτούμενων από την Ε.Ε. και τον Ε.Ο.Χ. προγραμμάτων, καθώς και προγραμμάτων χρηματοδοτούμενων από εθνικούς πόρους του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων.

5. Το τεκμήριο αρμοδιότητας για κάθε πράξη διοίκησης και διαχείρισης ανήκει στον Γενικό Διευθυντή της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργιών.».

Άρθρο 50 Διευθυντές Κατάρτισης των τριών κατευθύνσεων - ΕΣΔΙΑ - Τροποποίηση του άρθρου 6 του ν. 3689/2008

Η παρ. 2 του άρθρου 6 του ν. 3689/2008 (Α' 164) αντικαθίσταται και το άρθρο 6 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 6

Διευθυντές Κατάρτισης και Επιμόρφωσης

1. Στην Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργιών τοποθετούνται τρεις Διευθυντές Κατάρτισης και Επιμόρφωσης, ένας για τις κατευθύνσεις της Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης και των Ειρηνοδικών, ένας (1) για την κατεύθυνση της Διοικητικής Δικαιοσύνης και ένας (1) για την κατεύθυνση των Εισαγγελιών.

2. α) Διευθυντές Κατάρτισης και Επιμόρφωσης τοποθετούνται, με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, ύστερα από αιτιολογημένη απόφαση του οικείου δικαστικού συμβουλίου, κατά τις κείμενες διατάξεις:

αα) για τις κατευθύνσεις της Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης και των Ειρηνοδικών, ένας Πρόεδρος Εφετών που υπηρετεί στα πολιτικά δικαστήρια,

αβ) για την κατεύθυνση της Διοικητικής Δικαιοσύνης, ένας Πρόεδρος Εφετών που υπηρετεί στα διοικητικά δικαστήρια και

αγ) για την κατεύθυνση των Εισαγγελέων, ένας Εισαγγελέας Εφετών.

β) Οι Διευθυντές της περ. α' παύουν αυτοδικαίως να κατέχουν τις θέσεις αυτές, αν στερηθούν με οποιονδήποτε τρόπο τη δικαστική ιδιότητα.

γ) Οι Διευθυντές της περ. α' ορίζονται με μερική απασχόληση, όχι πάντως μικρότερη των δύο (2) ημερών κάθε εβδομάδα, και μειωμένη άσκηση των καθηκόντων της κύριας θέσης για θητεία τριών (3) ετών, η οποία παρατείνεται αυτοδικαίως μέχρι την ανάληψη καθηκόντων από τον αντικαταστάτη τους. Η θητεία τους μπορεί να ανανεωθεί μία φορά. Εφόσον ελλείπουν, απουσιάζουν ή κωλύονται, αναπληρώνονται, ο Διευθυντής Κατάρτισης και Επιμόρφωσης των Κατευθύνσεων της Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης και των Ειρηνοδικών, από τον Διευθυντή Κατάρτισης και Επιμόρφωσης της Κατεύθυνσης των Εισαγγελέων, και, αντιστρόφως, ο Διευθυντής Κατάρτισης και Επιμόρφωσης της Κατεύθυνσης της Διοικητικής Δικαιοσύνης, από τον Διευθυντή Κατάρτισης και Επιμόρφωσης των Κατευθύνσεων της Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης και των Ειρηνοδικών.

3. Οι Διευθυντές Κατάρτισης και Επιμόρφωσης συμμετέχουν, χωρίς δικαίωμα ψήφου, στο Διοικητικό Συμβούλιο και εισηγούνται τα θέματα της αρμοδιότητάς τους. Κατανέμουν και συντονίζουν το διοικητικό προσωπικό που έχει σχέση με τις αρμοδιότητές τους και συνεπικουρούν τον Γενικό Διευθυντή στην προώθηση των διεθνών σχέσεων της Σχολής.

4. Οι Διευθυντές Κατάρτισης και Επιμόρφωσης της οικείας κατεύθυνσης, υπό την εποπτεία του Γενικού Διευθυντή, είναι αρμόδιοι για την εγγραφή, την παρεχόμενη προεισαγωγική, θεωρητική και πρακτική κατάρτιση και την αξιολόγηση των εκπαιδευομένων. Μεριμνούν για τον σχεδιασμό και την εφαρμογή του προγράμματος κατάρτισης και συντονίζουν τις συναφείς εκπαιδευτικές διαδικασίες. Είναι επίσης αρμόδιοι για την παρεχόμενη, στο πλαίσιο της Σχολής, επιμόρφωση των υπηρετούντων δικαστικών λειτουργιών. Μεριμνούν για τον σχεδιασμό και την εφαρμογή του προγράμματος επιμόρφωσης και συντονίζουν τις συναφείς εκπαιδευτικές διαδικασίες. Ο Διευθυντής Κατάρτισης και Επιμόρφωσης των Εισαγγε-

λέων συνεπικουρεί επιπλέον τον Διευθυντή Κατάρτισης και Επιμόρφωσης των κατευθύνσεων της Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης και των Ειρηνοδικών σε θέματα διδασκαλίας ή επιμόρφωσης που αφορούν το ουσιαστικό και δικονομικό ποινικό δίκαιο.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΔ΄

ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΣΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ

Άρθρο 51

Χρονικό όριο κατάσχεσης εις χείρας τρίτων - Αδικήματα τύπου - Τροποποίηση του άρθρου μόνου του ν. 1178/1981

Στο άρθρο μόνου του ν. 1178/1981 (Α' 187) μετά την παρ. 7 προστίθεται νέα παρ. 7α, η οποία έχει ως εξής:

«7α. Στην περίπτωση της κατά το άρθρο 932 του Αστικού Κώδικα επιδικασθείσας χρηματικής ικανοποίησης στον αδικηθέντα, λόγω ηθικής βλάβης, από τις προβλεπόμενες στην παρ. 1 πράξεις, εφόσον έχει επιβληθεί αναγκαστική κατάσχεση, καθώς και αναγκαστική κατάσχεση στα χέρια τρίτου, η αναγκαστική κατάσχεση αίρεται αυτοδικαίως μετά τη παρέλευση δεκαοκτώ (18) μηνών από την ημέρα της επίδοσης αντιγράφου του απογράφου στον καθ'ού η εκτέλεση ή του εγγράφου του άρθρου 983 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, και εφόσον η απαίτηση δεν έχει ακόμα εισπραχθεί.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΕ΄

ΕΝΔΙΚΑ ΜΕΣΑ

Άρθρο 52

Ανακοπές κατά της εκτελεστικής διαδικασίας - Τροποποίηση του άρθρου 152 του ν. 3588/2007

Η παρ. 4 του άρθρου 152 του ν. 3588/2007 (Α' 153) τροποποιείται, προστίθενται παρ. 5 και 6 και το άρθρο 152 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 152

Ανακοπές κατά της εκτελεστικής διαδικασίας

1. Οι κατ'ιδίαν πράξεις της διαδικασίας του δημόσιου πλειστηριασμού που ενεργείται για την εκποίηση της περιουσίας του οφειλέτη είτε ως συνόλου είτε των κατ'ιδίαν περιουσιακών του στοιχείων, προσβάλλονται από καθέναν που έχει έννομο συμφέρον με ανακοπή που ασκείται ενώπιον του πτωχευτικού δικαστηρίου.

2. Η ανακοπή ασκείται εντός αποκλειστικής προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών από την ενέργεια της κάθε πράξης. Σε κάθε περίπτωση δεν μπορεί να ασκηθεί ανακοπή μετά τη μεταγραφή της περιλήψης της πράξης εξόφλησης ή μερικής εξόφλησης και πιστοποίησης ότι τηρήθηκαν οι όροι που συμφωνήθηκαν για την εξασφάλιση της καταβολής του υπόλοιπου τιμήματος, εκτός αν η προσβολή αφορά τη σύνταξη της μεταβιβαστικής σύμβασης, καθώς και μεταγενέστερες πράξεις, οπότε η ανακοπή ασκείται εντός ενενήντα (90) ημερών από της μεταγραφής ή αν δεν υπάρχουν ακίνητα εντός εξήντα (60) ημερών από της υπογραφής της σύμβασης μεταβιβάσεως.

3. Η άσκηση της ανακοπής και η προθεσμία αυτής δεν αναστέλλουν την περαιτέρω διαδικασία της εκκαθάρισης, εκτός αν διατάξει τούτο ο εισηγητής, μετά από αίτηση κάθε ενδιαφερομένου που δικαιολογεί έννομο συμφέρον και αφού ακουσθεί ο σύνδικος, που προσκαλείται να εκθέσει τις απόψεις του εγγράφως προ τριών (3) ημερών.

4. Η συζήτηση της ανακοπής προσδιορίζεται υποχρεωτικά μέσα σε εξήντα (60) ημέρες από την κατάθεση της και το δικαστήριο αποφαινεται εντός δεκαπέντε (15) ημερών. Το πτωχευτικό δικαστήριο με την απόφαση που απαγγέλλει την ακύρωση, ορίζει ποιες από τις πράξεις πρέπει να επαναληφθούν.

5. Η απόφαση του δικαστηρίου δεν υπόκειται σε ανακοπή ερημοδικίας, έφεση ή αναίρεση.

6. Κατ'εξίαιρηση επιτρέπεται η άσκηση αιτήσεως αναψηλάφησης, εάν η εκδοθείσα απόφαση αντιβαίνει σε απόφαση του Αρείου Πάγου, η οποία εκδόθηκε, επί αιτήσεως αναίρεσεως, είτε κατά το άρθρο 559 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας είτε κατά το άρθρο 557 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, για ευθεία ή εκ πλαγίου παραβίαση κανόνα ουσιαστικού δικαίου, με εξίαιρηση την αοριστία της ανακοπής. Η κατά το παρόν αίτηση αναψηλάφησης ασκείται εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών από την κοινοποίηση της απόφασης, και, σε κάθε περίπτωση, εντός τριάντα (30) ημερών από τη δημοσίευση της απόφασης. Με αίτηση αναψηλάφησης μπορεί να προσβληθεί, για τους ανωτέρω και μόνο λόγους, και κάθε απόφαση εκδοθείσα από την έναρξη του ν. 3588/2007, εφόσον αυτή κατέστη αμετάκλητη, μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΣΤ΄ ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΠΟΙΝΙΚΗΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Άρθρο 53

Εισαγγελείς Οικονομικού Εγκλήματος

1. Ο τίτλος του Δεύτερου Κεφαλαίου του Δεύτερου Τμήματος του Πρώτου Βιβλίου του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής: «ΕΙΣΑΓΓΕΛΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ».

2. Ο τίτλος και το άρθρο 33 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας αντικαθίστανται ως εξής:

«Άρθρο 33

Εισαγγελείς Οικονομικού Εγκλήματος

1. Στην Εισαγγελία Εφετών Αθηνών δημιουργείται Τμήμα Οικονομικού Εγκλήματος που λειτουργεί σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας αυτής. Στο Τμήμα Οικονομικού Εγκλήματος της Εισαγγελίας Εφετών Αθηνών υπηρετούν τέσσερις (4) εισαγγελείς ή αντεισαγγελείς εφετών που τοποθετούνται για θητεία τριών (3) ετών, με τους ισάριθμους αναπληρωτές τους, με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται ύστερα από απόφαση του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης. Με τη διαδικασία του προηγούμενου εδαφίου ορίζεται ο αρχαιότερος από τους εισαγγελείς οικονομικού εγκλήματος ως Προϊστάμενος του

Τμήματος. Σε περίπτωση που με το προεδρικό διάταγμα του πρώτου εδαφίου τοποθετείται στο Τμήμα Οικονομικού Εγκλήματος εισαγγελέας ή αντεισαγγελέας εφετών που δεν υπηρετεί στην Εισαγγελία Εφετών Αθηνών, μετατίθεται και τοποθετείται σε αυτήν. Οι εισαγγελείς οικονομικού εγκλήματος ασκούν τα καθήκοντά τους με πλήρη και αποκλειστική απασχόληση, ενώ οι αναπληρωτές τους με μερική απασχόληση, και τις εργασίες του Τμήματος συνεπικουρούν οκτώ (8) τουλάχιστον εισαγγελείς ή αντεισαγγελείς πρωτοδικών, εκ των οποίων επτά (7) τουλάχιστον από όσους υπηρετούν στην Εισαγγελία Πρωτοδικών Αθηνών και ένας (1) τουλάχιστον από όσους υπηρετούν στην Εισαγγελία Πρωτοδικών Θεσσαλονίκης. Οι ως άνω εισαγγελείς ή αντεισαγγελείς ορίζονται με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται ύστερα από απόφαση του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης.

2. Το έργο των εισαγγελέων οικονομικού εγκλήματος εποπτεύει και συντονίζει ο Προϊστάμενος του Τμήματος.»

3. Ο τίτλος και το άρθρο 34 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας αντικαθίστανται ως εξής:

«Άρθρο 34

Τοπική αρμοδιότητα εισαγγελέων οικονομικού εγκλήματος

Η κατά τόπον αρμοδιότητα των εισαγγελέων οικονομικού εγκλήματος εκτείνεται σε όλη την Επικράτεια.»

4. Ο τίτλος και το άρθρο 35 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας αντικαθίστανται ως εξής:

«Άρθρο 35

Καθήκοντα εισαγγελέων οικονομικού εγκλήματος

1. Οι εισαγγελείς οικονομικού εγκλήματος διενεργούν προκαταρκτική εξέταση είτε αυτοπροσώπως είτε παραγγέλλοντας σχετικά τους γενικούς ή ειδικούς ανακριτικούς υπαλλήλους, για τη διακρίβωση τυχόν τέλεσης κάθε είδους φορολογικών, οικονομικών και οποιωνδήποτε άλλων συναφών εγκλημάτων, εφόσον αυτά τελούνται σε βάρος του Ελληνικού Δημοσίου, οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή βλάπτουν σοβαρά την εθνική οικονομία. Επίσης, στην αρμοδιότητά τους υπάγονται τα κακουργήματα που τελούν Υπουργοί ή Υφυπουργοί και δεν καταλαμβάνονται από τις ρυθμίσεις της παρ. 1 του άρθρου 86 του Συντάγματος, καθώς και τα κακουργήματα που τελούν, κατά την άσκηση των καθηκόντων τους ή επωφελούμενοι από την ιδιότητά τους, βουλευτές, μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου που εκπροσωπούν την Ελλάδα, γενικοί και ειδικοί γραμματείς της Κυβέρνησης, διοικητές, υποδιοικητές ή πρόεδροι διοικητικών συμβουλίων ή διευθύνοντες σύμβουλοι ή εντεταλμένοι σύμβουλοι νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και αιρετά μονοπρόσωπα όργανα των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, κάθε υπάλληλος κατά την έννοια της περ. α' του άρθρου 13 ΠΚ και όσοι υπηρετούν μόνιμα ή πρόσκαιρα και με οποιαδήποτε ιδιότητα ή σχέση: α) σε νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που ιδρύθηκαν από

το Δημόσιο και από νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, εφόσον τα ιδρυτικά νομικά πρόσωπα συμμετέχουν στη διοίκησή τους ή τα νομικά αυτά πρόσωπα είναι επιφορτισμένα με εκτέλεση κρατικών προγραμμάτων οικονομικής ανασυγκρότησης ή ανάπτυξης και β) σε νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, στα οποία, κατά τις κείμενες διατάξεις, μπορούν να διατεθούν από το Δημόσιο και από νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου επιχορηγήσεις ή χρηματοδοτήσεις, ακόμη και αν οι υπαίτιοι έχουν παύσει να φέρουν την ιδιότητα αυτήν, εφόσον αυτά σχετίζονται με επιδίωξη οικονομικού οφέλους των ίδιων ή τρίτων ή την πρόκληση βλάβης στο Δημόσιο, νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου ή οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης ή στα ανωτέρω νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου.

2. Με την επιφύλαξη της παρ. 3, ο Προϊστάμενος Εισαγγελέας του Τμήματος Οικονομικού Εγκλήματος έχει την εποπτεία, καθοδήγηση και τον συντονισμό των ενεργειών των γενικών κατά την περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 31 και ειδικών ανακριτικών υπαλλήλων, ιδίως δε υπαλλήλων του Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (Σ.Δ.Ο.Ε.), της Διεύθυνσης Ερευνών Οικονομικού Εγκλήματος (Δ.Ε.Ο.Ε.) και της Διεύθυνσης Οικονομικής Αστυνομίας, σε σχέση με τις υποθέσεις, των οποίων οι ως άνω υπάλληλοι έχουν επιληφθεί ως ανακριτικοί υπάλληλοι, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους. Ο Προϊστάμενος Εισαγγελέας του Τμήματος Οικονομικού Εγκλήματος ενημερώνεται για όλες τις καταγγελίες ή πληροφορίες που περιέχονται στις υπηρεσίες του προηγούμενου εδαφίου για εγκλήματα της αρμοδιότητάς του, αξιολογεί και διερευνά τις πληροφορίες αυτές, καθώς και κάθε άλλη σχετική είδηση που περιέρχεται σε γνώση του με οποιονδήποτε τρόπον και μέσο προτάσσοντας εκείνες τις υποθέσεις που βλάπτουν σοβαρά τα συμφέροντα του Ελληνικού Δημοσίου και της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αν η καταγγελία, πληροφορία ή είδηση δεν στηρίζεται στον νόμο ή είναι προφανώς αβάσιμη στην ουσία της ή ανεπίδεκτη δικαστικής εκτίμησης, τη θέτει στο αρχείο.

3. Ειδικά, για τους υπαλλήλους της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) η διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης παραγγέλλεται αποκλειστικά και μόνο στους τελωνειακούς υπαλλήλους και τους υπαλλήλους της Διεύθυνσης Εσωτερικών Υποθέσεων και μόνο για υποθέσεις που εμπíπτουν στις ελεγκτικές τους αρμοδιότητες. Οι λοιποί υπάλληλοι της Α.Α.Δ.Ε. που έχουν προανακριτικά καθήκοντα σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, διενεργούν προκαταρκτική εξέταση, κατόπιν εισαγγελικής παραγγελίας που εκδίδεται μόνο μετά από αίτημα της ελεγκτικής υπηρεσίας της Α.Α.Δ.Ε. στην οποία ανήκουν προς τον εισαγγελέα οικονομικού εγκλήματος. Με την επιφύλαξη του προηγούμενου εδαφίου, οι εισαγγελείς οικονομικού εγκλήματος και οι λοιποί εισαγγελείς δεν παραγγέλλουν στις υπηρεσίες και το προσωπικό της Α.Α.Δ.Ε. τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης ούτε διαβιβάζουν με οποιαδήποτε διαδικασία εντολές ή αιτήματα διενέργειας φορολογικών ελέγχων. Η εκτέλεση των ανωτέρω εισαγγελικών παραγγελιών ανατίθεται σε υπηρεσία εκτός της Α.Α.Δ.Ε. με ειδικούς προανακριτικούς υπαλλήλους, που εποπτεύονται από εισαγγελέα

οικονομικού εγκλήματος και με αρμοδιότητα την έρευνα τέλεσης εγκλημάτων φοροδιαφυγής ή λοιπών οικονομικών αδικημάτων.

4. Μετά το πέρας της προκαταρκτικής εξέτασης ο εισαγγελέας οικονομικού εγκλήματος είτε παραγγέλλει στον αρμόδιο εισαγγελέα πρωτοδικών την κίνηση ποινικής δίωξης είτε αρχειοθετεί την υπόθεση.

5. Οι εισαγγελείς οικονομικού εγκλήματος υποστηρίζονται στο έργο τους από αριθμό ειδικών επιστημόνων που κρίνεται αναγκαίος για τη διενέργεια της προκαταρκτικής εξέτασης. Οι ειδικοί αυτοί επιστήμονες συνεπικοινορούν με κάθε πρόσφορο τρόπο τους εισαγγελείς οικονομικού εγκλήματος, καθώς και τους γενικούς και ειδικούς προανακριτικούς υπαλλήλους για την ακριβέστερη διάγνωση και κρίση γεγονότων για τα οποία απαιτούνται ειδικές γνώσεις επιστήμης και τέχνης. Ο ορισμός των προσώπων αυτών γίνεται με πράξη του προϊσταμένου εισαγγελέα του Τμήματος Οικονομικού Εγκλήματος μεταξύ αυτών που υπηρετούν στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, σε εξαιρετικές δε περιπτώσεις και από τον ιδιωτικό τομέα, εφόσον στο Δημόσιο δεν υπηρετούν πρόσωπα με τις γνώσεις αυτές, εφαρμόζονται δε αναλόγως ως προς αυτούς τα άρθρα 188 έως 193.»

5. Ο τίτλος και το άρθρο 36 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας αντικαθίστανται ως εξής:

«Άρθρο 36

Εξουσίες εισαγγελέων οικονομικού εγκλήματος

1. Οι εισαγγελείς του άρθρου 33 έχουν, εφόσον τηρείται η αρχή της αναλογικότητας, πρόσβαση σε κάθε πληροφορία ή στοιχείο που είναι χρήσιμο για την άσκηση του έργου τους, μη υποκείμενοι στους περιορισμούς της νομοθεσίας περί φορολογικού, τραπεζικού, χρηματιστηριακού και κάθε άλλου απορρήτου, με την εξαίρεση του δικηγορικού, καθώς και σε κάθε μορφής αρχείο δημόσιας αρχής ή οργανισμού που τηρεί και επεξεργάζεται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα σύμφωνα με ισχύοντες κανόνες ιχνηλασιμότητας. Ειδικά η πρόσβαση σε κάθε πληροφορία ή στοιχείο του τηλεπικοινωνιακού απορρήτου (ν. 2225/1994) επιτρέπεται στις περιπτώσεις κατά τις οποίες αποτυπώνεται και τεκμηριώνεται η αντικειμενική υπόσταση κακουργήματος.

2. Οι εισαγγελείς του άρθρου 33, όταν διενεργούν προκαταρκτική εξέταση για τη διακρίβωση τέλεσης εγκλημάτων της αρμοδιότητάς τους, έχουν τη δυνατότητα να προβαίνουν, με αιτιολογημένη διάταξή τους, σε δεσμεύσεις τραπεζικών λογαριασμών, περιεχομένου τραπεζικών θυρίδων και περιουσιακών εν γένει στοιχείων (κινητών και ακινήτων), προς τον σκοπό διασφάλισης των συμφερόντων του Δημοσίου, για χρονικό διάστημα μέχρι εννέα (9) μηνών που μπορεί να παρατείνεται με βούλευμα του αρμόδιου συμβουλίου κατ' ανώτατο όριο για άλλους εννέα (9) μήνες, λόγω δικαιολογημένης μη ολοκλήρωσης της διενεργούμενης, κατά τα ανωτέρω, προκαταρκτικής εξέτασης. Η διάταξη εκδίδεται χωρίς προηγούμενη κλήση του καθ' ου ή τρίτου και δεν είναι απαραίτητο να αναφέρεται συγκεκριμένο λογαριασμό, τίτλο, χρηματοπιστωτικό προϊόν, θυρίδα, κινητό ή ακίνητο περιουσιακό στοιχείο. Η δέσμευση ισχύει από τη χρονική στιγμή της αποδεδειγ-

μένης γνωστοποίησης της διάταξης στον οργανισμό ή την υπηρεσία προς την οποία απευθύνεται. Ως χρονική στιγμή αποδεδειγμένης γνωστοποίησης της διάταξης της παρούσας προς τους αρμόδιους οργανισμούς και υπηρεσίες, λογίζεται η ημέρα που γνωστοποιείται με οποιονδήποτε πρόσφορο τρόπο, ιδίως δε τηλεομοιοτυπικά ή με ηλεκτρονική αλληλογραφία, η διάταξη στην Τράπεζα της Ελλάδος και την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, οι οποίες οφείλουν να ενημερώνουν αμελλητί τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που λειτουργούν στην ημεδαπή. Σε περίπτωση δέσμευσης ακινήτου, πλοίου ή αεροσκάφους, η δέσμευση επιδίδεται στον αρμόδιο υποθηκοφύλακα ή προϊστάμενο του κτηματολογικού γραφείου ή στον οικείο λιμενάρχη ή στην υπηρεσία πολιτικής αεροπορίας, οι οποίοι υποχρεούνται να προβούν την ίδια ημέρα σε σχετική σημείωση στα τηρούμενα από αυτούς βιβλία και ακολούθως να αρχειοθετήσουν το έγγραφο που τους επιδόθηκε. Με τον ίδιο τρόπο, η διάταξη γνωστοποιείται στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων, η οποία δεν κωλύεται να λαμβάνει όλα τα σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις μέτρα διασφάλισης.

3. Η κατά την παρ. 2 διάταξη επιδίδεται εντός προθεσμίας είκοσι (20) ημερών στον καθ' ου ή στον τρίτο, οι οποίοι μπορούν να προσφύγουν, με αίτησή τους, προς το αρμόδιο συμβούλιο και να ζητήσουν την άρση της, εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών, η οποία δεν αναστέλλει την εκτέλεσή της. Η διάταξη ή το βούλευμα ανακαλούνται ή τροποποιούνται αν προκύψουν νέα στοιχεία. Μετά το πέρας της προκαταρκτικής εξέτασης: α) στην περίπτωση που παραγγέλλεται από εισαγγελέα οικονομικού εγκλήματος άσκηση ποινικής δίωξης, εφαρμόζονται οι διατάξεις του ΚΠΔ, β) σε περίπτωση αρχειοθέτησης της ποινικής δικογραφίας, η δέσμευση αίρεται αυτοδικαίως.

4. Με τη σύμφωνη γνώμη του Προϊσταμένου του Τμήματος Οικονομικού Εγκλήματος, ο εισαγγελέας οικονομικού εγκλήματος μπορεί να παραγγέλλει την έκδοση της διάταξης της παρ. 2 στον κατά τόπον αρμόδιο εισαγγελέα πρωτοδικών, ο οποίος την εκδίδει σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις της προηγούμενης παραγράφου, οι διατάξεις της οποίας εφαρμόζονται ανάλογα. Η προσφυγή κατά της διάταξης του εισαγγελέα πρωτοδικών εισάγεται στο κατά τόπον αρμόδιο συμβούλιο πλημμελειοδικών.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΖ'

ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Άρθρο 54

Ηλικία διοριζομένου συμβολαιογράφου -

Τροποποίηση του άρθρου 21 του ν. 2830/2000

Η παρ. 1 του άρθρου 21 του ν. 2830/2000 (Α' 96) τροποποιείται και το άρθρο 21 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 21

Ηλικία διοριζομένου

1. Συμβολαιογράφος διορίζεται όποιος έχει συμπληρώσει το εικοστό όγδοο (28ο) έτος και δεν έχει υπερβεί το τεσσαρακοστό πέμπτο (45ο) έτος της ηλικίας του. Κατ' εξαίρεση, συμβολαιογράφος μπορεί να διορίζεται,

ύστερα από επιτυχία σε διαγωνισμό, σε άλλη θέση συμβολαιογράφου ανεξαρτήτως ηλικίας.

2. Για την εφαρμογή της παρ. 1, ως ημέρα γέννησης λαμβάνεται υπόψη η πραγματική, που αποδεικνύεται με ληξιαρχική πράξη, η οποία έχει συνταχθεί το αργότερο μέσα σε ενενήντα (90) ημέρες από την ημέρα της γέννησης. Εάν δεν συντάχθηκε ληξιαρχική πράξη, σύμφωνα με τα παραπάνω, ως ημέρα της γέννησης θεωρείται η 31η Δεκεμβρίου του έτους γέννησης.

3. Το έτος γέννησης, σε περίπτωση έλλειψης ληξιαρχικής πράξης σύμφωνα με τα παραπάνω, αποδεικνύεται για τους άρρενες από το μητρώο αρρένων και για τις θήλεις από το γενικό μητρώο των δημοτών.

4. Σε περίπτωση πολλών εγγραφών στα μητρώα επικρατεί η πρώτη.

5. Δικαστικές αποφάσεις ή διοικητικές πράξεις που διορθώνουν την ηλικία ή την εγγραφή στο μητρώο δεν λαμβάνονται υπόψη.»

Άρθρο 55

Προστασία των ζώων - Ποινικές κυρώσεις

1. Η παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 1197/1981 (Α' 240) αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Όποιος κακοποιεί ζώα, τα οποία εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος, ή τα εγκαταλείπει έκθετα ή αδέσποτα, τιμωρείται σύμφωνα με το άρθρο 8.»

2. Μετά από την παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 1197/1981, προστίθεται παρ. 2α ως εξής:

«2α. Όποιος φονεύει ή βασανίζει ζώα, τα οποία εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος, τιμωρείται με ποινή κάθειρξης μέχρι δέκα (10) έτη και με χρηματική ποινή μέχρι πεντακόσιες (500) ημερήσιες μονάδες, το ύψος εκάστης των οποίων ορίζεται από πενήντα (50) ως εκατό (100) ευρώ.»

3. Η παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 1197/1981 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Οι παραβάτες των παρ. 1, 2 και 4 του άρθρου 1, των άρθρων 2 και 3 και των παρ. 2 και 3 του άρθρου 4, τιμωρούνται με ποινή φυλάκισης ενός (1) τουλάχιστον έτους και με χρηματική ποινή μέχρι τριακόσιες εξήντα (360) ημερήσιες μονάδες, το ύψος εκάστης των οποίων ορίζεται από δέκα (10) ως πενήντα (50) ευρώ.»

4. Η περ. α' του άρθρου 16 του ν. 4039/2012 (Α' 15) αντικαθίσταται ως εξής:

«α) Με την επιφύλαξη ειδικά προβλεπόμενων περιπτώσεων της ισχύουσας ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας, καθώς και του τρίτου εδαφίου της παρ. 4 του άρθρου 9, απαγορεύεται:

αα) η κακοποίηση και η κακή και βάνανυση μεταχείριση οποιουδήποτε είδους ζώου και

αβ) ο φόνος και ο βασανισμός των ζώων, με την εσκεμμένη πρόκληση έντονου σωματικού πόνου ή σωματικής εξάντλησης, επικίνδυνης για την υγεία τους, ιδίως με δηλητηρίαση, κρέμασμα, πνιγμό, κάψιμο, σύνθλιψη και ακρωτηριασμό. Η στέρωση του ζώου, καθώς και κάθε άλλη κτηνιατρική πράξη με θεραπευτικό σκοπό, δεν θεωρούνται ακρωτηριασμός.»

5. Το άρθρο 19 του ν. 4039/2012 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 19
Συμπληρωματικές διατάξεις
προστασίας των ζώων

1. Με γνώμονα το συμφέρον του ζώου, ο αρμόδιος εισαγγελέας αφαιρεί οριστικά το ζώο συντροφιάς ή ζώο άλλης κατηγορίας από την κατοχή του παραβάτη της περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 5 και του άρθρου 16 και το ζώο παραδίδεται στο καταφύγιο αδέσποτων ζώων του αρμόδιου Δήμου ή σε ενδιαφερόμενη φιλοζωική οργάνωση ή σωματείο. Ο εισαγγελέας μπορεί να απαγορεύσει την απόκτηση άλλου ζώου από τον παραβάτη.

2. Με γνώμονα το συμφέρον του ζώου, ο εισαγγελέας μπορεί να αφαιρέσει προσωρινά το ζώο, μόνον στην περίπτωση κατά την οποία ο ύποπτος ή ο κατηγορούμενος για κάποιο από τα παραπάνω αδικήματα δηλώνει ότι αναλαμβάνει το κόστος που συνδέεται με την αποκατάσταση της υγείας του ζώου, την κτηνιατρική φροντίδα και τη διαβίωσή του, όπως προκύπτει από παραστατικά, τα οποία του αποστέλλονται με κάθε πρόσφορο τρόπο από τον εκάστοτε φορέα φιλοξενίας του ζώου. Η καταβολή για την κάλυψη του κόστους της παρούσας πραγματοποιείται σε μηνιαία βάση. Αν ο ύποπτος ή ο κατηγορούμενος ή τρίτος που ενεργεί για λογαριασμό τους δεν καταβάλλει τα απαιτούμενα ποσά για την κάλυψη του κόστους αποκατάστασης της υγείας του ζώου, κτηνιατρικής φροντίδας και διαβίωσης, η προσωρινή αφαίρεση τρέπεται σε οριστική με εντολή του αρμόδιου Εισαγγελέα.

3. Ο αρμόδιος Εισαγγελέας, όταν επιλαμβάνεται δημοσιεύματος ή καταγγελίας, μπορεί, έπειτα από επιτόπια αυτοψία, να διαπιστώσει τις συνθήκες που επικρατούν σε οποιοδήποτε καταφύγιο αδέσποτων ζώων συντροφιάς ή εκτροφείο. Αν οι συνθήκες της παρούσας δεν είναι σύμφωνες με τα οριζόμενα στο άρθρο 9 και τις ειδικές διατάξεις που διέπουν τη λειτουργία τους, ο αρμόδιος Εισαγγελέας καθορίζει με προσωρινή διάταξη του τα μέτρα που οφείλει να λάβει ο ιδιοκτήτης του καταφυγίου ή του εκτροφείου και το χρονικό διάστημα εντός του οποίου οφείλει να συμμορφωθεί.»

6. Η παρ. 2 του άρθρου 20 του ν. 4039/2012 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Οι παραβάτες των περ. γ' και ε' της παρ. 1 του άρθρου 5, των περ. γ' και δ' της παρ. 3 του άρθρου 6, της παρ. 4 του άρθρου 7, καθώς και της υποπερ. αα' της περ. α' του άρθρου 16 τιμωρούνται με ποινή φυλάκισης ενός (1) τουλάχιστον έτους και χρηματική ποινή μέχρι τριακόσιες εξήντα (360) ημερήσιες μονάδες, το ύψος εκάστης των οποίων ορίζεται από δέκα (10) έως πενήντα (50) ευρώ. Οι παραβάτες της υποπερ. αβ' της περ. α' του άρθρου 16 τιμωρούνται με ποινή κάθειρξης μέχρι δέκα (10) έτη και με χρηματική ποινή μέχρι πεντακόσιες (500) ημερήσιες μονάδες, το ύψος εκάστης των οποίων ορίζεται από πενήντα (50) έως εκατό (100) ευρώ.»

7. Η παρ. 7 του άρθρου 21 του ν. 4039/2012 αντικαθίσταται ως εξής:

«7. Τα έσοδα από τα πρόστιμα του παρόντος εγγράφονται σε ειδικό κωδικό στον προϋπολογισμό του Δήμου και διατίθενται αποκλειστικά για τη δημιουργία και βελτίωση των δημοτικών καταφυγίων και δημοτικών κτηνιατρείων.»

Άρθρο 56 Τροποποίηση του άρθρου 36 του ν. 4194/2013

Η παρ. 1 του άρθρου 36 του ν. 4194/2013 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Αποκλειστικό έργο του δικηγόρου είναι η αντιπροσώπευση και η υπεράσπιση του εντολέα του σε κάθε δικαστήριο ή αρχή της Ελληνικής Δημοκρατίας ή οποιασδήποτε άλλης χώρας, στα δικαστήρια, τις υπηρεσίες και τα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στα διεθνή δικαστήρια, στα πειθαρχικά και υπηρεσιακά συμβούλια, η κατάθεση σημάτων και διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, η παροχή νομικών συμβουλών προς οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, καθώς και η σύνταξη γνωμοδοτήσεων προς οποιοδήποτε νομικό ή φυσικό πρόσωπο και αρχή. Στο έργο του δικηγόρου περιλαμβάνεται η διαμεσολάβηση για την αναζήτηση συμβιβαστικής λύσης, στο πλαίσιο νόμου ή κοινά αποδεκτής διαδικασίας, για την επίτευξη δε της λύσης αυτής, ο δικηγόρος επικοινωνεί και με τον οφειλέτη του εντολέα ή τον δικηγόρο αυτού στο μέτρο των εκάστοτε αναγκών και πάντα σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας Δικηγορικού Επαγγέλματος. Η παράσταση ενώπιον των δικαστηρίων με ή δια δικηγόρου είναι υποχρεωτική για όλες τις υποθέσεις και σε όλες τις διαδικασίες, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά από τον νόμο.»

Άρθρο 57 Τροποποίηση του άρθρου 140 του ν. 4194/2013 (Α' 208)

Το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 140 του ν. 4194/2013 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Το πειθαρχικό παράπτωμα έχει αυστηρώς προσωποπαγή χαρακτήρα και συντελείται με υπαίτια πράξη ή παράλειψη του δικηγόρου, που μπορεί να του καταλογιστεί εφόσον αυτή.»

Άρθρο 58 Τροποποίηση του άρθρου 142 του ν. 4194/2013 (Α' 208)

1. Η περ. δ' της παρ. 1 του άρθρου 142 του ν. 4194/2013 αντικαθίσταται ως εξής: «δ) προσωρινή παύση από το δικηγορικό λειτουργήμα έως δώδεκα (12) μήνες.

2. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 142 του ν. 4194/2013 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Τις πειθαρχικές ποινές της σύστασης και της επίπληξης επιβάλλει, ως πειθαρχικώς προϊστάμενος, ο Πρόεδρος του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου.»

3. Η περ. γ' της παρ. 2 του άρθρου 142 του ν. 4194/2013 και η παρ. 3 του άρθρου 142 του ν. 4194/2013 καταργούνται.

Άρθρο 59**Τροποποίηση του άρθρου 144
του ν. 4194/2013 (Α' 208)**

Η παρ. 3 του άρθρου 144 του ν. 4194/2013 καταργείται.

Άρθρο 60**Τροποποίηση του άρθρου 145
του ν. 4194/2013 (Α' 208)**

Η παρ. 1 του άρθρου 145 του ν. 4194/2013 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Σε περίπτωση που επιβληθεί σε δικηγόρο με τελεσίδικη απόφαση Πειθαρχικού Συμβουλίου η ποινή της οριστικής παύσης, αυτός διαγράφεται από το μητρώο του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου και καταθέτει στην γραμματεία αυτού τη δικηγορική του ταυτότητα.»

Άρθρο 61**Τροποποίηση του άρθρου 152
του ν. 4194/2013**

Οι παρ. 1, 2, 3, 4 και 5 του άρθρου 152 του ν. 4194/2013 αντικαθίστανται από παρ. 1 ως 3 ως εξής:

«1. Προκαταρκτική εξέταση είναι η άτυπη συλλογή και καταγραφή στοιχείων για να διαπιστωθεί η τέλεση πειθαρχικού παραπτώματος και οι συνθήκες τέλεσής του.

2. Ο Πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου, ευθύς ως λάβει αναφορά με την οποία καταγγέλλονται πειθαρχικώς επιλήψιμες πράξεις δικηγόρου ή λάβει με οποιονδήποτε τρόπον γνώση από ανακοίνωση δικαστικής ή εν γένει δημόσιας αρχής για τέλεση τέτοιων πράξεων, διατάσσει τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης, την οποία αναθέτει σε μέλος του Πειθαρχικού Συμβουλίου. Αναφορά για την οποία δεν έχει κατατεθεί το νόμιμο παράβολο, καθώς και αναφορά η οποία δεν στηρίζεται στον νόμο ή είναι προδήλως αβάσιμη κατ' ουσία ή ανεπίδεκτη οποιασδήποτε εκτίμησης αρχειοθετείται με ανέκκλητη απόφαση του Προέδρου του Δικηγορικού Συλλόγου, η οποία ανακοινώνεται στον Πρόεδρο του Πειθαρχικού Συμβουλίου. Ανώνυμες αναφορές και καταγγελίες δεν λαμβάνονται υπόψη και αρχειοθετούνται αμέσως.

3. Η προκαταρκτική εξέταση περατώνεται εντός μηνός από την ημερομηνία ανάθεσής της αφού προηγουμένως κληθεί να δώσει εξηγήσεις, γραπτές ή προφορικές ο κατονομαζόμενος δικηγόρος. Το μέλος του Πειθαρχικού Συμβουλίου που διενεργεί την προκαταρκτική εξέταση μπορεί να εξετάζει μάρτυρες και να αναζητά κάθε άλλο πρόσφορο νόμιμο αποδεικτικό μέσο.»

Άρθρο 62**Τροποποίηση του άρθρου 153
του ν. 4194/2013**

Η παρ. 1 του άρθρου 153 του ν. 4194/2013 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Η πειθαρχική δίωξη ασκείται ενώπιον του αρμοδίου Πειθαρχικού Συμβουλίου αποκλειστικώς από τον Πρόεδρο του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου, εφόσον από την αιτιολογημένη έκθεση της προκαταρκτικής εξέτασης προκύπτουν σοβαρές υπόνοιες ή σαφείς ενδείξεις για διάπραξη πειθαρχικού παραπτώματος από συγκεκρι-

μένο δικηγόρο. Δεν διώκεται πειθαρχικώς δικηγόρος εκ μόνης της ιδιότητάς του ως διαχειριστή ή εταίρου Δικηγορικής Εταιρείας για τις πράξεις ή παραλείψεις αυτής, ως νομικού προσώπου. Στο έγγραφο της πειθαρχικής δίωξης πρέπει να προσδιορίζονται επακριβώς κατά τόπον και χρόνο τα πραγματικά περιστατικά που συνιστούν το πειθαρχικό παράπτωμα και ο διωκόμενος δικηγόρος. Στο Πειθαρχικό Συμβούλιο ο Πρόεδρος του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου παραπέμπει υποθέσεις, αν κρίνει ότι το πειθαρχικό παράπτωμα επισύρει ποινή ανώτερη της αρμοδιότητάς του, σύμφωνα με το τελευταίο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 142.»

Άρθρο 63**Διορισμός σε κενές
οργανικές θέσεις δικαστηρίων**

Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, μετά από αίτημα του υποψηφίου, υποψήφιος της υπό στοιχεία 1Κ/2017 προκήρυξης (ΦΕΚ 10/τ. ΑΣΕΠ/3.3.2017, όπως τροποποιήθηκε με το ΦΕΚ 15/τ. ΑΣΕΠ/4.4.2017), ο οποίος διατίθεται σε προσωποπαγή θέση δικαστηρίου ή δικαστικής υπηρεσίας σε εκτέλεση αμετάκλητης δικαστικής απόφασης, μπορεί να διορισθεί, αντί της προσωποπαγούς θέσης, σε κενή οργανική θέση άλλου δικαστηρίου ή δικαστικής υπηρεσίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΗ'**ΑΛΛΕΣ ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ****Άρθρο 64****Παράταση προθεσμίας για τη
γνωμοδότηση σχετικά με το επίδομα
επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας -
Τροποποίηση του άρθρου 18 του
ν. 4354/2015 (Α' 176)**

1. Το τρίτο εδάφιο της παρ. 9 του άρθρου 18 του ν. 4354/2015 (Α' 176) τροποποιείται και η παρ. 9 διαμορφώνεται ως εξής:

«9. Η Επιτροπή οφείλει να ολοκληρώσει το έργο που περιγράφεται στις περ. α' και β' και να υποβάλει σχετική γνωμοδότηση, συνοδευόμενη από αναλυτική μελέτη σύμφωνα με την ως άνω περιγραφή του έργου της, στους συναρμόδιους Υπουργούς έως τις 30.5.2018, καθώς και από προκαταρκτική ποσοτικοποίηση της εκτιμώμενης επίπτωσης της εν λόγω γνωμοδότησης. Οι συναρμόδιοι Υπουργοί επεξεργάζονται τη γνωμοδότηση και παρέχουν σχετικές οδηγίες. Επί τη βάση των ανωτέρω οδηγιών η Επιτροπή οφείλει να ολοκληρώσει το έργο που περιγράφεται στην περ. γ' της παρ. 2 και να υποβάλλει τελική γνωμοδότηση στους συναρμόδιους Υπουργούς έως τις 30.4.2021. Η διάρκεια λειτουργίας της συσταθείσας, με την υπ' αρ. 2/14511/0004/12.3.2018 ΚΥΑ (ΑΔΑ: 728ΖΗΜ3Ξ), Επιτροπής, όπως έχει τροποποιηθεί με τις υπ' αρ. 2/56353/0004/22.11.2018 (ΑΔΑ: 63ΓΑΗ - ΑΞ0) και 35114 ΕΞ 2020/1.4.2020 (ΥΟΔΔ 323) αποφάσεις παραινείται ως την ως άνω ημερομηνία.»

2. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 15 του άρθρου 18 του ν. 4354/2015 τροποποιείται και η παρ. 15 διαμορφώνεται ως εξής:

«15. Στα μέλη και τους γραμματείς της Επιτροπής του παρόντος άρθρου, η οποία συγκροτήθηκε κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 396 του ν. 4512/2018 (Α' 5), καθορίζεται, από την ημερομηνία συγκρότησης, αποζημίωση κατά παρέκκλιση των διατάξεων του άρθρου 21 του ν. 4354/2015 (Α' 176) με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών. Η απόφαση αυτή ισχύει έως τις 30.4.2021.».

Άρθρο 65
Παράταση ισχύος διάταξης για ρύθμιση
ζητημάτων δαπανών των νοσοκομείων
του Ε.Σ.Υ. και των Υ.Πε.

Η ισχύς της παρ. 2 του άρθρου 17 του ν. 4332/2015 (Α' 76) παρατείνεται έως και τη δημοσίευση του παρόντος.

Άρθρο 66
Παράταση μέτρων οικονομικής ενίσχυσης
εποχικά εργαζομένων με δικαίωμα
υποχρεωτικής επαναπρόσληψης

1. Η άσκηση του δικαιώματος του άρθρου 32 του ν. 4690/2020 (Α' 104) μπορεί να αφορά σε χρονικό διάστημα έως και την 31η.10.2020.

2. Με την επιφύλαξη εφαρμογής του τελευταίου εδαφίου της παρ. 5 του άρθρου 32 του ν. 4690/2020 μόνο για τους εργαζόμενους που δεν κάνουν χρήση του παρόντος, από την 1η Νοεμβρίου 2020 οι δικαιούχοι της αποζημίωσης ειδικού σκοπού του άρθρου 32 του ν. 4690/2020 θεωρείται ότι έχουν απολυθεί αυτοδικαίως, χωρίς οποιαδήποτε άλλη ενέργεια καταγγελίας της σύμβασης εργασίας τους και το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων αποστέλλει σχετικό αρχείο στον Οργανισμό Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ) για τους δικαιούχους τακτικής επιδότησης ανεργίας.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις καταβολής της αποζημίωσης ειδικού σκοπού, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο 67
Επιδότηση αποζημίωσης αποδοχών
αδειάς εργαζομένων σε ξενοδοχειακές
επιχειρήσεις δωδεκάμηνης λειτουργίας

1. Οι επιχειρήσεις-εργοδότες του ιδιωτικού τομέα που ανήκουν στον ξενοδοχειακό κλάδο δωδεκάμηνης λειτουργίας και απασχολούν εργαζόμενους, των οποίων οι συμβάσεις εργασίας είχαν τεθεί σε αναστολή εντός του έτους 2020, καταβάλλουν στους εργαζόμενους τις αποδοχές αδειάς και το επίδομα αδειάς, επί του ονομαστικού μισθού, για το έτος 2020, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, το αργότερο μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2020 ή μέχρι τη λήξη της σύμβασης ορισμένου χρόνου. Για τον υπολογισμό των αποδοχών αδειάς και του επιδόματος αδειάς λαμβάνεται υπόψη και το χρονικό διάστημα κατά το οποίο οι συμβάσεις εργασίας είχαν τεθεί σε αναστολή.

2. Για το χρονικό διάστημα εντός του έτους 2020, αναστολής των συμβάσεων εργασίας των εργαζομένων της παρ. 1, καταβάλλεται στον εργοδότη, για κάθε

εργαζόμενο με σύμβαση πλήρους απασχόλησης, αποζημίωση αποδοχών αδειάς που ανέρχεται σε 2/25 επί της μηνιαίας αποζημίωσης ειδικού σκοπού (534 ευρώ), για κάθε μήνα αναστολής της σύμβασης εργασίας τους. Για εργαζομένους με συμβάσεις μερικής απασχόλησης, η αποζημίωση αυτή καταβάλλεται κατ' αναλογία των ημερών εργασίας τους.

3. Το ποσό της αποζημίωσης της παρ. 2 καλύπτεται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό.

4. Το ποσό της αποζημίωσης αποδοχών αδειάς της παρ. 2 είναι αφορολόγητο, ανεκχώρητο και ακατάσχετο στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής και ειδικής διάταξης, δεν υπόκειται σε οποιαδήποτε κράτηση, τέλος ή εισφορά, δεν δεσμεύεται και δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη προς τη Φορολογική Διοίκηση και το Δημόσιο εν γένει, τους δήμους, τις περιφέρειες, τα ασφαλιστικά ταμεία ή τα πιστωτικά ιδρύματα.

5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων δύναται να καθορίζονται η διαδικασία, οι όροι, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

6. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων δύναται να καθορίζονται οι όροι και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια ειδικώς για την εφαρμογή του παρόντος μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος «ΕΡΓΑΝΗ».

Άρθρο 68
Ειδική οικονομική ενίσχυση
πληττόμενων επιχειρήσεων-εργοδοτών
στον κλάδο του τουρισμού

1. Θεσπίζεται ειδική οικονομική ενίσχυση για επιχειρήσεις-εργοδότες ξενοδοχειακών καταλυμάτων δωδεκάμηνης λειτουργίας, με περισσότερους από πενήντα (50) εργαζόμενους με συμβάσεις εργασίας πλήρους απασχόλησης κατά τη δημοσίευση του παρόντος, που έχουν πληγεί σοβαρά από τις συνέπειες της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και πρόκειται να υλοποιήσουν επενδυτικό σχέδιο αναμόρφωσης ή και ενεργειακής αναβάθμισης των κτιριακών εγκαταστάσεών τους, με σκοπό τη διατήρηση των θέσεων εργασίας και τη δημιουργία νέων.

2. Η οικονομική ενίσχυση της παρ. 1 καταβάλλεται για χρονικό διάστημα έως δώδεκα (12) μήνες, με την κάλυψη ποσοστού 80% επί του μισθολογικού και μη μισθολογικού κόστους και ενεργοποιείται εντός διετίας από την έγκριση του επενδυτικού έργου.

3. Το ποσό της οικονομικής ενίσχυσης της παρ. 1 δεν δύναται να υπερβαίνει ποσοστό δεκαπέντε τοις εκατό (15%) της εγκεκριμένης επενδυτικής δαπάνης του έργου.

4. Κατά τη διάρκεια της εφαρμογής της οικονομικής ενίσχυσης δεν επιτρέπεται:

- α) η καταγγελία συμβάσεων εργασίας και σε περίπτωση που πραγματοποιηθεί είναι άκυρη,
- β) η μετατροπή των συμβάσεων εργασίας του συνόλου των εργαζομένων των επιχειρήσεων της παρ. 1,
- γ) η αναστολή συμβάσεων εργασίας των εργαζομένων και
- δ) η υπαγωγή των εργαζομένων στο πρόγραμμα «ΣΥΝ-ΕΡΓΑΣΙΑ».

5. Οι αιτήσεις για την συμπερίληψη στην οικονομική ενίσχυση της παρ. 1 υποβάλλονται μέχρι 31.12.2020 στο Πληροφοριακό Σύστημα ΠΣ «ΕΡΓΑΝΗ» του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και η αξιολόγηση των επενδυτικών προτάσεων γίνεται από επιτροπή που συγκροτείται από τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων με τη συμμετοχή των συναρμόδιων Γενικών Γραμματέων Δημοσιονομικής Πολιτικής, Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ και Εργασίας.

6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων καθορίζονται η διαδικασία, ο τρόπος, οι όροι και οι προϋποθέσεις έγκρισης επιχειρήσεων-εργοδοτών, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της οικονομικής ενίσχυσης της παρ. 1.

Άρθρο 69
Επιπρόσθετα μέτρα στήριξης
εργαζομένων και εργοδοτών τουριστικών
καταλυμάτων δωδεκάμηνης λειτουργίας

Στον ν. 4714/2020 (Α' 128) προστίθεται άρθρο 123Α ως εξής:

«Άρθρο 123Α
Μέτρα στήριξης εργαζομένων και
εργοδοτών τουριστικών καταλυμάτων
δωδεκάμηνης λειτουργίας

1. Οι εργοδοτικές ασφαλιστικές εισφορές για τις επιχειρήσεις-εργοδότες που δραστηριοποιούνται στον κλάδο των τουριστικών καταλυμάτων, τα οποία λειτουργούν καθ' όλο το έτος (δώδεκα (12) μήνες ετησίως) και κατά το χρονικό διάστημα από τον Ιανουάριο 2020 έως και τον Αύγουστο 2020 είχαν χαμηλότερα ακαθάριστα έσοδα κατά ποσοστό τουλάχιστον 70% από το αντίστοιχο χρονικό διάστημα του έτους 2019, καταβάλλονται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό για το χρονικό διάστημα από 1.9.2020 έως 31.12.2020.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης καθορίζονται ο τρόπος, η διαδικασία, οι όροι, οι προϋποθέσεις για την ένταξη των επιχειρήσεων-εργοδοτών της παρ. 1, οι υποχρεώσεις αυτών των επιχειρήσεων, η διαδικασία διασταύρωσης των απαραίτητων στοιχείων μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος "Εργάνη" και της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.), καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.»

Άρθρο 70
Ενίσχυση Επιχειρήσεων του πολιτισμού
με κάλυψη θέσεων θεατή/εισιτηρίου Θέατρα -
Μουσικές σκηνές - Χοροθέατρα - Συναυλιακοί
χώροι - Χώροι παραστάσεων - Κινηματογράφοι

1. Ενισχύονται οικονομικά με τη μορφή οικονομικής κάλυψης θέσεων θεατή/εισιτηρίου, από τον Κρατικό Προϋπολογισμό οι επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα ή μη κερδοσκοπικές, υποκείμενες σε ΦΠΑ, με κύριο ή δευτερεύοντα ΚΑΔ έναν από τους ακόλουθους: 90.01, 90.02, 90.03, 90.04, 93.29.2, 59.14, οι οποίες:

α. έχουν λειτουργήσει ή λειτουργούν επί αδειοδοτημένου χώρου με άδεια εγκατάστασης και λειτουργίας είτε θεάτρου, κινηματογράφου, μουσικής σκηνής ή γενικά χώρου παραστάσεων, εξαιρουμένων των αθλητικών εγκαταστάσεων,

β. έχουν θετικό κύκλο εργασιών σε οποιαδήποτε δήλωση ΦΠΑ από 1η Ιανουαρίου 2019 έως 30 Σεπτεμβρίου 2020 και

γ. παρουσιάζουν πτώση κύκλου εργασιών Μαρτίου - Σεπτεμβρίου 2020 σε σχέση με το χρονικό διάστημα Μαρτίου - Σεπτεμβρίου 2019 τουλάχιστον 20%.

2. Για τις επιχειρήσεις θεάτρου, μουσικών σκηνών, χοροθεάτρων, συναυλιακών χώρων και παραστάσεων, βάσει ΚΑΔ (ΚΑΔ: 90.01, 90.02, 90.03, 90.04, 93.29.2), καταβάλλεται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό σταθερό ποσό δέκα (10) ευρώ ανεξαρτήτως της τιμής του εισιτηρίου που εφαρμόζει η επιχείρηση ανά θέση θεατή/εισιτήριο ανά παράσταση, για τους μήνες Οκτώβριο, Νοέμβριο και Δεκέμβριο 2020 και για συνολικό μέγιστο αριθμό είκοσι τεσσάρων (24) παραστάσεων ανά μήνα, σύμφωνα με τον αριθμό των προγραμματισμένων παραστάσεων, ως εξής:

α) Για τις λειτουργούσες επιχειρήσεις της παρ. 2, σύμφωνα με τις δηλώσεις ΦΠΑ του τέταρτου τριμήνου 2020, καταβάλλεται κατά τα ανωτέρω, ποσό που αντιστοιχεί σε ποσοστό 40 % των συνολικών θέσεων θεατή/εισιτηρίων της εκάστοτε παράστασης, όπως οι θέσεις προκύπτουν από τον μέγιστο πληθυσμό της άδειας λειτουργίας. Το ποσό που αντιστοιχεί στις θέσεις θεατή/εισιτήρια καταβάλλεται στον παραγωγό της παράστασης.

β) Για τις κλειστές επιχειρήσεις της παρ. 2, είτε παραμένουν κλειστές με κρατική εντολή δημόσιας αρχής είτε από επιλογή, καταβάλλεται στην επιχείρηση που διαχειρίζεται την αίθουσα και η επιχειρηματική της δραστηριότητα ανήκει στους ανωτέρω ΚΑΔ, κατά τα ανωτέρω ποσό που αντιστοιχεί σε ποσοστό 20% των συνολικών θέσεων θεατή/εισιτηρίων, όπως οι θέσεις προκύπτουν από τον μέγιστο πληθυσμό της άδειας λειτουργίας.

3. Για τις επιχειρήσεις κινηματογράφου, βάσει ΚΑΔ (ΚΑΔ: 59.14), καταβάλλεται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό σταθερό ποσό τεσσάρων (4) ευρώ, ανεξαρτήτως της τιμής του εισιτηρίου που εφαρμόζει η επιχείρηση, ανά θέση θεατή/εισιτήριο, ανά προβολή για τρεις (3) μήνες και για σαράντα (40) παραστάσεις ανά μήνα ως εξής:

α) Για τις λειτουργούσες επιχειρήσεις της παρ. 3, σύμφωνα με τις δηλώσεις ΦΠΑ του τέταρτου τριμήνου 2020, καταβάλλεται κατά τα ανωτέρω συνολικό ποσό που αντιστοιχεί στο 20% των συνολικών θέσεων θεατή/εισιτηρίων, όπως οι θέσεις προκύπτουν από τον μέγιστο πληθυσμό της άδειας λειτουργίας.

β) Για τις κλειστές επιχειρήσεις της παρ. 3, είτε παραμένουν κλειστές με κρατική εντολή δημόσιας αρχής είτε από επιλογή, καταβάλλεται κατά τα ανωτέρω στην επιχείρηση που διαχειρίζεται την αίθουσα και η επιχειρηματική της δραστηριότητα ανήκει στους ανωτέρω ΚΑΔ συνολικό ποσό που αντιστοιχεί σε ποσοστό 10% των συνολικών θέσεων θεατή/εισιτηρίων, όπως οι θέσεις αυτές προκύπτουν από τον μέγιστο πληθυσμό της άδειας λειτουργίας.

4. Η ενίσχυση επιχειρήσεων-εργοδοτών του πολιτισμού με κάλυψη θέσεων θεατή/εισιτηρίου καταβάλλεται στους δικαιούχους από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, μετά από αίτησή τους και για τη διασταύρωση των υποβαλλόμενων στοιχείων τους με την ΑΑΔΕ, στο Πληροφοριακό Σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ».

5. Κατά το χρονικό διάστημα της παρ. 2, οι δικαιούχοι επιχειρήσεις-εργοδότες υποχρεούνται να διατηρούν τον ίδιο αριθμό θέσεων εργασίας που έχουν κατά τη δημοσίευση του παρόντος. Σε περίπτωση που δεν τηρηθεί ο όρος του ανωτέρω εδαφίου, οι επιχειρήσεις-εργοδότες εκπίπτουν από δικαιούχοι της ενίσχυσης.

6. Οι επιχειρήσεις-εργοδότες του Πολιτισμού, δικαιούχοι της ενίσχυσης με κάλυψη θέσεων θεατή/εισιτηρίου, επιστρέφουν ποσοστό 20% για τη χορήγηση κοινωνικού εισιτηρίου εντός διαστήματος τριών (3) ετών σε ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού, όπως ΑμεΑ, μακροχρόνια ανέργους, μονογονεϊκές οικογένειες, τρίτεκνους και πολύτεκνους.

7. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Πολιτισμού και Ψηφιακής Διακυβέρνησης ορίζονται οι όροι, η διαδικασία, οι ειδικότερες προϋποθέσεις, τα τεχνικά θέματα, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

8. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων δύναται να καθορίζονται οι όροι και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος «ΕΡΓΑΝΗ».

Άρθρο 71

Έκτακτα μέτρα για την προστασία των εργαζομένων των οποίων η σύμβαση εργασίας έχει λυθεί με καταγγελία από επιχείρηση-εργοδότη στις πληγείσες από τον μεσογειακό κυκλώνα «Ιανός» περιοχές της Χώρας

1. Οι εργαζόμενοι σε επιχειρήσεις-εργοδότες της παρ. 1 του άρθρου 5 του ν. 4728/2020 (Α' 186), των οποίων η σύμβαση εργασίας έχει λυθεί με καταγγελία κατά το χρονικό διάστημα από 18 Σεπτεμβρίου 2020 έως και 29 Σεπτεμβρίου 2020, είναι δικαιούχοι της έκτακτης οικονομικής ενίσχυσης, ως αποζημίωσης ειδικού σκοπού του δέκατου τρίτου άρθρου της από 14.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 64), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 3 του ν. 4682/2020 (Α' 76), από την ημερομηνία λύσης της εργασιακής σχέσης τους και για χρονικό διάστημα όχι πέραν των τριών (3) μηνών.

2. Η αποζημίωση ειδικού σκοπού ανέρχεται σε ποσό ύψους πεντακοσίων τριάντα τεσσάρων ευρώ (534,00€) ανά μήνα, ποσό που αντιστοιχεί σε τριάντα (30) ημέρες, εφόσον δεν έχουν σύμβαση εξαρτημένης εργασίας με άλλον εργοδότη ή δεν λαμβάνουν τακτική επιδότηση ανεργίας από τον Οργανισμό Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού. Στους εργαζόμενους της παρ. 1 παρέχεται πλήρης ασφαλιστική κάλυψη επί του ποσού των πεντακοσίων τριάντα τεσσάρων ευρώ (534,00€).

3. Οι εργαζόμενοι στις ανωτέρω επιχειρήσεις υποβάλλουν αίτηση, η οποία επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης του ν. 1599/1986 (Α' 75), στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του ειδικού μηχανισμού στήριξης των εργαζομένων (supportemployees.services.gov.gr), μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr - ΕΨΠ). Η ηλεκτρονική πλατφόρμα του προηγούμενου εδαφίου τηρείται στη Γενική Διεύθυνση Εργασιακών Σχέσεων, Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία και Ένταξης στην Εργασία της Γενικής Γραμματείας Εργασίας, του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων. Για την είσοδο του αιτούντος στην ανωτέρω πλατφόρμα απαιτείται η προηγούμενη αυθεντικοποίησή του με τη χρήση των κωδικών - διαπιστευτηρίων της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

4. Η δαπάνη για την αποζημίωση ειδικού σκοπού και την ασφαλιστική κάλυψη των δικαιούχων της παρ. 1 καλύπτεται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό.

5. Η αποζημίωση ειδικού σκοπού της παρ. 2 είναι αφορολόγητη, ανεκχώρητη και ακατάσχετη στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής και ειδικής διάταξης, δεν υπόκειται σε οποιαδήποτε κράτηση, τέλος ή εισφορά, δεν δεσμεύεται και δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη προς τη Φορολογική Διοίκηση και το Δημόσιο εν γένει, τους δήμους, τις περιφέρειες, τα ασφαλιστικά ταμεία ή τα πιστωτικά ιδρύματα.

6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων δύναται να καθορίζονται οι όροι και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

7. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης δύναται να καθορίζονται οι όροι και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια ειδικώς για την εφαρμογή του παρόντος μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος «ΕΡΓΑΝΗ» και της ηλεκτρονικής πλατφόρμας που τηρείται για τον σκοπό αυτόν, όπως ενδεικτικά, η λειτουργία της ηλεκτρονικής πλατφόρμας, ο τρόπος υποβολής της αίτησης, το περιεχόμενό της, καθώς και κάθε άλλο τεχνικό και λεπτομερειακό ζήτημα για την εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο 72

Τροποποίηση της κατά χρόνο άσκησης αρμοδιοτήτων από τους δήμους στο πλαίσιο υφιστάμενης διοικητικής υποστήριξης - Τροποποίηση του άρθρου 376 του ν. 4700/2020

1. Στις παρ. 2, 3, 4 και 5 του άρθρου 376 του ν. 4700/2020 (Α' 127), η ημερομηνία «1η.11.2020» αντικαθίσταται από την ημερομηνία «1η.10.2021», στην παρ. 2 του άρθρου 376 του ν. 4700/2020, η ημερομηνία «31.10.2020» αντικαθίσταται από την ημερομηνία «30.9.2021», στην παρ. 3 του άρθρου 376 του ν. 4700/2020, η ημερομηνία «31.8.2020», αντικαθίσταται από την ημερομηνία «30.9.2021», στην παρ. 4 η ημερομηνία «31.12.2020» αντικαθίσταται από την ημερομηνία «1.11.2021» και οι παρ. 2, 3, 4 και 5 του άρθρου 376 διαμορφώνονται ως εξής:

«2. Ως χρόνος έναρξης άσκησης από τους δήμους των αρμοδιοτήτων που μεταβιβάστηκαν σε αυτούς, στο πλαίσιο των οριζομένων στην περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 95 του ν. 3852/2010, για τις οποίες παρέχεται κατά τη δημοσίευση του παρόντος διοικητική υποστήριξη, ορίζεται η 1η.10.2021. Μέχρι τις 30.9.2021 συνεχίζουν να εφαρμόζονται και οι ρυθμίσεις των παρ. 2, 3 και 4 του άρθρου 95 του ν. 3852/2010. Η παρ. 1 του άρθρου 1 της από 31.12.2012 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, όπως κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4147/2013 (Α' 98), συνεχίζει να ισχύει.

3. Εκκρεμείς δίκες κατά την 1η.10.2021, που αφορούν υποθέσεις στο πλαίσιο της παροχής διοικητικής υποστήριξης, συνεχίζονται αυτοδίκαια και χωρίς άλλη διατύπωση από τον δήμο στη χωρική αρμοδιότητα του οποίου αφορά η προσβληθείσα πράξη. Ανεκτέλεστες δικαστικές αποφάσεις κατά διοικητικών πράξεων που εκδόθηκαν στο πλαίσιο της διοικητικής υποστήριξης από 1.1.2011 έως 30.9.2021, εκτελούνται από τον δήμο στα διοικητικά όρια του οποίου αφορά η προσβαλλόμενη πράξη.

4. Εκκρεμείς υποθέσεις κατά την 1η.10.2021 στο πλαίσιο παροχής διοικητικής υποστήριξης συνεχίζονται από τον κατά τόπο αρμόδιο δήμο. Για την παράδοση των φακέλων των υποθέσεων αυτών συντάσσεται πρωτόκολλο παράδοσης και παραλαβής από τους ενδιαφερομένους δήμους με ρητή αναφορά του σταδίου εκκρεμότητας της σχετικής υπόθεσης. Αντίγραφο του πρωτοκόλλου υποβάλλεται στην οικεία Αποκεντρωμένη Διοίκηση έως 1.11.2020. Φάκελοι αρχειοθετημένων υποθέσεων, που καταρτίστηκαν από τις υπηρεσίες που παρείχαν τη διοικητική υποστήριξη, παραμένουν στα αρχεία τους.

5. α) Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργείται το άρθρο 5 του ν. 4674/2020.

β) Από την 1η.10.2021 καταργείται η παρ. 4 του άρθρου 205 του ν. 3852/2010.»

2. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού ισχύουν από 1.11.2020.

Άρθρο 73

Τροποποίηση της κατά χρόνο άσκησης αρμοδιοτήτων των Υπηρεσιών Δόμησης - Τροποποίηση του άρθρου 97Α του ν. 3852/2010

1. Στις παρ. 1 και 6 του άρθρου 97Α του ν. 3852/2010 (Α' 87), η ημερομηνία «1η.11.2020» αντικαθίσταται από την ημερομηνία «1η.10.2021», στην παρ. 6 η ημερομηνία «1.11.2020» αντικαθίσταται από την ημερομηνία «1.10.2021» και το άρθρο 97Α διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 97Α

Λειτουργία Υπηρεσιών Δόμησης

1. Από την 1η.10.2021, εκτός από τις υπηρεσιακές μονάδες που προβλέπονται στο άρθρο 97, σε κάθε Δήμο συστήνεται και λειτουργεί Υπηρεσία Δόμησης (ΥΔΟΜ). Στους Δήμους όπου δεν υφίστανται ΥΔΟΜ κατά τη δημοσίευση του παρόντος, συστήνεται σε επίπεδο Τμήματος. Η δομή και οι οργανικές θέσεις της ΥΔΟΜ ορίζονται, αφού ληφθεί υπόψη η ελάχιστη στελέχωση της παρ. 2, κατά την πρώτη τροποποίηση του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας (ΟΕΥ) του δήμου, σύμφωνα με

το άρθρο 10 του Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων (ν. 3584/2007, Α' 134).

2. α) Οι Υπηρεσίες Δόμησης που λειτουργούν σε επίπεδο Τμήματος στελεχώνονται τουλάχιστον από έναν αγρονόμο τοπογράφο μηχανικό, έναν αρχιτέκτονα μηχανικό, έναν χωροτάκτη-πολεοδόμο μηχανικό, έναν πολιτικό μηχανικό και έναν μηχανολόγο ή ηλεκτρολόγο μηχανικό. Ο χωροτάκτης-πολεοδόμος μηχανικός, αν δεν υπάρχει, αντικαθίσταται από αρχιτέκτονα ή τοπογράφο μηχανικό με μεταπτυχιακό τίτλο ή ειδίκευση στην πολεοδομία και ο αγρονόμος τοπογράφος από πολιτικό μηχανικό. Η ελάχιστη στελέχωση για τις Υπηρεσίες Δόμησης σε επίπεδο Διεύθυνσης, ανέρχεται στο σαράντα τοις εκατό (40%) των θέσεων κάθε κατηγορίας προσωπικού της οικείας Διεύθυνσης, όπως προβλέπεται στον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας του δήμου, συμπεριλαμβανόμενων υποχρεωτικά των ειδικοτήτων του προηγούμενου εδαφίου.

β) Στην κατά την περ. α' στελέχωση, προσμετράται το πάσης φύσεως απασχολούμενο προσωπικό, ανεξάρτητα της σχέσης εργασίας του, συμπεριλαμβανόμενου του προσωπικού της παρ. 2 του άρθρου 4 του ν. 4674/2020 (Α' 53).

3. α) Το πρώτο δίμηνο κάθε έτους η Αποκεντρωμένη Διοίκηση διαπιστώνει την επάρκεια της ελάχιστης στελέχωσης κατά τα οριζόμενα στην παρ. 2 και εκδίδει πιστοποιητικό επάρκειας, το οποίο κοινοποιείται στη Γενική Γραμματεία Ανθρώπινου Δυναμικού Δημοσίου Τομέα του Υπουργείου Εσωτερικών και στη Γενική Διεύθυνση Πολεοδομίας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

β) Αν δεν πληρούται η ελάχιστη στελέχωση, με ευθύνη του οικείου δημάρχου οι αρμοδιότητες της ΥΔΟΜ ασκούνται με συμβάσεις διαδημοτικής και διαβαθμωτικής συνεργασίας με δήμους και περιφέρειες, κατά το άρθρο 99 του ν. 3852/2010 (Α' 87).

4. Η εφαρμογή των εγκυκλίων και των οδηγιών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας για θέματα εφαρμογής της πολεοδομικής και χωροταξικής νομοθεσίας από τις ΥΔΟΜ είναι υποχρεωτική.

5. Οι ΥΔΟΜ οφείλουν να κοινοποιούν ηλεκτρονικά όλες τις διοικητικές πράξεις που εκδίδουν, στην αρμόδια για τη πολεοδομία/χωροταξία Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Σε περίπτωση που η αρμόδια Υπηρεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας εντοπίζει ζητήματα νομιμότητας επί των πράξεων αυτών, ενημερώνει το οικείο Συμβούλιο Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων (ΣΥΠΟΘΑ), κατά τη διαδικασία των άρθρων 20 επ. του ν. 4495/2017 (Α' 167).

6. Οι διατάξεις του δεύτερου εδαφίου της παρ. 1 δεν κωλύουν τη λειτουργία των ΥΔΟΜ σε όλους τους δήμους της Χώρας από 1ης.10.2021. Εφόσον έως την 1η.11.2020 δεν έχουν τροποποιηθεί οι ΟΕΥ, οι ΥΔΟΜ λειτουργούν με την ελάχιστη στελέχωση της παρ. 2 ή, εφόσον δεν την πληρούν, κατά την περ. β' της παρ. 3.

7. Η παρ. 7 του άρθρου 10 του ν. 4674/2020 (Α' 53) καταργείται.»

2. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού ισχύουν από 1.11.2020.

Άρθρο 74**Διατάξεις για αντιμετώπιση του κορωνοϊού COVID-19 από τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.)**

1. Η παρ. 3 του άρθρου 10 της από 11.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 55), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο δεύτερο του ν. 4682/2020 (Α' 76) διατηρείται σε ισχύ έως τις 28.2.2021.

2. Έως τις 28.2.2021, η πρόσληψη προσωπικού στους δήμους και τις περιφέρειες στις περιπτώσεις άμεσης ανάγκης λήψης προληπτικών ή κατασταλτικών μέτρων λόγω σοβαρής απειλής της δημόσιας υγείας, σύμφωνα με το άρθρο 212 του ν. 3584/2007 (Α' 143) και το άρθρο 20 του ν. 2190/1994 (Α' 28), γίνεται με απόφαση της οικείας Οικονομικής Επιτροπής. Εάν δεν υπάρχει στον προϋπολογισμό πίστωση ή η υπάρχουσα δεν επαρκεί, με την ίδια απόφαση γίνεται δεσμευτική εισήγηση για την αναμόρφωση του προϋπολογισμού, η οποία εγκρίνεται υποχρεωτικά από το οικείο δημοτικό ή περιφερειακό συμβούλιο, στην πρώτη μετά την πρόσληψη συνεδρίασή του. Οι διατάξεις της παρ. 2 εφαρμόζονται αναλογικά και στα νομικά πρόσωπα των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.). Στις περιφέρειες, στις περιπτώσεις και για τους λόγους του πρώτου εδαφίου, επιτρέπεται η πρόσληψη και λοιπού προσωπικού πλην ιατρικού και νοσηλευτικού, κατ' εξαίρεση του περιορισμού της παρ. 1 του άρθρου 20 του ν. 2190/1994. Το προσωπικό των δήμων και περιφερειών, το οποίο προσλαμβάνεται με βάση τις ανωτέρω διατάξεις, δύναται να υποστηρίζει τα κλιμάκια ελέγχου του άρθρου 5 της υπό στοιχεία Δ1α/Γ.Π.οικ.67924/23.10.2020 (Β' 4709) κοινής υπουργικής απόφασης.

3. Με απόφαση του οικείου δημάρχου ή περιφερειάρχη και για το χρονικό διάστημα έως τις 28.2.2021, ο προβλεπόμενος από το άρθρο 20 του ν. 4354/2015 (Α' 176), αριθμός ωρών της απογευματινής υπερωριακής απασχόλησης και των ωρών της υπερωριακής απασχόλησης με αποζημίωση κατά τις νυχτερινές ώρες ή κατά τις Κυριακές και εξαιρέσιμες ημέρες των υπαλλήλων των δήμων ή περιφερειών που συμμετέχουν στα κλιμάκια ελέγχου του άρθρου 5 της υπό στοιχεία Δ1α/Γ.Π.οικ.67924/23.10.2020 κοινής υπουργικής απόφασης και του προσωπικού της δημοτικής αστυνομίας, μπορεί να προσαυξάνεται έως τριάντα τοις εκατό (30%). Για την καταβολή των υπερωριών απαιτούνται μόνο η εντολή διενέργειας ελέγχου και η βεβαίωση διενέργειας από τον προϊστάμενο. Η ως άνω απόφαση ισχύει από την ημερομηνία έκδοσής της από τον Δήμαρχο ή τον Περιφερειάρχη.

4. Με απόφαση του οικείου δημάρχου και ειδικά για το χρονικό διάστημα έως τις 30 Νοεμβρίου 2020, ο προβλεπόμενος από το άρθρο 20 του ν. 4354/2015, αριθμός ωρών της απογευματινής υπερωριακής απασχόλησης και των ωρών της υπερωριακής απασχόλησης με αποζημίωση κατά τις νυχτερινές ώρες ή κατά τις Κυριακές και εξαιρέσιμες ημέρες των υπαλλήλων που απασχολούνται στην εκκαθάριση των δηλώσεων της παρ. 2 του άρθρου 51 του ν. 4647/2019 (Α' 204) μπορεί να προσαυξάνεται έως τριάντα τοις εκατό (30%). Η ως άνω

απόφαση ισχύει από την ημερομηνία έκδοσής της από τον Δήμαρχο.

5. Οι δήμοι και οι περιφέρειες, καθώς και τα νομικά πρόσωπα μπορούν να αναθέτουν τη διεξαγωγή εξετάσεων για την ανίχνευση του κορωνοϊού COVID-19 στο πάσης φύσης προσωπικό τους, σύμφωνα με την περ. γ' της παρ. 2 του άρθρου 32 του ν. 4412/2016 (Α' 147).

6. Με απόφαση του δημοτικού ή του περιφερειακού συμβουλίου ή των διοικητικών τους συμβουλίων, έως την 28η.2.2021, οι δήμοι και οι περιφέρειες, η Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας, η Ένωση Περιφερειών Ελλάδας και οι Περιφερειακές Ενώσεις Δήμων δύναται να προβαίνουν σε δωρεές ιατρικού εξοπλισμού, οικίσκων για διεξαγωγή εξετάσεων ανίχνευσης COVID-19, ιατροφαρμακευτικού υλικού, συμπεριλαμβανομένων τεστ διάγνωσης κορωνοϊού σε νοσοκομεία, λοιπές δημόσιες υγειονομικές μονάδες, ν.π.δ.δ., ιδρύματα και αστικές μη κερδοσκοπικές εταιρείες κοινωφελούς σκοπού που εδρεύουν ή έχουν παραρτήματα εντός των ορίων τους.

7. Με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου ή του διοικητικού συμβουλίου, είναι δυνατή η απαλλαγή από την υποχρέωση καταβολής μισθωμάτων, κυλικείων ή αναψυκτηρίων που λειτουργούν εντός κτιρίων τα οποία στεγάζουν δομές ή υπηρεσίες των Ο.Τ.Α. και των νομικών προσώπων αυτών, εφόσον έχει ανασταλεί υποχρεωτικά η λειτουργία τους στο πλαίσιο των μέτρων πρόληψης της διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19 και για όσο διάστημα ισχύει η αναστολή λειτουργίας.

Άρθρο 75**Παράταση του χρόνου λήξης της ψηφοφορίας για την εκλογή των αιρετών εκπροσώπων στα υπηρεσιακά και πειθαρχικά συμβούλια και διαδικασία εκλογής μέσω ηλεκτρονικής ψηφοφορίας**

1. Στην παρ. 1 του άρθρου 7 της υπό στοιχεία ΔΙΚΠΡ/Φ80/30/8703/16.9.1988 (Β' 684) υπουργικής απόφασης και στην παρ. 1 του άρθρου 7 της υπ' αρ. 22405/2011 (Β' 1271) υπουργικής απόφασης προστίθεται τελευταίο εδάφιο ως εξής:

«Σε έκτακτες περιπτώσεις, με αιτιολογημένη απόφαση του αρμοδίου Υπουργού, η οποία εκδίδεται τουλάχιστον πέντε (5) εργάσιμες ημέρες προ της ημέρας της καθορισμένης ψηφοφορίας κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 1, είναι δυνατόν να παρατείνεται η λήξη της αυτοπρόσωπης ψηφοφορίας μέχρι και την έβδομη μεταμεσημβρινή.

2. Η διαδικασία για την εκλογή αιρετών εκπροσώπων των υπαλλήλων στα υπηρεσιακά και πειθαρχικά συμβούλια που προβλέπονται στις διατάξεις του Κώδικα Κατάστασης Δημόσιων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007, Α' 26), του Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων (ν. 3584/2007, Α' 143) και του ν. 3852/2010 (Α' 133), δύναται να διεξάγεται μέσω ηλεκτρονικής ψηφοφορίας. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Ψηφιακής Διακυβέρνησης καθορίζονται οι λεπτομέρειες ως προς τις προϋποθέσεις, τη διαδικασία και τον τρόπο διεξαγωγής της ηλεκτρονικής ψηφοφορίας και κάθε ειδι-

κότερο τεχνικό ζήτημα. Με την ως άνω απόφαση δύναται να προβλέπεται η εφαρμογή της παρούσας και σε ήδη εκκρεμείς διαδικασίες.».

Άρθρο 76
Οργανική σύνθεση πλοίων
του άρθρου 13 του ν.δ. 2687/1953

1. Για το χρονικό διάστημα από την 10η Οκτωβρίου 2020 έως και την 31η Μαρτίου 2021, στα πλοία υπό ελληνική σημαία άνω των 3000 κ.ο.χ., που έχουν νηολογηθεί σύμφωνα με το άρθρο 13 του ν.δ. 2687/1953 (Α' 317), δεν εφαρμόζονται οι απαιτήσεις οργανικής σύνθεσης των παρ. Α1 και Α2 του όρου 8 της οικείας εγκριτικής απόφασης και δεν επιβάλλονται οι κυρώσεις που προβλέπονται στην παρ. Β3 του ως άνω όρου 8.

2. Η χρονική περίοδος που προβλέπεται στην παρ. 1 δύναται να παρατείνεται, με απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες από το πέρας του χρονικού διαστήματος της παρ. 1, εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται άμεσος κίνδυνος έξαρσης του κορωνοϊού COVID-19.

Άρθρο 77
Παράταση προθεσμίας ως προς
άδεια αλίευσης ειδών ολοθούριων

1. Τα δύο τελευταία εδάφια της παρ. 2 του άρθρου 2 του π.δ. 48/2018 (Α' 90), όπως αυτά προστέθηκαν με την περ. α' της παρ. 4 του άρθρου 78 του ν. 4582/2018 (Α' 208) και στη συνέχεια αντικαταστάθηκαν με την περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 52 του ν. 4647/2019 (Α' 204), αντικαθίστανται εκ νέου ως εξής:

«Μέχρι τις 22 Μαΐου 2021, η άδεια αλίευσης ειδών ολοθούριων του γένους *Holothuria* spp, χορηγείται εφόσον το σκάφος διαθέτει σε ισχύ μόνο αλιευτική άδεια με στατικά εργαλεία, σύμφωνα με τις διατάξεις του β.δ. 666/1966 και του π.δ. 261/1991. Μετά τις 22 Μαΐου 2021, η ως άνω άδεια χορηγείται εφόσον το σκάφος έχει εγκατεστημένη και σε πλήρη λειτουργία συσκευή δορυφορικής παρακολούθησης (VMS), ανεξαρτήτως του μήκους του και τηρείται ηλεκτρονικό ημερολόγιο αλιείας (ERS).».

2. Η ισχύς της παρ. 1 αρχίζει από την 23η.5.2020.

Άρθρο 78
Τροποποίηση προϋποθέσεων
φοίτησης στα Τμήματα Μετεκπαίδευσης
του Υπουργείου Τουρισμού

Η παρ. 1 του άρθρου 13 του ν. 1077/1980 (Α' 225) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Οι υποψήφιοι για φοίτηση στα Τμήματα Μετεκπαίδευσης του Υπουργείου Τουρισμού, μισθωτοί και πρόσκαιρα άνεργοι, είναι, κατ'ελάχιστο, κάτοχοι απολυτηρίου υποχρεωτικής εκπαίδευσης και έχουν πραγματοποιήσει κατά την τελευταία τριετία, υπολογιζόμενη από την ημερομηνία έναρξης της υποβολής των αιτήσεων για εισαγωγή σε αυτά, εκατόν πενήντα (150) ημερομίσθια σε τουριστικές επιχειρήσεις. Ως τουριστικές επιχειρήσεις νοούνται αυτές που καθορίζονται με την απόφαση της παρ. 2 του άρθρου 14. Από τη δημοσίευση της παρού-

σας, καταργείται η υπό στοιχεία Δ1Ε/Φ. 103/2/24.6.1981 (Β' 389) κοινή απόφαση των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης και Εργασίας.».

Άρθρο 79
Παράταση ισχύος συμβάσεων
διοικητικού προσωπικού ΙΔΟΧ
Τμημάτων Μετεκπαίδευσης
εκπαιδευτικής περιόδου 2019-2020

Συμβάσεις διοικητικού προσωπικού Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου, το οποίο προσλήφθηκε δυνάμει ανακοινώσεων συμβάσεων ορισμένου χρόνου του Α.Σ.Ε.Π. για χρονικό διάστημα οκτώ (8) μηνών προς κάλυψη των αναγκών των Τμημάτων Μετεκπαίδευσης του Υπουργείου Τουρισμού εκπαιδευτικής περιόδου 2019-2020, συνεχίζονται έως τη συμπλήρωση του χρόνου πρόσληψης και όχι πέραν της 31ης Δεκεμβρίου 2020. Αντικείμενο των συμβάσεων αυτών είναι η κάλυψη των αναγκών των Τμημάτων Μετεκπαίδευσης και ειδικότερα η διεκπεραίωση εκκρεμών θεμάτων του προγράμματος μετεκπαίδευσης της ως άνω εκπαιδευτικής περιόδου.

Άρθρο 80
Μετακίνηση προσωπικού - Τροποποίηση
του άρθρου δεύτερου της από 25.2.2020
Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 42)

Το άρθρο δεύτερο της από 25.2.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 42), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4682/2020 (Α' 76) και αντικαταστάθηκε με το άρθρο δωδέκατο του ν. 4693/2020 (Α' 116), τροποποιείται και αριθμείται ως παρ. 1, προστίθενται παρ. 2 έως 6 και το άρθρο διαμορφώνεται ως ακολούθως:

«1. Εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται ο κίνδυνος διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 και έως και την 28η.2.2021, ο Γενικός Γραμματέας Υπηρεσιών Υγείας δύναται να μετακινεί για χρονικό διάστημα τριών (3) μηνών, με δυνατότητα παράτασης έως και έξι (6) μήνες ακόμη από την έναρξη ισχύος του παρόντος, ιατρικό, νοσηλευτικό, βοηθητικό προσωπικό και όσους υπηρετούν με σχέσεις εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου (Ι.Δ.Ο.Χ.) στους τομείς φύλαξης, σίτισης και καθαριότητας από νοσοκομεία, κέντρα υγείας ή υγειονομικούς φορείς, φορείς πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας αρμοδιότητάς του σε νοσοκομεία (Ν.Π.Δ.Δ, Ν.Π.Ι.Δ., στρατιωτικά, πανεπιστημιακά), ισχυρά πληττόμενων περιοχών από την έξαρση του κορωνοϊού COVID-19 και χώρους, που έχουν συμβατικά ή αναγκαστικά διατεθεί προς το Δημόσιο για τις ανάγκες αντιμετώπισης του κορωνοϊού COVID-19, με σκοπό την προστασία της δημόσιας υγείας.

2. Στο μετακινούμενο προσωπικό της παρ. 1 εμπίπτουν και ειδικευόμενοι ιατροί. Ο χρόνος της υπηρεσίας τους κατά τη μετακίνησή τους λογίζεται ως χρόνος εκπαίδευσης στην ειδικότητά τους και δεν υπερβαίνει το τρίμηνο.

3. Εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται ο κίνδυνος διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 και έως και την 28η.2.2021 σε κάθε υγειονομική περιφέρεια συστήνονται με εντολή του Διοικητή τριμελείς υγειονομικές επιτροπές αποτελούμενες από ιατρούς, με αποκλειστικό έργο την εξέταση των προσκομιζόμενων δικαιολογητικών άρνη-

σης μετακίνησης ή λήψης άδειας για λόγους υγείας του μετακινούμενου προσωπικού της παρ. 1. Απαραίτητος όρος για τη λήψη της άδειας για λόγους υγείας και την αιτιολογημένη άρνηση της μετακίνησης του προσωπικού της παρ. 1 είναι η θετική κρίση της υγειονομικής επιτροπής ως προς τη βασιμότητα των προβαλλόμενων λόγων υγείας. Άρνηση του προσωπικού να μετακινηθεί ή να εκτελέσει υπηρεσία, παρά την αντίθετη κρίση της υγειονομικής επιτροπής, συνιστά πειθαρχικό παράπτωμα που επισύρει κατ' ελάχιστον την ποινή της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 109 του ν. 3528/2007 (Α' 26).

4. Ο Πρόεδρος του Εθνικού Κέντρου Άμεσης Βοήθειας (ΕΚΑΒ) δύναται να μετακινεί για χρονικό διάστημα τριών (3) μηνών, με δυνατότητα παράτασης έως και έξι (6) μήνες ακόμη από την έναρξη ισχύος του παρόντος, προσωπικό του ΕΚΑΒ σε ισχυρά πληττόμενες περιοχές από τη διάδοση του κορωνοϊού COVID-19 με σκοπό την προστασία της δημόσιας υγείας. Μη συμμόρφωση του ιατρικού, νοσηλευτικού και βοηθητικού προσωπικού ή του προσωπικού του ΕΚΑΒ με το περιεχόμενο της απόφασης μετακίνησης ή άρνηση να εκτελέσει υπηρεσία συνιστά πειθαρχικό παράπτωμα που επισύρει κατ' ελάχιστον την ποινή της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 109 του ν. 3528/2007.

5. Εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται ο κίνδυνος διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 και έως και την 28η.2.2021, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Υπηρεσιών Υγείας δύναται να εντάσσεται στο δυναμικό της πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας, των νοσοκομείων και κάθε οργανικής μονάδας του Εθνικού Συστήματος Υγείας, εθελοντικό ή συμβατικά ή αναγκαστικά διατιθέμενο ιατρικό, νοσηλευτικό και βοηθητικό προσωπικό από τον ιδιωτικό τομέα και να του ανατίθενται καθήκοντα για ορισμένο χρονικό διάστημα για την καταπολέμηση της έκτακτης ανάγκης δημόσιας υγείας. Η ανάθεση των καθηκόντων του προσωπικού αυτού μπορεί να αφορά σε ιατρικά, νοσηλευτικά, ή βοηθητικά καθήκοντα διαφορετικά της ειδικότητάς του λόγω έκτακτης και επιτακτικής ανάγκης συνδρομής στη δημόσια υγεία από την έξαρση του κορωνοϊού COVID-19.

6. Στο προσωπικό των παρ. 1 έως 5 εφαρμόζονται αναλογικά οι διατάξεις του ν. 4336/2015 (Α' 94). Εντός εύλογου χρονικού διαστήματος, που δεν υπερβαίνει τις σαράντα πέντε (45) ημέρες από την ημερομηνία έναρξης του προσωπικού της παρ. 5 στο Εθνικό Σύστημα Υγείας, με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας ορίζονται ο τρόπος αποζημίωσης, το διάστημα απασχόλησης και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.»

Άρθρο 81

Στελέχωση Μ.Ε.Θ. - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 54 του ν. 4690/2020

Η παρ. 1 του άρθρου 54 του ν. 4690/2020 (Α' 104), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 55 του ν. 4722/2020 (Α' 177), αντικαταστάθηκε με το άρθρο ενδέκατο του ν. 4737/2020 (Α' 204), τροποποιείται ως ακολούθως:

«1. Συστήνονται στα νοσοκομεία της Χώρας: α) πεντακόσιες (500) οργανικές θέσεις ειδικευμένων ιατρών Ε.Σ.Υ., β) τριακόσιες (300) θέσεις εξειδικευμένων ιατρών στο

γνωστικό αντικείμενο της εξειδίκευσης στην εντατική νοσηλεία και γ) χίλιες (1000) οργανικές θέσεις νοσηλευτικού προσωπικού, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται και οργανικές θέσεις του κλάδου ΤΕ Φυσικοθεραπείας. Οι ως άνω θέσεις συστήνονται για τη στελέχωση με εξειδικευμένο ιατρονοσηλευτικό προσωπικό των κλινών νοσηλείας των Μονάδων Εντατικής Θεραπείας (Μ.Ε.Θ.) των νοσοκομείων της Χώρας, πέραν των υφισταμένων μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος οργανικών θέσεων σε Μ.Ε.Θ. και δεν συνυπολογίζονται στα ποσοστά του άρθρου 9 του π.δ. 87/1986 (Α' 32). Η κατανομή των θέσεων αυτών ανά νοσοκομείο, κατηγορία, κλάδο, ειδικότητα και αριθμό, πραγματοποιείται με απόφαση του Υπουργού Υγείας, η οποία εκδίδεται μετά από εισήγηση του Κεντρικού Συμβουλίου Υγειονομικών Περιφερειών (ΚΕ.ΣΥ.ΠΕ.).».

Άρθρο 82

Υποβολή υποψηφιότητας και διαδικασία κρίσης και τοποθέτησης - Τροποποίηση της παρ. 7 του άρθρου 8 του ν. 4498/2017 (Α' 172)

Στην παρ. 7 του άρθρου 8 του ν. 4498/2017 (Α' 172) μετά το έβδομο εδάφιο προστίθενται νέα εδάφια και η παρ. 7 διαμορφώνεται ως εξής:

«7. Τα μόρια που θα λάβει ο εκάστοτε υποψήφιος στη συνέντευξη, προστίθενται στη μοριοδότηση εκάστου υποψηφίου του πίνακα κατάταξης υποψηφίων του προηγούμενου εδαφίου για να προκύψει η τελική βαθμολογία τους, σύμφωνα με την οποία θα γίνει η τελική επιλογή για κάθε θέση. Κάθε υποψήφιος υποβάλλεται μόνο μία (1) φορά σε συνέντευξη. Ο εν λόγω πίνακας αναρτάται στον ιστότοπο της Δ.Υ.ΠΕ.

Μετά την ολοκλήρωση των συνεντεύξεων, στην περίπτωση που υποψήφιος στον τελικό πίνακα αξιολόγησης έχει καταταγεί πρώτος σε περισσότερες από μία (1) θέσεις, τότε έχει το δικαίωμα από την ανάρτηση του τελικού πίνακα να επιλέξει με αίτησή του εντός πέντε (5) ημερολογιακών ημερών τη θέση που επιθυμεί, διαφορετικά τοποθετείται στη θέση που έχει δηλώσει ως πρώτη στη σειρά προτίμησης. Σε περίπτωση ισοβαθμίας δύο (2) ή περισσότερων υποψηφίων, προηγείται ο αρχαιότερος με κριτήριο την απόκτηση ειδικότητας. Για τις υπόλοιπες θέσεις στις οποίες έχει καταταγεί πρώτος, επιλέγονται οι επόμενοι σε σειρά κατάταξης. Σε περίπτωση που εξαντληθούν για οποιονδήποτε λόγο οι επιτυχόντες, δύναται να επαναληφθεί η διαδικασία της συνέντευξης με την κλήση επιλαχόντων από τον αρχικό πίνακα κατάταξης της ανωτέρω παρ. 4 και τη διαδικασία που περιγράφεται ανωτέρω στην ίδια παράγραφο.

Μετά την ολοκλήρωση των συνεντεύξεων οι υποψήφιοι που έχουν επιλεγεί υποχρεούνται με υπεύθυνη δήλωσή τους, εντός πέντε (5) ημερολογιακών ημερών, να αποδεχθούν τη θέση. Δήλωση αποδοχής μιας (1) θέσης ισοδυναμεί με αυτοδίκαιη παραίτηση από την διεκδίκηση των άλλων θέσεων που κρίνονται από το ίδιο Συμβούλιο.».

Άρθρο 83
Στελέχωση θέσεων ειδικευμένων ιατρών
Μονάδων Εντατικής Θεραπείας

1. Οι θέσεις ειδικευμένων ιατρών κλάδου Ε.Σ.Υ. των Μονάδων Εντατικής Θεραπείας (Μ.Ε.Θ.) που συστάθηκαν με το άρθρο 54 του ν. 4690/2020 (Α' 104), των οποίων η προκήρυξη εγκρίθηκε με την υπό στοιχεία Γ4α/Γ.Π.οικ.54849/21.9.2020 απόφαση του Υφυπουργού Υγείας, μετά από εισήγηση του Κεντρικού Συμβουλίου Υγειονομικών Περιφερειών (ΚΕ.ΣΥ.ΠΕ.) και οι οποίες δεν έχουν προκηρυχθεί από τα νοσοκομεία μέχρι και την έναρξη ισχύος του παρόντος, καταλαμβάνονται από τους επιλαχόντες ιατρούς, των οποίων η υποψηφιότητα κρίθηκε παραδεκτή, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 4 του ν. 4647/2019 (Α' 204) και την υποβληθείσα αίτησή τους.

2. Για χρονικό διάστημα τριών (3) μηνών, οι επιλαχόντες ιατροί της παρ. 1, καθώς και οι υποψήφιοι ιατροί της παρ. 1, των οποίων η διαδικασία επιλογής δεν έχει ολοκληρωθεί έως την έναρξη ισχύος του παρόντος και που δεν κρίθηκαν διοριστέοι, εφόσον δεν διατηρούν ήδη οργανική θέση στο Ε.Σ.Υ., δύνανται μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας επιλογής τους στις οργανικές θέσεις του άρθρου 54 του ν. 4690/2020 να αναλάβουν υπηρεσία προσωρινά, καλύπτοντας τις ανάγκες των οργανικών θέσεων, που έχουν δηλώσει ως πρώτη επιλογή. Ο Διοικητής του Νοσοκομείου στο οποίο υπάγεται η οργανική θέση πρώτης επιλογής τους, αποδέχεται με απλή έγγραφη δήλωση την εκ μέρους τους ανάληψη καθηκόντων, η οποία δηλώνεται εγγράφως. Η λήξη της κατά τα ανωτέρω απασχόλησης επέρχεται αυτοδικαίως με την ολοκλήρωση της πράξης διορισμού τους στην οργανική θέση για την οποία επελέγησαν. Η καταβαλλόμενη αμοιβή για το χρονικό διάστημα της προσωρινής απασχόλησής τους είναι ισόποση με τις καθαρές αποδοχές της οργανικής θέσης για την οποία έχουν υποβάλει αίτηση, η οποία καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας.

Άρθρο 84
Παράταση δυνατότητας αναγκαστικής
διάθεσης τουριστικών καταλυμάτων

Παρατείνεται για το χρονικό διάστημα έως την 30ή.11.2020, η δυνατότητα να διατάσσεται, με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας, η αναγκαστική διάθεση στο Δημόσιο για κάλυψη αναγκών δημόσιας υγείας, κύριων και μη κύριων τουριστικών καταλυμάτων για την κάλυψη έκτακτων αναγκών δημόσιας υγείας που συνδέονται με την αντιμετώπιση του κορωνοϊού COVID-19, εφόσον αυτές δεν μπορούν να αντιμετωπισθούν με διαφορετικό τρόπο. Η ανωτέρω απόφαση εκδίδεται και εκτελείται κατά του φορέα εκμετάλλευσης των επιχειρήσεων των κύριων και μη κύριων τουριστικών καταλυμάτων. Με την ανωτέρω απόφαση ορίζονται οι συγκεκριμένες ανάγκες δημόσιας υγείας, οι δεσμευόμενες ποσότητες εγκαταστάσεων, ο χρόνος δέσμευσης, ο τρόπος αποζημίωσης των αναγκαστικά διατιθέμενων προς χρήση για τη δημόσια υγεία εγκαταστάσεων και κάθε σχετική λεπτομέρεια για την εφαρ-

μογή του παρόντος. Το παρόν καταλαμβάνει και όλες τις εν ισχύ αποφάσεις αναγκαστικής διάθεσης τουριστικών καταλυμάτων.

Άρθρο 85
Παράταση δυνατότητας
αναγκαστικής διάθεσης χώρων

Το άρθρο τέταρτο της από 25.2.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 42), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4682/2020 (Α' 76), αντικαταστάθηκε με το άρθρο δέκατο τέταρτο του ν. 4693/2020 (Α' 116), και η ισχύς της οποίας παρατάθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 18 του ν. 4278/2020 (Α' 186) αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«1. Για χρονικό διάστημα έως την 28η.2.2021 και εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται άμεσος κίνδυνος διάδοσης κορωνοϊού, δύναται να διατάσσεται, με απόφαση του Υπουργού Υγείας, η αναγκαστική διάθεση στο Δημόσιο για κάλυψη αναγκών δημόσιας υγείας, κλινών ιδιωτικών θεραπευτηρίων και κλινικών, κλινών Μονάδων Εντατικής Θεραπείας (ΜΕΘ), επιμέρους χώρων ιδιωτικών θεραπευτηρίων, δομών υγείας και παρόχων υπηρεσιών υγείας, καθώς και ιδιωτικών νοσοκομείων και θεραπευτηρίων εν συνόλω, για την κάλυψη της έκτακτης και επιτακτικής ανάγκης δημόσιας υγείας από την έξαρση του κορωνοϊού COVID-19, εφόσον αυτές δεν μπορούν να αντιμετωπισθούν με διαφορετικό τρόπο.

2. Για χρονικό διάστημα έως την 28η.2.2021 και εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται άμεσος κίνδυνος διάδοσης κορωνοϊού, ο Υπουργός Υγείας δύναται με απόφασή του, να εντέλλεται την αναγκαστική δέσμευση στο Δημόσιο της χρήσης ολόκληρου ιδιωτικού θεραπευτηρίου ή νοσοκομείου, καθώς και όλων των παρεπόμενων ιατρικών, νοσηλευτικών και βοηθητικών υπηρεσιών, για την κάλυψη της έκτακτης και επιτακτικής ανάγκης δημόσιας υγείας και προστασίας του κοινωνικού συνόλου, από την έξαρση του κορωνοϊού COVID-19. Με την ανωτέρω απόφαση του Υπουργού Υγείας, που κοινοποιείται στον νόμιμο εκπρόσωπο της δεσμευόμενης επιχείρησης, καθορίζεται το αναγκαίο χρονικό διάστημα της δέσμευσης και ανατίθενται στον οικείο Διοικητή της Υγειονομικής Περιφέρειας στην οποία ανήκει γεωγραφικά η δεσμευόμενη επιχείρηση, η διοικητική διαχείριση όλων των κλινών του δεσμευόμενου νοσοκομείου, η διοικητική εποπτεία του προσωπικού που αναγκαστικά διαθέτει τις υπηρεσίες του για δημόσιο σκοπό, η διαχείριση της εισαγωγής ασθενών στο νοσοκομείο από άλλα δημόσια νοσοκομεία ή αναγκαστικά δεσμευμένα ιδιωτικά θεραπευτήρια και νοσοκομεία, η μετακίνηση ήδη νοσηλευόμενων ασθενών και η εν γένει εποπτεία του εύρυθμου τρόπου λειτουργίας του αναγκαστικά δεσμευμένου νοσοκομείου. Από την ημερομηνία κοινοποίησης της απόφασης του Υπουργού Υγείας για την αναγκαστική δέσμευση και την ανάθεση των ανωτέρω αρμοδιοτήτων στον Διοικητή της οικείας Δ.Υ.Πε, η Διοίκηση της επιχείρησης του δεσμευόμενου ιδιωτικού θεραπευτηρίου ή νοσοκομείου στερείται κάθε δικαίωματος διαχείρισης ή νόμιμης εκπροσώπησης έναντι παντός τρίτου ως προς τις οριζόμενες κατά τα ανωτέρω αρμοδιότητες για όλο το χρονικό διάστημα ισχύος της αναγκαστικής δέσμευσης.

3. Για χρονικό διάστημα έως την 28η.2.2021 και εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται άμεσος κίνδυνος διάδοσης κορωνοϊού, δύναται να διατάσσεται, με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας, η αναγκαστική διάθεση στο Δημόσιο για κάλυψη αναγκών δημόσιας υγείας ξενοδοχείων, ιδιωτικών χώρων παροχής υπηρεσιών στέγασης, άλλων δημόσιων ιδιοκτησιών ή ιδιοκτησιών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου ή ιδιωτικού δικαίου ή και οποιουδήποτε φορέα εποπτείας της Γενικής Κυβέρνησης, για την κάλυψη της έκτακτης και επιτακτικής ανάγκης δημόσιας υγείας από την έξαρση του κορωνοϊού COVID-19, εφόσον αυτές δεν μπορούν να αντιμετωπισθούν με διαφορετικό τρόπο.

4. Εντός εύλογου χρονικού διαστήματος, που δεν υπερβαίνει τις σαράντα πέντε (45) ημέρες από την ημερομηνία επιβολής των μέτρων αναγκαστικής δέσμευσης των παρ. 1 έως 3, με κοινή απόφαση των υπουργών Οικονομικών και Υγείας ορίζονται ο τρόπος αποζημίωσης των αναγκαστικά διατιθέμενων προς χρήση για τη δημόσια υγεία εγκαταστάσεων, κλινών, δεσμευόμενων ιδιωτικών θεραπευτηρίων και νοσοκομείων, δομών, παρόχων υπηρεσιών υγείας, τυχόν κίνητρα και ωφελήματα, τυχόν εξαιρέσεις από την διαδικασία εφαρμογής των άρθρων 100 του ν. 4172/2013 (Α' 167) και 11 του ν. 4052/2012 (Α' 41), τυχόν αναστολή προθεσμιών για την καταβολή φόρων και εισφορών, καθώς και τυχόν φορολογικές ή ασφαλιστικές διευκολύνσεις της καθολικά δεσμευόμενης επιχείρησης της παρ. 2 για το χρονικό διάστημα της δέσμευσής της, η διαδικασία και ο χρόνος αποζημίωσης, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια.

5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας ορίζονται ο τρόπος αποζημίωσης του ιατρικού, νοσηλευτικού και βοηθητικού προσωπικού των αναγκαστικά δεσμευόμενων ιδιωτικών θεραπευτηρίων, δομών και παρόχων υπηρεσιών υγείας, πρόσθετη αποζημίωση, επιδόματα και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.

Άρθρο 86

Διάθεση εγκαταστάσεων, θαλάμων, κλινών νοσηλείας, κλινών αυξημένης φροντίδας και εντατικής θεραπείας στο Δημόσιο

1. Για χρονικό διάστημα έως και την 28η.2.2021 και εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται άμεσος κίνδυνος διασποράς κορωνοϊού COVID-19, με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Άμυνας και Υγείας, δύναται να παραχωρούνται άνευ αντιτίμου στο Δημόσιο οι εγκαταστάσεις, θάλαμοι, κλίνες νοσηλείας, κλίνες αυξημένης φροντίδας και εντατικής θεραπείας των στρατιωτικών νοσοκομείων, για την κάλυψη έκτακτων αναγκών δημόσιας υγείας που συνδέονται με την αντιμετώπιση του κορωνοϊού COVID-19, εφόσον αυτές δεν μπορούν να αντιμετωπισθούν με διαφορετικό τρόπο. Με όμοια απόφαση ορίζονται οι ανάγκες δημόσιας υγείας, οι δεσμευόμενες ποσότητες υλικών και εγκαταστάσεων, ο χρόνος δέσμευσης των αναγκαστικά διατιθέμενων προς χρήση για τη δημόσια υγεία υλικών και εγκαταστάσεων, ο διοικητικός φορέας εποπτείας ιατρικών και λοιπών υπηρεσιών και κάθε σχετική λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

2. Εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται ο κίνδυνος εμφάνισης και διασποράς από τον κορωνοϊό COVID-19 και έως την 28η.2.2021 προς τον σκοπό αποφυγής της πλήρους αναγκαστικής διάθεσης στο Δημόσιο ιδιωτικών παρόχων υγείας δύναται να διατίθενται επιμέρους χώροι ιδιωτικών θεραπευτηρίων, δομών υγείας, παρόχων υπηρεσιών υγείας, κέντρων αποκατάστασης, καθώς και ιατρικό, νοσηλευτικό, βοηθητικό προσωπικό, ιδιωτικών παρόχων υπηρεσιών υγείας προς το Δημόσιο για την κάλυψη της έκτακτης και επιτακτικής ανάγκης δημόσιας υγείας από την έξαρση του κορωνοϊού COVID-19. Η διάθεση των ανωτέρω διενεργείται με δήλωση του νομίμου εκπροσώπου του φορέα, με αναφορά των χώρων του διατιθέμενου προσωπικού για τη λειτουργία τους και του χρονικού διαστήματος διάθεσής τους και τελεί υπό τον όρο της αποδοχής της διάθεσης από τον Γενικό Γραμματέα Υπηρεσιών Υγείας. Ο Γενικός Γραμματέας Υπηρεσιών Υγείας στο πλαίσιο της έγγραφης πράξης αποδοχής του, ορίζει το χρονικό διάστημα χρήσης της εγκατάστασης και του διατιθέμενου προσωπικού, τη σκοπούμενη χρήση του για τη νοσηλεία ασθενών ακόμα και κατά παρέκκλιση των οριζόμενων στην άδεια λειτουργίας του διατιθέμενου χώρου. Σε περίπτωση διάθεσης προσωπικού για την κάλυψη αναγκών σε χώρο εκτός των χώρων του ιδιώτη παρόχου υπηρεσιών υγείας, και συγκεκριμένα σε χώρους δημόσιων νοσοκομείων και πάσης φύσεως αναγκαστικά διατιθέμενους χώρους για την κάλυψη αναγκών νοσηλείας ασθενών από κορωνοϊό, η δήλωση διάθεσης πρέπει να συνοδεύεται από υπεύθυνη δήλωση συναίνεσης των διατιθέμενων εργαζομένων για την κατά τα ανωτέρω παρεχόμενη υπηρεσία, εκτός του χώρου εργασίας τους. Στην περίπτωση αυτή το διατιθέμενο προσωπικό εξακολουθεί να μισθοδοτείται από τον ιδιώτη πάροχο για το χρονικό διάστημα παραχώρησής του για κάλυψη των αναγκών δημόσιας υγείας. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας καθορίζονται ειδικότερα ζητήματα, που αφορούν τον τρόπο αποζημίωσης των ιδιωτών παρόχων υπηρεσιών υγείας οι οποίοι διαθέτουν κατά τα ανωτέρω τις εγκαταστάσεις και το προσωπικό τους για κάλυψη έκτακτων αναγκών δημόσιας υγείας από τη διάδοση του κορωνοϊού COVID-19, τον τρόπο διάθεσης των διατιθέμενων χώρων και διοίκησης του διατιθέμενου προσωπικού, τυχόν πρόσθετες παροχές προς το απασχολούμενο κατά τα ανωτέρω διατιθέμενο προσωπικό, καθώς και κάθε συναφές προς τα ανωτέρω ζήτημα.

Άρθρο 87

Παράταση ισχύος ρυθμίσεων για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών λόγω του κορωνοϊού COVID-19

1. Οι συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου των ιατρών που έχουν τοποθετηθεί και αυτών που τοποθετούνται εφεξής κατ' εφαρμογή του τεσσαρακοστού έκτου άρθρου της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 68), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4683/2020 (Α' 83), και της παρ. 1 του τριακοστού δεύ-

τερου άρθρου της από 30.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 75), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4684/2020 (Α' 86), παρατείνονται έως και την 30ή.6.2021. Η παράταση των συμβάσεων δεν μεταβάλλει τον χαρακτήρα της σχέσης εργασίας, βάσει της οποίας προσλήφθηκαν οι απασχολούμενοι στις θέσεις αυτές. Η δυνατότητα άμεσης πρόσληψης των ιατρών όλων των ειδικοτήτων, οι οποίοι βρίσκονται υπό διορισμό, αλλά δεν έχει εκδοθεί ακόμη η απόφαση τοποθέτησής τους από το Υπουργείο Υγείας, κατ' εφαρμογή της παρ. 2 του άρθρου τριακοστού δεύτερου της από 30.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 75), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4684/2020 (Α' 86), παρατείνεται έως τις 30.6.2021.

2. Οι συμβάσεις έργου και παροχής ανεξάρτητων υπηρεσιών επαγγελματιών υγείας διαφόρων ειδικοτήτων και διοικητικού προσωπικού, που έχουν συναφθεί κατ' εφαρμογή της παρ. 2 του άρθρου δεύτερου της από 25.2.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 42), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4682/2020 (Α' 76), και των οποίων η διάρκεια παρατάθηκε για τέσσερις (4) επιπλέον μήνες από την ημερομηνία λήξης τους και όχι πέραν της 30ής Νοεμβρίου 2020, δυνάμει του άρθρου έκτου της από 10.8.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4722/2020 (Α' 177), καθώς και των συμβάσεων έργου και παροχής ανεξάρτητων υπηρεσιών επαγγελματιών υγείας διαφόρων ειδικοτήτων και διοικητικού προσωπικού, που έχουν συναφθεί κατ' εφαρμογή της παρ. 3 του άρθρου δέκατου έβδομου του ν. 4737/2020 (Α' 204) διάρκειας τεσσάρων (4) μηνών, παρατείνονται αυτοδικαίως μέχρι και την 30ή Ιουνίου 2021, ανεξαρτήτως του χρόνου λήξης τους. Η παρούσα καταλαμβάνει και συμβάσεις, που έληξαν μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος, εφόσον συνέτρεξαν οι ανωτέρω συνθήκες και προϋποθέσεις.

Άρθρο 88

Όροι χρήσης δοκιμασιών ταχέων ελέγχων αντιγόνων SARS-CoV-2 (rapid test) και υποχρέωση ηλεκτρονικής καταγραφής στο Εθνικό Μητρώο Ασθενών COVID-19

Το άρθρο τριακοστό πρώτο του ν. 4737/2020 (Α' 204) τροποποιείται ως ακολούθως:

«1. Εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται άμεσος κίνδυνος από τη διασπορά του κορωνοϊού COVID-19 και όχι πέραν της 31ης.1.2021, απαγορεύονται η ελεύθερη διάθεση, η θέση σε λειτουργία και η χρήση ιατροτεχνολογικών προϊόντων από φυσικά πρόσωπα ως τελικούς χρήστες, που χρησιμοποιούνται για τη διενέργεια δοκιμασιών ταχέων ελέγχων αντιγόνων SARS-CoV-2 (rapid test) για τη μέτρηση ή την ανίχνευση αντισωμάτων που συνδέονται με τον κορωνοϊό COVID-19.

2. Στην έννοια των ιατροτεχνολογικών προϊόντων ταχέων ελέγχων αντιγόνων SARS-CoV-2 (rapid test) εμπίπτουν τα τεστ αντισωμάτων που ανιχνεύουν τους ακόλουθους τρεις τύπους αντισωμάτων: IgG, IgM και IgA.

Με απόφαση του Υπουργού Υγείας εξειδικεύεται κάθε θέμα σχετικό με τις κατηγορίες ιατροτεχνολογικών προϊόντων, που εμπίπτουν στην απαγόρευση της παρ. 1.

3. Ιδιωτικά διαγνωστικά εργαστήρια και δημόσιες δομές υγείας, όπως νοσοκομεία, δομές πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας και ο Ε.Ο.Δ.Υ. δύνανται να χρησιμοποιούν ιατροτεχνολογικά προϊόντα ταχέων ελέγχων αντιγόνων SARS-CoV-2 (rapid test), για τη διενέργεια ελέγχων νόσησης από τον κορωνοϊό COVID-19, φυσικών προσώπων, υπό τον όρο της παρουσίας ιατρονοσηλευτικού προσωπικού υπεύθυνου για την ορθή χρήση του προϊόντος και την κατάλληλη ενημέρωση του φυσικού προσώπου ως προς το εξαγόμενο αποτέλεσμα. Τα ελάχιστα αναγκαία χαρακτηριστικά των ιατροτεχνολογικών προϊόντων ταχέων ελέγχων αντιγόνων SARS-CoV-2 (rapid test), για τη διενέργεια ελέγχων νόσησης από τον κορωνοϊό COVID-19 είναι η κλινική ευαισθησία τους σε ποσοστό μεγαλύτερο του ενενήντα τοις εκατό (90%) για SARS-CoV-2 σε σύγκριση με μοριακό test αναφοράς, η ύπαρξη ποσοστού κλινικής ειδικότητας μεγαλύτερου του ενενήντα εννέα τοις εκατό (99%) για SARS-CoV-2, καθώς και η συμπερίληψη στις ενδείξεις αποτελέσματος ένδειξης εγκυρότητας της εκτέλεσης της δοκιμασίας (εκτός από την ένδειξη για θετικό ή αρνητικό). Με απόφαση του Υπουργού Υγείας, που εκδίδεται μετά από εισήγηση της Επιτροπής Αντιμετώπισης Συμβάντων Δημόσιας Υγείας από Λοιμογόνους Παράγοντες, δύνανται να εξειδικεύονται περαιτέρω τα ελάχιστα αναγκαία χαρακτηριστικά διαγνωστικής επάρκειας των ιατροτεχνολογικών προϊόντων ταχέων ελέγχων αντιγόνων SARS-CoV-2 (rapid test) και να προστίθενται επιπλέον χαρακτηριστικά διαγνωστικής επάρκειας, καθορίζονται οι φορείς, δημόσιοι και ιδιωτικοί, που δύνανται να χρησιμοποιούν αντίστοιχου τύπου ιατροτεχνολογικά προϊόντα για διαγνωστικούς ή επιδημιολογικούς σκοπούς, οι κατηγορίες προσώπων που υποβάλλονται στον συγκεκριμένο τύπο διαγνωστικού ελέγχου με αναφορά στα επιδημιολογικά τους χαρακτηριστικά, καθώς και κάθε σχετική προς τα ανωτέρω λεπτομέρεια.

4. Οι φορείς διενέργειας δοκιμασιών ταχέων ελέγχων αντιγόνων SARS-CoV-2 (rapid test) υποχρεούνται αμελλητί να καταχωρούν μέσω ειδικής ηλεκτρονικής εφαρμογής σε Βάση Δεδομένων Επιδημιολογικών Ελέγχων, που λειτουργεί στο Εθνικό Μητρώο Ασθενών COVID-19, τα στοιχεία ταυτοποίησης των φυσικών προσώπων που ελέγχθηκαν, το αποτέλεσμα του ελέγχου (θετικό ή αρνητικό) και την κατηγοριοποίηση του ελεγχόμενου φυσικού προσώπου σε μία εκ των ομάδων προσώπων που υπάγονται σε αυτούς τους επιδημιολογικούς ελέγχους. Σε περίπτωση μη καταχώρησης ή καθυστερημένης καταχώρησης των στοιχείων στην εφαρμογή επιβάλλονται οι ακόλουθες κυρώσεις: α) πρόστιμο τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ και β) σε περίπτωση υποτροπής, ανάκληση λειτουργίας του ιδιωτικού διαγνωστικού φορέα για χρονικό διάστημα τριάντα (30) ημερών.

5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας και Ψηφιακής Διακυβέρνησης, ορίζονται η έναρξη λειτουργίας

της εφαρμογής της Βάσης Δεδομένων Επιδημιολογικών Ελέγχων, ο τρόπος ένταξής της και διασύνδεσής της με το Εθνικό Μητρώο Ασθενών COVID-19, τα χαρακτηριστικά λειτουργίας της, οι φορείς διενέργειας δοκιμασιών ταχέων μοριακών ελέγχων που έχουν δικαίωμα πρόσβασης και καταχώρησης, οι φορείς παρακολούθησης δεδομένων για επιδημιολογικούς λόγους και κάθε σχετική προς τα ανωτέρω λεπτομέρεια.

Άρθρο 89

Δημιουργία Κινητών Ομάδων Υγείας Ειδικού Σκοπού υπηρεσιών νοσηλευτικής φροντίδας, λήψης δειγμάτων βιολογικού υλικού και άμεσης εκτέλεσης δοκιμασιών ταχέων ελέγχων αντιγόνων SARS-CoV-2 (rapid test) για τον εντοπισμό κρουσμάτων κορωνοϊού COVID-19

1 Η περ. β' της παρ. 1 και η περ. ε' της παρ. 2 του άρθρου τριακοστού του ν. 4737/2020 (Α'204) τροποποιούνται και το άρθρο διαμορφώνεται ως ακολούθως:

«1. Για την αντιμετώπιση του άμεσου κινδύνου διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 συστήνονται Κινητές Ομάδες Υγείας (ΚΟΜΥ) Ειδικού Σκοπού με δυνατότητα δραστηριοποίησης σε όλη την Επικράτεια και αντικείμενο: α) την κατ' οίκον παροχή υπηρεσιών νοσηλευτικής φροντίδας, λήψης δειγμάτων βιολογικού υλικού προσώπων - πιθανών κρουσμάτων κορωνοϊού COVID-19 (ΚΟΜΥ Ειδικού Σκοπού Νοσηλευτικής Φροντίδας και λήψης δειγμάτων βιολογικού υλικού) και β) την άμεση εκτέλεση δοκιμασιών ταχέων ελέγχων αντιγόνων SARS-CoV-2 (rapid test) για τον εντοπισμό κρουσμάτων κορωνοϊού COVID-19 (ΚΟΜΥ Ειδικού Σκοπού Μοριακών Ελέγχων). Η λειτουργία των ομάδων του προηγούμενου εδαφίου συνιστά δράση, η οποία εντάσσεται στην πράξη "Δημιουργία δικτύου νοσηλευτών για κατ' οίκον υπηρεσίες νοσηλευτικής φροντίδας και λήψη δειγμάτων βιολογικού υλικού από πρόσωπα πιθανά κρούσματα κορωνοϊού COVID-19", η οποία χρηματοδοτείται από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα "Μεταρρύθμιση Δημοσίου Τομέα 2014-2020".

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Υγείας και Εσωτερικών, δύναται να τροποποιούνται υφιστάμενες κοινές υπουργικές αποφάσεις σε σχέση με την λειτουργία των ΚΟΜΥ της περ. α' της παρ. 1. Με όμοια απόφαση ρυθμίζονται οι επιμέρους λεπτομέρειες σύστασης των ΚΟΜΥ Ειδικού Σκοπού, της περ. α' της παρ. 1, η ημερομηνία έναρξης λειτουργίας τους, οι επιμέρους περιοχές ευθύνης τους στην Επικράτεια, οι λεπτομέρειες δράσης τους, η λειτουργική τους ένταξη, η διασύνδεσή τους με άλλες μονάδες και οργανικές δομές αναφοράς, τα επιμέρους προσόντα του στελεχιακού δυναμικού, η διαδικασία πρόσληψης προσωπικού με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου, οι ειδικότητες απασχόλησης, το χρονικό διάστημα της σύμβασης εργασίας, το ύψος των αμοιβών προσωπικού, οι δαπάνες υλοποίησης των ανωτέρω δράσεων, καθώς και οι λεπτομέρειες υλοποίησης της πράξης. Οι ΚΟΜΥ Ειδικού Σκοπού συγκροτούνται με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου του Εθνικού Οργανισμού

Δημόσιας Υγείας (Ε.Ο.Δ.Υ.), ως φορέα υλοποίησης της πράξης του δευτέρου εδαφίου.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Υγείας και Εσωτερικών, που εκδίδεται εντός μηνός από τη δημοσίευση του παρόντος, ρυθμίζονται οι επιμέρους λεπτομέρειες σύστασης των ΚΟΜΥ Ειδικού Σκοπού της περ. β' της παρ. 1, η ημερομηνία έναρξης λειτουργίας τους, οι επιμέρους περιοχές ευθύνης τους στην Επικράτεια, οι λεπτομέρειες δράσης τους, η λειτουργική τους ένταξη, η διασύνδεσή τους με άλλες μονάδες και ειδικά με τις ομάδες της περ. α' της παρ. 1 και οργανικές δομές αναφοράς, η διαδικασία πρόσληψης προσωπικού με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου, οι ειδικότητες απασχόλησης, το χρονικό διάστημα της σύμβασης εργασίας, το ύψος των αμοιβών προσωπικού, το κόστος συγκρότησής τους, καθώς και οι λεπτομέρειες υλοποίησης της πράξης. Οι ΚΟΜΥ Ειδικού Σκοπού συγκροτούνται με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου του Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας (Ε.Ο.Δ.Υ.) ως φορέα υλοποίησης της πράξης του δευτέρου εδαφίου.

2. Για χρονικό διάστημα έως και την 31η.12.2020 και εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται άμεσος κίνδυνος διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, η έλλειψη του οποίου διαπιστώνεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας, ο Εθνικός Οργανισμός Δημόσιας Υγείας (Ε.Ο.Δ.Υ.), ως φορέας υλοποίησης της Πράξης "Δημιουργία δικτύου νοσηλευτών για κατ' οίκον υπηρεσίες νοσηλευτικής φροντίδας και λήψη δειγμάτων βιολογικού υλικού από πρόσωπα πιθανά κρούσματα κορωνοϊού COVID-19", δύναται, κατά παρέκκλιση όλων των κείμενων εθνικών διατάξεων περί προσλήψεων και δημοσίων συμβάσεων, να συνάπτει συμβάσεις: α) πρόσληψης προσωπικού με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου για τη στελέχωση των κινητών μονάδων της παρ. 1, β) προμήθειας και μίσθωσης ενδεδειγμένων φορτηγών οχημάτων και οχημάτων για τις ανάγκες μετακινήσεων των κινητών συνεργείων και του εξοπλισμού τους για τις ανάγκες των μετακινήσεων του προσωπικού της παρ. 1, γ) προμήθειας ηλεκτρονικού συστήματος διαχείρισης συμβάντων και ελέγχων, δ) προμήθειας αντιδραστηρίων μοριακού ελέγχου μετά συνοδού εξοπλισμού τους και γρήγορων ελέγχων αντιγόνων, ε) ενίσχυσης του Ε.Ο.Δ.Υ. για τη διαχείριση των κλήσεων για λήψη δειγμάτων βιολογικού υλικού και δοκιμασιών ταχέων ελέγχων αντιγόνων SARS-CoV-2 (rapid test), στ) αγοράς θήκης (KIT) λήψης δειγμάτων, ζ) παροχής υπηρεσιών τεχνικού συμβούλου για τη στελέχωση και αξιολόγηση και η) συμβάσεων προμηθειών ή και υπηρεσιών που συνάπτονται στο πλαίσιο των έμμεσων δαπανών της Πράξης, όπως αυτές προσδιορίζονται στο εκάστοτε τεχνικό δελτίο. Η πρόσκληση για τη σύναψη των συμβάσεων του προηγούμενου εδαφίου αναρτάται μέσω της ιστοσελίδας του Ε.Ο.Δ.Υ. για χρονικό διάστημα τριών (3) ημερών. Οι συμβάσεις ως προς τις απαραίτητες προμήθειες ειδών και υπηρεσιών συνάπτονται με σκοπό την αγορά ικανών ποσοτήτων με το κριτήριο της χαμηλότερης τιμής μεταξύ των άμεσα διαθέσιμων υπηρεσιών. Το σύνολο της αναγκαίας δαπάνης για

την υλοποίηση των ανωτέρω βαρύνει το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Μεταρρύθμιση Δημόσιου Τομέα 2014-2020 (Πράξη: Δημιουργία δικτύου νοσηλευτών για κατ' οίκον υπηρεσίες νοσηλευτικής φροντίδας και λήψη δειγμάτων βιολογικού υλικού από πρόσωπα πιθανά κρούσματα κορωνοϊού COVID-19, η οποία χρηματοδοτείται από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα "Μεταρρύθμιση Δημόσιου Τομέα 2014-2020".».

Άρθρο 90
Παράταση χρόνου παραμονής
στην υπηρεσία ιατρών Ε.Σ.Υ.

Ιατροί του Ε.Σ.Υ., των οποίων η υπαλληλική σχέση λύεται αυτοδικαίως την 31η.12.2020, λόγω της συμπλήρωσης του εξηκοστού έβδομου (67ου) έτους της ηλικίας τους, δύνανται, κατόπιν αιτήματός τους προς τον Διοικητή ή Πρόεδρο του φορέα που υπηρετούν, να παραμείνουν στην υπηρεσία τους έως την 30ή.06.2021, εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται άμεσος κίνδυνος από τη διασπορά του κορωνοϊού COVID-19. Το αίτημα κατατίθεται εντός δέκα (10) ημερών από την έναρξη ισχύος του παρόντος και αποστέλλεται στο Υπουργείο Υγείας με επιμέλεια του φορέα.

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 91
Αναδρομική κατάργηση της παρ. 2
του άρθρου 361 του ν. 4700/2020
περί απόσπασης Εφέτη στη Γενική
Επιτροπεία των Διοικητικών Δικαστηρίων

Η παρ. 2 του άρθρου 361 του ν. 4700/2020 (Α' 127) καταργείται από τότε που ίσχυσε.

Άρθρο 92
Κατάργηση της παρ. 3 του άρθρου 55
και της παρ. 2 του άρθρου 68 του ν. 4174/2013
περί αδικημάτων φοροδιαφυγής

Η παρ. 3 του άρθρου 55 και η παρ. 2 του άρθρου 68 του ν. 4174/2013 (Α' 170) καταργούνται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 93
Ερμηνευτική διάταξη του άρθρου 67
του ν. 4735/2020

Η αληθής έννοια του άρθρου 67 του ν. 4735/2020 (Α' 197) καταλαμβάνει αποκλειστικά και μόνο περιπτώσεις που έχουν ελεγχθεί από τις Υπηρεσίες Δημοσιονομικού Ελέγχου του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους και το Ελεγκτικό Συνέδριο έως τη λήξη του προληπτικού ελέγχου και οι οποίες κρίθηκαν νόμιμες πριν την πληρωμή τους από τους Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού, εκτός εάν τα πρόσωπα που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του ανωτέρω άρθρου προκάλεσαν δολίως τη θεώρησή τους ή εάν διαπιστωθεί έλλειμμα ύστερα από καταστατικό

έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου ή των ελεγκτικών υπηρεσιών της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσιονομικών Ελέγχων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄
ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 94
Μεταβατική διάταξη σχετικά με υποθέσεις
πειθαρχικών παραπτώματων των δικηγόρων
ένωπιον των πειθαρχικών συμβουλίων και
του Συμβουλίου της Επικρατείας

Τα άρθρα 20, 21, 23, 24 και 25 εφαρμόζονται και σε εκκρεμείς, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, υποθέσεις ένωπιον των πειθαρχικών συμβουλίων και του Συμβουλίου της Επικρατείας, εξαιρουμένων όσων πειθαρχικών παραπτώματων αποτελούν συγχρόνως και ποινικά αδικήματα.

Άρθρο 95
Μεταβατική διάταξη για τα Πρωτοβάθμια
Πειθαρχικά Συμβούλια των Δικηγόρων

Η περ. γ' του άρθρου 22 καταλαμβάνει και τις κληρώσεις μελών πειθαρχικών συμβουλίων που έχουν μέχρι σήμερα διενεργηθεί.

Άρθρο 96
Μεταβατική διάταξη για την αναστολή
των ποινικών υποθέσεων

Οι διατάξεις του άρθρου 32 καταλαμβάνουν τις πράξεις που τελούνται μετά από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου. Οι διατάξεις του άρθρου 33 καταλαμβάνουν και τις εκκρεμείς, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, υποθέσεις.

Άρθρο 97
Μεταβατική διάταξη επί της
προδικασίας του πλειστηριασμού

Η παρ. 4 του άρθρου 995 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, όπως τροποποιείται με το άρθρο 29 του παρόντος, εφαρμόζεται επί κατασχέσεων ακινήτων, που επιβάλλονται από την 1η.12.2020.

Άρθρο 98
Μεταβατική διάταξη
για την αναψηλάφηση

Η διάταξη του άρθρου 31 εφαρμόζεται και στις εκκρεμείς, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, δίκες συμπεριλαμβανομένων και αυτών ένωπιον του Αρείου Πάγου.

Άρθρο 99
Μεταβατική διάταξη για τις ανακοπές
κατά της εκτελεστικής διαδικασίας

Για χρονικό διάστημα έξι (6) μηνών, από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, μπορεί να ασκηθεί αίτηση αναψηλάφησης, κατά την παρ. 6 του άρθρου 152 του Πτωχευτικού Κώδικα, εφόσον η προσβαλλομένη απόφαση δημοσιεύθηκε ή έχει καταστεί αμετάκλητη, μέχρι πέντε (5) έτη πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος.

Άρθρο 100**Μεταβατικές διατάξεις για το Τμήμα Οικονομικού Εγκλήματος**

1. Η θητεία των υπηρετούντων Εισαγγελέων Οικονομικού Εγκλήματος και Εγκλημάτων Διαφθοράς, των αναπληρωτών τους, των συνεπικουρούντων αυτούς εισαγγελικών λειτουργών, καθώς και του Αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου που εποπτεύει και συντονίζει τους ως άνω εισαγγελικούς λειτουργούς λήγει αυτοδικαίως από την τοποθέτηση των Εισαγγελέων Οικονομικού Εγκλήματος και του Προϊσταμένου του Τμήματος Οικονομικού Εγκλήματος, σύμφωνα με το άρθρο 53. Μέχρι τη λήξη της θητείας τους κατά το προηγούμενο εδάφιο, οι ήδη υπηρετούντες εισαγγελικοί λειτουργοί εξακολουθούν να ασκούν τα καθήκοντά τους σύμφωνα με τα άρθρα 33 έως και 36 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, όπως αυτά ίσχυαν πριν από την αντικατάστασή τους από το άρθρο 53 του παρόντος.

2. Η τοποθέτηση των Εισαγγελέων Οικονομικού Εγκλήματος και του Προϊσταμένου του Τμήματος Οικονομικού Εγκλήματος κατ'εφαρμογή του άρθρου 53 γίνεται εντός δεκαπέντε (15) ημερών από τη δημοσίευση του παρόντος.

3. Οι αρμοδιότητες επί όλων των εκκρεμών υποθέσεων ενώπιον των Εισαγγελέων Οικονομικού Εγκλήματος και Εγκλημάτων Διαφθοράς περιέρχονται αυτοδικαίως στο Τμήμα Οικονομικού Εγκλήματος που συστήνεται διά του παρόντος.

Όλες οι διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας που αφορούν στον εισαγγελέα οικονομικού εγκλήματος ή στον εισαγγελέα εγκλημάτων διαφθοράς εφαρμόζονται εφεξής στους εισαγγελείς οικονομικού εγκλήματος του παρόντος νόμου.

Άρθρο 101**Έναρξη ισχύος**

Η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά σε επιμέρους διατάξεις του.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 6 Νοεμβρίου 2020

Η Πρόεδρος της Δημοκρατίας

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΥ

Οι Υπουργοί

Οικονομικών ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ	Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ	Ανάπτυξης και Επενδύσεων ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ
Αναπληρωτής Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ	Εξωτερικών ΝΙΚΟΛΑΟΣ - ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΕΝΔΙΑΣ	Προστασίας του Πολίτη ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ
Υφυπουργός Προστασίας του Πολίτη ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΧΑΡΔΑΛΙΑΣ	Εθνικής Άμυνας ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ	Παιδείας και Θρησκευμάτων ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ
Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΡΟΥΤΣΗΣ	Υγείας ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΙΚΙΛΙΑΣ	Περιβάλλοντος και Ενέργειας ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ
Πολιτισμού και Αθλητισμού ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΜΕΝΔΩΝΗ	Υφυπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ	Δικαιοσύνης ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ
Εσωτερικών ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΘΕΟΔΩΡΙΚΑΚΟΣ	Υποδομών και Μεταφορών ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ	Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΗΣ
Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ	Τουρισμού ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΘΕΟΧΑΡΗΣ	Επικρατείας ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 6 Νοεμβρίου 2020

Ο επί της Δικαιοσύνης Υπουργός

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αίτησης, για την οποία αρκεί η συμπλήρωση των αναγκαίων στοιχείων σε ειδική φόρμα στον ιστότοπο **www.et.gr**.

- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας μέσω των ΚΕΠ, είτε με ετήσια συνδρομή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών. Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,30 €. Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

Α. Τα κείμενα προς δημοσίευση στο ΦΕΚ, από τις υπηρεσίες και τους φορείς του δημοσίου, αποστέλλονται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση **webmaster.et@et.gr** με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.

Β. Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

- Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (**www.et.gr**). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα

Ιστότοπος: **www.et.gr**

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβή Δημ. Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)

Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: **webmaster.et@et.gr**

Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: **grammateia@et.gr**

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30

Πείτε μας τη γνώμη σας,

για να βελτιώσουμε τις υπηρεσίες μας, συμπληρώνοντας την ειδική φόρμα στον ιστότοπό μας.

